

~~24530~~
24530

Mag. St. Dr.

P

24530

I

D

75 cent

Hist. vol. 80

1894. w. 160.

Pierwsza edycja wyszła 1721.
80

721.
IMAGINES
PRINCIPUM,
REGUMQUE
POLONIÆ.

Politicis dogmatibus, phalerisq;
Poëtarum adumbratæ:

Nuper
THESIBUS PHILOSOPHICIS

a
P. CAROLO BARTOLT
Societatis JESU
APPENSÆ,

nunc
typis Collegij Varsaviensis S. J.
RECUSÆ.

~~~~~
Anno Domini MDCCXXXI

Exempla movent.

PROLOQUIUM.

Ridericus Imperator,
iconem Ferdinandi
Progenitoris sui è
collo pendulam ge-
stans, illis se identi-
de animabat vocibus:
*Expergiscere tandem, expergiscere ad
tacitas has voces Friderice, & aliquid
dignum Ferdinandi Filio aggredere.*

Græca Respublica suorum Prin-
cipum sculpebat Imagines. refert
Rosinus l. 7. antiquit: Roman: c. 21.
p. 1132. Ut scilicet (ait Aurelius
Cassiodorus l. 6. epist: 7.) Imago
Principum, subiectos videretur pasce-
re per commercium.

Az

Velu-

Veluti simulacra quædam spirantia & actiuosa, Maiorum vitas respicere oportet; probaq; illorum opera imitando, sua facere. *Basil: Set:*

Nullum præceptum, documentum nullum, res nulla, maiore caractere imprimi potest; quam exemplum & mores patrij. Hi sunt quasi leges, quæ aptantur & conveniunt actionibus, discuntur oculis, inscribuntur animo. *Emman: Thesaurus l. 19. capitulo 2. p. 764. in Philosoph: Morali.*

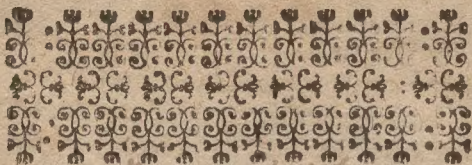
In actis Prædecessorum prudens invenit; unde sapientior fiat: bellator reperit, unde animi virtute roboretur. *Cassiod.* Hinc Julius Cæsar conspiciatus in Sicilia Imaginem Alexandri Magni, & gestorum ejus, dum in lacrymas solveretur; causam lacrymarum reddidit: quod ea ætate, qua Alexander orbem ferè totum debellaverit; nihil adhuc gloriosum fecerim

Scri-

Scribe laudes Marij, atq; Annibalidis, vel alterius Ducis optimi, victa functi; & dic, quid fecerit: ut nos eum imitemur. *Polcen: Nger ad Spartian.* Scriplerunt Athenæ calamò: postquam scripisset ferrò Miltiades Atheniensium Dux, in cervicibus sexcentorum millium Persarum, à suis milibus undecim profligatorum victorias quæ adeò magni illius imitatoris Alexandri incitaverant animû: ut multas insomnes duxerit noctes, inquiens: *me Miltiadis trophæa dormire non sinunt.* *Emman: Thesaurus ibidem p. 766.*

Optimi Oratores sunt Majorum exempla. Habent & facta suas lingvas, ac tacitâ quâdam eloquentiâ ad quidvis citius & certius impellût; quàm ullus sermo. Scilicet: Segnius irritant animos, demissa per aures: Quàm quæ sunt oculis subjecta fidelibus.; *Comptonus in Prometheus Christian.*
disp. 9. cap. 2. § 3.

Magnanimitas
DECAS PRIMA
IMAGINUM.

IMAGO LECHI.

Ita PRINCIPUM Imago est, inquit Seneca. Primam itaq; omnium Ducum, Principum, ac Regum Polonorum Imaginem, inò totius Poloniæ typum & prototypum, non coloribus, sed moribus expressum, exhibet in se primus Sarmaticæ Patriæ Pater, & Author Lechus. Hic (teste Gvagnino) ex Sclavonia oriundus, civiles motus, & interna suæ gentis exo-

sus diffidia ad has partes, ubi nunc
 est Polonia secessi; atq; ad Vistula-
 lam, Anno Domini 550. sedem fixit.
 Et quia raro gubernationis principia
 sunt sine sermo; primum secundo
 Marte cum finitima Germaniæ gen-
 te, de limitibus iniit certamen: in
 quo Germanorum Regem, ad sin-
 gulare ab eo provocatus duellum,
 propriâ manu probavit esse mor-
 talem. Hungaros contra Mauriti-
 um Imperatorem, socijs iuvit armis.
 Altoirum Longobardorum Ducem,
 cum innumeris militum copijs, in
 fines ingressum, ferrò in Hunga-
 riam repressit; inde expulit in Ita-
 liam. Institutam à se desertis in
 campis Coloniam, vastam populo-
 samq; effecit Poloniam; sed absque
 mœnibus & arcibus: propriæ utpotè
 virtutis, & bellicis artibus confusus
 Lechus, campis in apertis bella ge-
 rebat. Hinc vel à campestri præ-
 lio

lio, Polonis inditum nomen. Sile-
 fiam, Prussiam, Pomeraniam, Hol-
 satiam, Saxoniam, ceterasq; ditio-
 nes occupavit armis, fundatiq; à se
 Imperij fines, ad Balihicum usque
 litus promovit. Ita certè augusta
 ingentis animi magnitudo, unius regni
 angustij non capitur. Nescit in par-
 vis latitare teris, arduo nisu stabili-
 ta virtus: nescit in parvis habitare
 clausi partibus orbis. Reliquit Primas
 Poloniæ Lechus. posteritati docu-
 mentum, Reges & Regna non tam
 nasci, quàm fieri. Imò gloriosius esse,
 regnum nancisci, quàm Regem nasci.
 Et quamvis summe difficultatis est,
 magnis rebus dare principia; ardua
 enim sunt rerum magnarum exordia:
 peritissimi architecti est, jacere ingen-
 tis fabricæ fundamentum: nihilomi-
 nus nihil est serio volenti difficile:
 multum potest, qui debet; sed plus po-
 test, qui vult serio. Ubi adest volun-

tar, evanescit difficultas. Et syries
audax, sperat sibi cedere virtus. Ve-
lis, & audebis; imò velis, & poteris.
Nihil Principum viribus, nihil Regum
studijs est difficile. Primam regni sui
urbem Gneinam, ab Aquilarum ni-
dis, hoc nomine nuncupatam, ere-
xit. Ibiq; Aquilam candidam, ad
volandum alas exsertantem conspi-
catus, eam pro gentilitio Insigni, &
ipse assumpsit, & toti Poloniæ, ad
hominis immortalitatem volaturæ in-
didit. Natam scilicet sub libero Jo-
ve gentem, non alio stemmate, nisi
armigerò Jovis Alite, voluit glori-
ari. Præter fortitudinem Lechi,
quâ invixæ fortunæ regnum eripu-
it, & ipsa fata ad suum compulsi
arbitrium: hæc sit virtutum ejus e-
pitome. Ut re non solo nomine,
se Patrem Patriæ probaret; vixit
cum suis civibus, ut Parens cum
filijs. Non ignarus, quòd plus a-
more

more, quàm rigore efficitur. Rebel-
lare docet cives, qui semper terret.
Extortus timor, & gravia reddit im-
peria, & invisa. Bonus Princeps, non
differt à bono patre. Indigna Prin-
cipe appellatio, malus Dominus. Ma-
lum Principem, cùm iugo affueti sub-
diti, volunt dicere Dominum, erro-
re linguae appellant tyrannum. Nul-
lis legum tabulis usus Lechus, solis
duntaxat defœcatis suis moribus.
novo jus dabat populo: scilicet in
vulgo manent exempla Parentum.
atq; Ducum lituos, sic mores castra se-
quuntur. Sic agitur censura, & sic
exempla petuntur; cùm Princeps, pri-
mo, quòd iubet, ipse facit. Efficaci-
sima lex est & morum norma, Prin-
cipum vita. Exemplum Regis, est
codex legis. Illuc concurrunt subdito-
rum industria, & conatus; quòd præ-
cesserunt Imperatorum facta. Hæc
felicissima est Principum conditio, ut
quid.

quidquid faciant, præcipere videantur. Quod Princeps non valet imperò, extorquet exemplò; Hoc habent præcuium Principes, quod eorum acta, agendorum sint reule. Non sic lex animat populum, quàm vita regentis. Vita Regum, lex est, & lux subditorum. Censuræ & tributa nulla imposuit Lechus; ne novellæ gentis libertatem, quàm sancivit, vocaret in dubium. A subditis suis oblatus ultro frugibus, Princeps frugi alebatur. Frugali mensa sature, nihil nisi hostium sanguinem sitiebat. In vita nihil habuit angustius, quàm natalis soli angustias gladiò ampliare. Cives arvis intentos, ab hostibus tuebatur armis; quo effecit, ut non magis terra vomere, quàm ipse amore coleretur. Postquam verò prognatum, ac adultum feliciter erexisset, ac rexisset; bellis & senio fractus, Gnesæ mortalis esse de-

sist. Si tamen eum mortalem fas est dicere; cui nihil in vita non gessit immortale. Scilicet hic mori nequit, cui vitam perennem barbaricæ peperere mortes. Immortale puta non en, quod gloria fatis eximit: ipsa Ducis fama perennis erit. Quamdiu regnaverit? quot, & quosnam filios reliquerit? elingvis tum regni infantia eloqui ne civit; sua cunabula, pro pannis involvit silentio.

IMAGO VISIMIRI.

VEL inde prono cultu & vultu, veneranda VISIMIRI Imago; quod post Lechum re & nomine, secundus Princeps meruit numerari. Afferunt non pauci Lechum secundum, prioris filium, sceptrum tenuisse; sed hoc incertum: istud certius quod primi Lechi nepos Visindrus, sit visus mirus Princeps secundus, cum primus Polonum Mare-

tem docuerit naumachiam. Hic nam-
que angustam Polonis esse tellurem
ratus, bellum mari invexit; & cum
Sivardo Daniæ Rege, navale inivit
bellum. Nec fluctuavit inter ma-
ris procellas ejus victoria. Sivar-
dum enimverò, partim cæso, par-
tim fuso ejus exercitu, ad fugam
còégit. Filium ejus Jarmericum,
inter victoriæ spolia cæpit; totum-
que Daniæ regnum, ad solvendum
sibi quotannis feudum compulit.
Hanc servitutem, dum vindice fer-
ro, advocatis in belli subsidium, Hol-
landis & Svecis, Sivardus excutere
tentat; iterato Marte à Visimiro
victus, & in fugam actus, in phre-
nesim incidit: tandem in spolium
cessit Libitinae, magnam sui exerci-
tûs cladem suâ morte complevit.
*Sic vindice ferro, qui ferit, ille pe-
rit.* Jarmericus è Polono carcere
liberatus, feudatario jure adstrictus,

Polonæ Reipublicæ egit vasallum. Porro Visimirus, superato hostium, & marinorum fluctuum tumore, nihil tumidè egit: nè quis ei illud, quod Archidamus Philippo, victoriâ insolescenti oggereret: Metire umbram tuam, nihilò reperies auctiorem. Optimus namq; Princeps, parem se omnibus putabat; quamvis cæteris tantò erat major, quantò erat melior. Et certè augustius pretium est, non ad superbiæ fastum coronam gestare, sed ad universa civium commoda possidere. Prodigium est Princeps felix, & non elatus: luxuriant animi, rebus plerumq; secundis. A magna fortuna non corrumpi, nec Herculi contigit. Rarus est qui victorij tumidus non insolescat. Ut opes nimias mundo, fortuna subactò intulit; & rebus mores cessere secundis. Superbia semper est vitium, rebus commune secundis. Cæterum enaviga-

tis mortis & maris scopulis Visimirus, totum sese commodis Patriæ, in victimam immolavit. Et ne in portu subiret naufragium; bono publico ad clavum imperij residens invigilabat. Et quamvis inconsultum est, per sua damna alienæ consulere fortunæ; ordinatus enim amor, à se ipso incipit; non benè alijs proficit, qui se prius non respexerit: malè alienos rigat hortos, proprijs sitientibus: nihilominus Visimirus sui pænè oblitus, huic unicè intentus, nè quid Respublica detrimenti pateretur. Proprium illud sibi ratus: Patriæ impendere vitam; nec sibi, sed toti genitum se credere mundo. Equidem res intima felicitas est; nihil extraneum respicit; attamen dedecus regnantis est Reipublicæ calamitas. Non nobis solis nascimur, maximam nostri partem; vendicat Patria. Privatis Principum damnum, publica felicitas re-

dimenda. Cedunt in Regum lucra, effusa in bonum publicum dispendia. Non potest se beatum dicere; qui se tantum intuetur, omniaq; ad suas utilitates convertit. Alteri vivas, oportet. Nunquam publica privatæ postponas commoda causæ. Divide sublimes curas, teg omnibus unum obijcias. Consule cunctis, non tibi, nec tua temoveant, sed publica damna. Deinde consulturus Reipublicæ commodis, Visimiriam urbem, mutuato à se nomine extruxit. Gedanum quoque (alias Dantiscum, ab insula ad Daniā olim spectante, nuncupatum) ex humilibus piscatorum casis, ad promontorium Prussię evexit, & erexit. Ipse tandem prorogatis regni finibus, ultimum vitæ reperit. Quamdiu vixerit, & regnaverit? ignara literarum subticuit antiquitas. Majores namq; nostri aptiores factis, quàm factis conscribendis;

non calamô in pagina, sed ferro
stylô in hostium cervicibus nota-
bant vulnera, & cicatrices.

IMAGO DUODECIM PALA- TINORUM.

In ordinatæ Reipublicæ imaginem,
ne quæsieris alibi: in regnantibus
duodecim Palatinis reperiēs. Qui
etiam privata promovendo studia, bo-
num neglexerint publicum; docue-
runt posteritatem, quidnam dedisce-
re debeat: scilicet sua cuiq; utilitas,
boni communis venenum est. Inutilis
bono publico, qui suum duntaxat quæ-
rit utile. Principum lucra, dispendia
sunt communis. Malè pùblica cu-
rat, qui sua pluris habet. Absolum
est Principi, maiorem sui, quàm suo-
rum curam habere. Nihil est damno-
sius bono publico; quàm privata cu-
jusvis utilitas. Macilenta debet esse
boni communis fortuna, ubi propria

commoda, priva o aluntur obsequio.
 Non dilatantur merita, si inter plures
 non dividantur: non grandescunt lucra,
 si in manibus plurium non collocantur,
 Amantes Patriæ Patres, civium damna-
 sus censent esse dispendia. Solo tyrann-
 ni nomine discrepat, privata quisquit
 commoda, publico præponit. Hi ita
 que Palatini non ad Palatinos fa-
 lces, sed ad tuum palatium nat, par-
 iam ferro & sanguine ab Antecess-
 foribus suis, Polonæ gentis gloriam:
 propriæ postposuere ambitioni. Di-
 dicit tum Polonia, an bitiosis homi-
 num manibus, nunquam tuto credi,
 integritatem boni publici. Non bene
 turba regit populum, Rex unicus esto,
 ubi multitudo, ibi confusio. Qui sce-
 ptrâ, plures dividit in manus, impen-
 diosæ damna luit spei. Imperium pro-
 pe amissum, si pluribus commissum:
 duo'us imperantibus, obtemperat ne-
 mo. Nihil fiet tardius, quam dum
 plu-

plures, aut omnes imperabunt. Unus
 Reipublicæ corpus, magnâ animan-
 dum mente, unius unimo regendum.
 Soles olympus non patitur duos. Nulla
 fides regni socijs; omnisq; potestas im-
 patiens consortis erit. Non fert se-
 cundum Cæsar, & æmulum Pompejus
 odit. Astra duos soles, phœnix duo
 corpora nescit; sit regnis Rex sol, sit
 Phœnix; astra senatus. Plura regnan-
 tium capita, rarò in unum de bono
 communi sensum, & sententiam con-
 veniunt. Non aliud discordantijs Pa-
 trie erat remedium, quàm si ab uno
 regeretur, inquit Tacitus. Remon-
 strârunt id duodeni Rectores, an
 diremptores Poloniæ, qui privatis
 acti dissidijs, gemmam regnorum,
 publicam Patriæ pacem scissam in
 partes, lugendam posteritati reliquê-
 re; sed optatam pro tunc Germa-
 niæ, quæ in turbido piscando pa-
 cationem sortita spartham, occupatas
 Le.

Lecheis armis ditiones, nemine resistente vindicavit. Hinc dum nihil boni, ne sum optimi, ab hoc discor- di Optimatum regimine, viginti se- re annis, non tam libenter, quam reverenter tolerato, speraret Res publica, in Gnetnensi us Comitij gubernandi potestatem ademi Pala- tinis, plurimum verita, ne aut bo- ni communis integritas, inter malè coalescentes regentium animos pe- riret; aut tota Lechia hosti cederet in rapinam. Atro procul duto stylo in fastis Ducum notandi Pa- latini, qui collatos sibi fasces, pleni fastu & astu, cum detrimento bo- ni publici tenuerunt.

IMAGO CRACI.

Turbata, ac planè vastata discor- di Palatinorum regimine Res publica, Craco Lechi Pronepoti nesci gubernanda. Huic profecto se

re. se Purpura supplex obtulit, & solus
 nihil meruit regnare rogatus. Quamvis
 enim in Gnesnensibus Comitibus o-
 mnium vota & sensus, in eum con-
 spirarunt unum; ille tamen vix eò
 precibus adduci potuit, ut grave re-
 gni pondus, innumeris supergra-
 vatum malis, suis humeris accepta-
 ret portandum; ratus feliciorē esse
 sortem, alijs parere, quàm imperare;
 subesse omnibus, quàm praeesse. Vi-
 cit tamen demissi animi pertinaciam,
 obstinatum poscentis Reipublicæ vo-
 tum. Proculdubio luculentius tum
 patuit; quòd honor fugacem sequitur,
 sequentem fugit: fugā gloriæ acqui-
 ritur gloria immortalitatis: honorifi-
 centius est, honorem fugere, quàm
 amplecti: honor per sui fugam nasci-
 tur: obviantibus inter amplexus eva-
 nesceat: amat se aversantes, odit aman-
 tes. Nihil est ditius virtute, nihil ho-
 noratius, fugiente honores; illa osten-
 dit,

dit, qualis; hic, quantus quinquis fisco
deni nstrat. Eximia agnoscitur virtus,
tas, quæ rogari debet. Gloriosius ejus
mereri magna, quàm accipere. Ma-
gnae virtutis est, cum honoribus luctarino
Cræcus factus Princeps, eò humili Pa-
or, quò se minis dignum Principem ad
fascibus judicaret: rexit eò feliciter
quò remotior ab ambitu. Prima et
fuit cura, civiles componere motus
& domestica tollere diffidia. Non
ignarus, primum & unicum restaurandi
dæ, ac conservandæ Reipublicæ, effiga-
instrumentum, civium unitatem. In
felix illa Respublica, circa quam cive
athleticam, armorum & animorum
exercent. Quicquid complexa uno
gremio servavit concordia; perdit id
sensuum discordia. Necesse amicitia,
quidquid discordia solvit. Regna per
concordiam curunt, discordia. Solvi-
tur Respublica, dum dividitur. Non
plura medicorum assiduo funera, quàm xi-

sic corruptæ discordia victoriæ numeran-
 virtut. Concorde cædunt hostem, di-
 scorde cedunt hosti. Scissos Reipu-
 blicæ Ordines, reductos in ordinem,
 Maritimos firmavit legibus: Gallos per
 Pannoniæ fines, in Polo iæ limites
 penad prædam effulos, ita Gallicanus
 cius Hercules Cracus profligavit felici-
 na eter; ut nihil nisi mortes & cicatri-
 otusees, in ipolum cesserint Gallis. Ger-
 Normanos, Gnefæ dominium suum ni-
 ura edificantes, avium instar expulit, su-
 effigavitque. Romanos repetitis ar-
 Imis vicit, famâ autem victoriosâ
 cive Bohemos, qui ultrò regnum suum,
 rum Craci submiserunt imperio. Sicque
 uno Cracus victor famosus, non tamen
 it id fumosus, victricibus de hoste repor-
 titis onustus laureis, ut onustior fi-
 pereret, domesticorum quoq; virijs in-
 olvi dixit bellum. Quos precibus &
 Non præmijs, ad bonum pacis non fle-
 udm xit, plexit armis & suppliciò. Opti-
 r.

mè conscius, quòd nocet bonis, quòd
parcit malis. Dum tolerantur male
rum culpæ, etiam optimi corrumpun-
tur. Scelestus ipse est, qui cum pos-
sit, & debeat, non succidit. Fove-
vitia, quisquis parcit sceleratis. Ne
culpa culpam trahat, pœna statuatur.
Tum crimen crimini succedit, quan-
do prius est inultum. Unum dissimu-
latum crimen plurium est semen se-
cuturorum. Vires criminum dum a-
dolescunt, ipsâ patientiâ Superiorum
fiunt propè legitimæ. Multos trahit
in vitium, non castigata delinquendæ
licentia. Interim tamen, quia tam
omnibus ignoscere, quàm nulli parce-
re crudelitas est, aut nonnullis in-
dulset, aut rigorem justitiæ, lenita-
te animi temperavit. Nimia namq[ue]
puniendi asperitas, in tyrannidem de-
generat; si lenitate & clementiâ non te-
peretur. Non secûs cum vitiis, ac cum
vitibus procedendum: hæc, si non abscin-

dan-

dantur, exuberant; si nimis, exarescunt.
Imò illa Principes decet virtus: quæ plu-
res terrore corrigit, quàm pænis absu-
mit: quæq; ne ferrò cogatur, robustam
recidere audaciam, adhuc teneram mi-
nis curvat. Eadem est boni Principis
commendatio, quæ medici: morbos &
vitia tollere, homines servare. Semper
in manu Principis, laus potior est ferri
hebetis, quàm acuti. Pacatà tandem
Republicà, Regni Metropolim Cra-
coviam, à suo nomine nuncupatam
exstruxit: illucq; sedem Regum, Gne-
nà transtulit. Arcem in monte Va-
vello exædificavit: sub cujus antro
latitantem portentosæ magnitudinis
draconem, ingenioso stratagemate
interemit. Victò tamen hoc mon-
strò, mortem vincere non potuit,
dum vivere desit, Anno Dñi 720.
Gentili more in monte Lassotino est
sepultus; ut sciret orbis, quòd ille
Princeps, etiam post fata eminere de-

beat, quem supra communem mortaliū sortem evexit virtus.

IMAGO LECHI II.

O Primē Sarmaticus canit Horatiū:
 Nobilium fluunt infœcunda Du-
 cum secula; nec bono succrescit soboles
 Patri. Ex nobilissimis quandoq; arbori-
 bus, inutiles plerumq; excrescunt stolo-
 nes. A viris egregiis, quasi quod in-
 fato accidit, improbos proficisci filios.
 Sæpè ex limpida fontis origine rub gi-
 noſæ profluunt paludes; sæpè ex magno
 Gigante, parvus surrexit Pigmæus.
 Multi sunt, qui nihil patrium, nisi no-
 men habent. Patuit in Lecho, nomine,
 non regnandi sorte, secundo, optimi
 Parentis Graci, degeneri prole. Hic
 paternæ fortunæ, non virtutis cu-
 pidus, ut Patri in Regnum succede-
 ret; Gracum fratrem majorem natu
 dolo o ferro, in venatione interemit.
 Quid scelus ut eluderet, di cerptum

à feris

à feris publicavit. Verum nunquam
mendacius, veritas suffragatur Deserit
eum fortunæ favor, qui cognato non
parcit sanguini. Præcipitio proximus
est, qui per aliena capita graditur ad
solum. Vulgato namq; paucis, ab ele-
ctione diebus, fratricidii crimine; re-
gno, quo fratrem privavit, ipse pri-
vatus, pulsus est in exilium: ut disce-
ret orbis, quòd celeri scelestos, pœna
consequitur pede: vindicta properat,
proximo crimen gradu: faber dolosam,
qui struit necem, ruit. Ut umbra solem,
pœna sis sequitur scelus. In scelerum
pœnas ultrix venit ira tonantis, hoc gra-
viore pœna, quo leviori pede. Rarò an-
tecedentem scelestum, deserit pede pœ-
na claudio. Mortuus est exul extra
Patriam: indignus nempe, ut impios
cineres hæc conderet tellus, quam
fraternò polluit sanguine.

IMAGO VENDÆ.

Magni Genitoris Imago, veterum Amazonum, Penthesilearum, Camillarumq; typus, Venda Craci filia in regnum successit: ideo hoc nomine à Polonis nuncupata; quòd admirabili ejus formâ, veluti hamô pices, exterorum Principum corda capiebantur. Et certè *venusta forma hamus est, quò incautus oculus & animi capiuntur.* Decora facies est acies, in qua etiam ipsi Hercules non subsistunt. Illecebris dotata species, est aucupium animorum. *Venusta facies est veluti glacies, in qua lubricatus oculus, lapsum parat animo.* Dulce malum est: animorum blanda tyrannis, est facies oculis, insidiosa meis. Latet ibi hostis occultus; ubi nimius est in facie cultus. Imò ipse formosus vultus, est hostis occultus. Speciosissimum malum, & truculentissima adulatriæ, est formæ species. Et quam.

vis

vis cum magna pulchritudine, monstru-
est, magnam fortitudinem convenisse:
hæc tamen Virgo, si sexum excipias,
magnanimitate summis par fuit He-
roibus. Hanc unus ex procorum
turba, Ritigerus Germaniæ Princeps,
opulentissimis muneribus ad Marita-
lem inclinabat thorum. Cujus connu-
bium, postquam generoso pectore
repudiaverit; ex proco hostem est
experta. Cum enim illam nec prece,
nec pretiò flectere potuit; vi & ar-
mis ad sua vota inclinare volens, bel-
lum indixit. Ita sanè infames libidino-
rum flammæ, facile transeunt in fa-
tores. Creberrimè magni amores, in
professa degenerant odia. Pectus, quod
conceperat ingentem affectum, non raro
parturit invidiam. Ævit amor, ma-
gnòq; irarum fluctuat æstu. Bellum sæ-
pè ciet ferus exitiale cupido. Hunc ta-
men ferrò licet armatum, oculis & a-
more tui captum, bis repetitò felici-

ter præliò, vicit Virgo. Rurigerus ergo à fæ nina vict⁹, ne tamen erubesceret ignominiam; sanguine & vi à se privavit, proprio in umbens acinaci. Venda verò, ne velut oim Helena in Illo, venustate suæ formæ, surpe alicujus Paridis facinus excigaret; in Vistulam de ponte Cracoviensi ultrò se præcipitavit, hostem suum forsitan in stygis barathro prosecutura. Ex ejus gynæceo famulæ, ut se aliquo modo suæ Dominæ accommodarent; aquis se se invicem perfundebant: idemq; quotannis recurrente illo die, aliæ matronæ factitabant. Hinc forsitan illa, ad hæc usque tempora manavit consuetudo; quòd in feriis Paschalibus, insolens aquarum fiat ablutio. Tumulata est hæc Virgo propè villam, à suis Manibus Mogila nuncupatam. Quot annis vixerit, & regnaverit? tacent annales: illud duntaxat prædicant: quòd de-

cora vultûs specie, non abluit à vir-
 tutum venustate. *Et certè venusta*
 corporis species, est quoddam mentis
 simulacrum. Excultæ ædes, indicium
 sunt hospitii non ignobilis. Plerumq;
 elucet in fronte, quod latet in animo.
 Pulcher animi status, in facie decora,
 veluti in speculo relucet. Interior
 virtus, ex animo in vultum, velut in
 theatrum profilit. *Et quamvis esse so-*
 let rarò pulchra, pudica caro; nam
 lis est cum forma magna pudicitiae;
 rara est concordia formæ atq; pud-
 icitæ: nihilominus virtutem mentisq;
 pudorem, frons formosa tegit, for-
 moso corpore claudit. Pulchra pul-
 ris sarcina est, formæ pulchritudo.
 Gravior est pulchro, veniens de cor-
 pore virtus. Venustas corporis, non
 indecoræ virtutis est domicilium. *Ce-*
terum, ut summa est deformitas, cum
à formoso vultu degenerat animus;
ita suprema est pulchritudo, cum ve-
nusta-

nustati frontis, res ondet majestas a-
nimi. Turpe mendacium est, candor
in genis, umbræ in pectore; frons
exalidata, animus involutus; facies
decora, mens deformis.

IMAGO PREMISLAI I.
Seu LESCONIS I.

Quod de quopiam Polonus cecidit
olor: fessos duxit heri boves,
dat magnis hodie jura Quiritibus: &
quæ bobus ademerat, imponit Gabijs &
Curibus juga. Idem Phosphorus aspicit
magnum, quem tenuem, viderat Hesperus.
Et alter: Fasces & dubia rotat fortu-
na mitras; hæc modò rusticum cras es-
se vel Regem docebit; vel famulo dare
jura Regi: illud in se expertus Premi-
slaus; qui humili forte natus, ultra
spem & vota, à malleo ad sceptrum,
ab incude ad coronam, ab aurificina
ad solium Regale est evocatus. Hic
Premislai agnomen, ab industrius &
inge-

ingenioso vincendi hostes stratagemate obtinuit. Pannonibus namq; & Moravis, insolentem in confiniis regni prædam agentibus, pellendis, cū par viribus Polonia non esset; ille ne Patria ab hoste suis exueretur fortunis, decorticatos noctu arborum trūcos, pice & resinā illitos, ita armis ornaverāt, ut innumerae armatorum militum viderentur esse legiones. Illos ergo summo manē ad reflexos solis radios coruscantes conspicatus hostis, fugit nemine persequente, relictā eò gloriosiore victoriā, quò magis arrident mites *sinē sanguine lauri*; & placeant melius pulchri *sinē cæde triumphi*. Et certè hæc est præcipuē victoria digna triumpho, in qua quæcunq; est, sanguine præda caret. Nolo virum, facili redimit, qui sanguine famam; hunc laudare volo, qui *sinē morte potest*. Quo pacto docuit hic ingeniosus victor: quòd in bellis gerendis

non

non omnia vires possunt; potentior sæpè industria est. Pulchrum est alijs auxilijs destitutum, ab ingenio suppetias petere. Imò sæpè sunt majores viribus artes. Ingenii victoria & felicior est, & gloriosior. Pulchrius est mente, quàm manu configere, & sinè sanguine triumphare. Mens sæpè triumphat, & tutus virtute dolus rem conficit. Vincit inermis astus inerte manu. Politi magis feriunt ingenia, quàm exacuti gladij. Munita ingenio potentia absq; sanguinis profluvio, emergit ad laudem triumphales. Armatum consilij robur, sinè cæde triumphat. Calliditas Graja, atq; astus potentior armis. Unde in præmium tantæ victoriæ non victrici solum mero, sed etiam Ducali auro & diademate, est coronatus Premissus. Hic ergo ex aur. fabro Princeps verè aureus fuit; quia aureæ libertatis amantissimus. Non ignarus, quòd libertate nihil carius, nihil rarius. Libertas dicitur

ſæ tur res vitæ optima. *Æ*gra aut im-
xi- becillis mens noſtra dum cogitur; aut
pe- obruitur, aut reſilit. Rara tempo-
bus rum felicitas, ubi ſentire, quæ velis;
Et & quæ ſentis, dicere liceat. Magnum
am Deorum donum eſt libertas. Vita ci-
tri- vilis finè libertate; mors eſt eò gravi-
tu- or, quò longior. Toties quiſq; mo-
in- ritur, quoties liber eſſe deſinit. Li-
gis bertatis gemma, omni regno carior
dij. eſt. Mancipijs imperare non eſt re-
inis gium. Amiſſà libertate nemo vivit,
ha- ut oportet; neq; haurit hunc commu-
ede nem àërem, ſed inficit. Unde Equi-
ſus tum Polonorum prima lex eſt, eſſe
um vindices Patriæ libertatis; ab hac ne-
dm mo exemptus, niſi peremptus. Qui-
lia- cunq; liberati olim hoſtis erit; ſimul
dic & Polono dicetur hoſtis. Cæterum
au- Premiſſus totus bono publico inten-
an- tus, Patriæ commoda, non privata
ate ſtudia ſectabatur. Premiſſiam à ſuo
ici- nomine nuncupatam erexit. In Re-
 gali

gali Majestatis suæ Solio, illud aure-
is literis exaratum habuit: *Fortu-
næ suæ quisq; est Faber.* Unicum illud
ad aureæ felicitatis apicem sub hoc
Principe Polonis defuit; quòd aure-
us Princeps cogente fatorum neces-
sitate, ferream mortalitatis subivit
legem. Et sicut nemo eo regnan-
te non plaudebat; ita illo mortuo
nemo non plangebat. Boni namq;
Principis funus, semper est & imma-
turum, & luctuosum amanti populo.
Nemo non optat immortalem, quem
expertus est optimum. Malos Princi-
pes communiter comitantur ad tumu-
lum tripudia, bonos lacrymæ. Sicut
naturæ hoc vitium est; quòd nullus
sit Princeps, qui aliquando suos non
affligat, vel vivens vel moriens: ita
naturæ quoq; beneficium est, quòd nul-
lus sit Princeps; qui aliquando suos non
recreet, vel vivens, vel moriens.

IMAGO LESCONIS
FRAUDULENTI.

LEsco hic fraudulentum nomen in-
de obtinuit. Dum in Cracovien-
sibus comitis liberæ Polonorum vo-
ces circa electionem Principis discor-
darent; nova eligendi methodus est
excogitata. Expedita erat columna
cum sceptro & diademate ante Cra-
coviam, eâ lege Candidatis præscri-
pta; ut qui eorum prior à Pradniko
fluvio ad columnam pervenisset, Im-
peratorii honoris culmen obtineret.
Nemo tum tardus esse voluit. Præci-
piti namq; ambitu festinatur ad solium.
ad honorem nemo non est Mercurius, ne-
mo testudo. Præceps in sublimia ambi-
tus esse solet. Volubilis fortunæ rota,
cunctatores lentulos non admittit. Ad
cæcum illud numen, plerumq; cæco cur-
ritur impetu. Neminem humilia dele-
ctant. Nullus est mortalium, qui emine-

re non cupiat. Hic ita Lescio ut solus
 clavum Imperii occuparet, aduncis
 clavis, dentatoq; ferrò iter omne im-
 pedivit, relistò sibi soli notò viæ tra-
 mite. Et ne ipse dolosus honoris au-
 cept suismet caperetur fraudibus e-
 quum suum ferreis munivit soleis.
 Dum itaq; velociori animorum, quàm
 equorum cursu ad metam propera-
 tur; omnes equo & spe dejecti, uni
 Lelconi coronam reliquere. Sed
 nunquam dolosus exitus faustos habet:
 quicunq; vafros casus fabricat, caditi
 cecidit, quod fraudulentis erigit artibus,
 non sola virtus, sed dolosa ambitio malè
 fulta sceptro. Per nefas quæsitæ for-
 tunc exitus, cadere est. Ipsa interitùs
 sui faber est, sceleribus emptæ felicitat.
 Premit scelestor ultor à tergo Deus. Sæ-
 pè divinitatis opera hæc sunt, ut furia
 jam in ipso successu securas, subita ul-
 tio excipiat. Ut partem effugias, non o-
 mnia retia faller. Patuerunt namq; re-

conditæ in terra fraudes in Authoris
interitum. Nempe lux altissima fati,
occultum nihil esse fuit. Acta Deos nun-
quam mortalia fallunt. Nostram sedu-
la spectant scenæ astra tragediam. Un-
de deprehenso occupati Principatus
dolo, in pœnam tanti astûs iussus est
ab equis in partes discerpi. Et sic in-
felix Lescò ducalem aliis vittam præ-
ripere ambiens, propriam amisit vi-
tam; & coronæ loco, infamem vitæ
affecutus coronidem, illud posterita-
ti reliquit documentum: quòd *scelere
paratum regnum non est stabile*. Nun-
quam sceleribus fortuna suffragatur.
Præcoci ruina cadit improbus, pri-
usquam à fortuna impellatur, ipsa
sceleris sui mole corrui. Infelix est
sceleribus conquista felicitas. Præ-
cipitant cum strepitu, quem scelera
extollunt. Nulla scelesti fors diu fe-
lix fuit. Imperium flagitiò quæsitum,
nunquam bono exitu terminatur.

Mentita potestas, læta brevi, pro-
 brosa diu: post pauca serena, spuria
 perpetuo sordescit gloria luctu. *Ve-*
rissimum est illud Senecæ: Quod quisq;
 fecit, patitur: authorem scelus repe-
 rit; suoq; premitur exemplò nocens.
 Retrogradum DEUS agit furorem:
 ut qui fabricabat malum capiti alie-
 no; funus in proprium trahat. In la-
 queos multi, quos posuere cadunt.
 Quas Tyrannus accumulât, subit ipse
 pœnas. Facta manu culpa suaq; dis-
 pendia sensit.

IMAGO LESCONIS II.

IOcantis fortunæ Imaginem liceat
 in Lescone Secundo intueri; qui
 servili stirpe natus, ultra spem & vo-
 ca obtinuit dialema; ex verna Prin-
 ceptis, ex servo factus Imperator. Hic
 exhilarandi animi causâ, cum uno ex
 contribulibus suis, quò remotior ab
 ambitu, eò liberior metu, pedes ad ex-
 posi-

positam cucurrit metam, quàm prior
quidem attigit, verùm relictis in sta-
dio cruentis vestigiis. Hunc itaq; con-
cordi voce & votò Poloni dignum
purpurâ censuerunt; qui proprio
cruentatus sanguine, Imperatorio
prælusit murici. Ne verò Res publi-
ca temerè sibi sceptrum detulisse vi-
deretur; effecit ille optimè imperan-
do. Militare robur liberali erigebat
dexterâ: non ignarus aurea cote fer-
rum acui. Facile eò fertur animus &
gladius; quò aurea imbellit dextera.
Mars sinè auro inermis est. Inopia
argenti, validissima arma reddit iner-
mia. Magnetis, aurum si subeat vices;
trahentur enses: fortior est manus
consta donis. In bello plùs operatur
sargitio argenti, quàm explosio tor-
menti. Non semper in bellis ferrum
vincit: plures quandoq; aurum & ar-
gentum numerat victorias. Non pu-
det Herculem, munifici meminisse

Martis Aurum bella gerit. mucroni-
 bus imperat aurum. Iras & enses ven-
 dimus & manus, hâc unde nummis
 aura refulserit. Cadmea surgit mes-
 sis, ubi cadit de liberali munere dex-
 træ aurum. Fort' non pudet Hectoras
 jurare menti, cùm strepitus magis so-
 nat metalli, quàm tubarum vel mo-
 ritum grave tympanorum. Nihil i-
 sua fortuna habuit beatius, quàm pro-
 deesse egentibus: id unum f. habere
 ratus, quod in alios profudisset; qua-
 si ei diceretur Illud: *Quas dederis, so-
 las semper habebiopes.* Et certè ne-
 scit semel liberalitas incitata stare, cujus
 pulchritudinem ipse usus commendat.
 Regium est omnibus prodesse. Divinum
 aliquid sapiunt, qui omnibus bene faci-
 unt. Nec solum corda civium vincunt
 aurò, etiam feriò hostes vincere no-
 verat. Sensit ejus manum Caroli Ma-
 gni exercitus: cum quo ex Hunga-
 ria in Saxoniam eunte, inter Alba-

& saltem fortiter c. . . . . Ne ve-
 rò Im erii fasces in f. . . . . gigne-
 rent; plebeia suæ originis veste sem-
 per utebatur. Rara est hæc virtus, ut
 supra communem elevati sortem, d mis-
 sione animi ad pristinum descendant
 statum. H minibus cognata est superbia,
 si aliiu steterint. Cognatus multorum
 fortune lethargus est, alta nuperrimæ
 sortis oblivio. Etiam meminisse pudet
 se se minorem fuisse, qui se videt sum-
 mum esse. Imò passim experimur, quòd
 asperius nihil est humili, cum surgit in
 altum. Hic tamen Princeps quò erat
 sublimior, eò humilior: non ignarus,
 quòd compendium laudum est, si supre-
 ma in dignitate locatus, demissè & ha-
 militer se gerat. Cui nihil dignitatis ad-
 augendum verticem superest, hic uno
 modo crescere potest, si se ipse submit-
 tat. Si Princeps ad subditos per æquali-
 tatem descenda; non minùs deperdit
 dignitatis, quàm sui radios suos in ter-
 ram demittenti.

IMA-

IMAGO LESCONIS III.

Fortes creantur fortibus & bonis; nec
 imbellem feroces progenerant a-
 quile columbam. Optimus Patris non
 dispar soboles, Lesco hic secundi Le-
 sconis filius successit in regimen.
 Non solum paternæ fortunæ, at e-
 tiam virtutis hærelem se probavit;
 præclara Patris facinora imitando.
 Scilicet Parentum virtus est stimulus fi-
 liorum. In prolem transcurrit gratia
 Patrum. Paterna prolem fortius alli-
 cit, urgetq; virtus. Mores Parentum
 non tenui fluunt amne in nepotes: fin-
 gitur ad Patris exemplar natus. San-
 guis & stemma Parentum, sunt gloriosa
 æmulatio filiorum. Publicæ rapinæ ge-
 nus est, illius nominis palliò honestari;
 cujus virtutem non geras. Princeps
 hic civilibus impetitus armis, non
 alia arte victor evasit, quàm clemen-
 tiâ; ad Patrem Patriæ spectare ratus.

& illos servare filios, qui perire me-
rebantur; & iis parcere, quos per-
dere oportebat. Et certè cum omnia
in bello civili miserrabilia; tum nihil mi-
serabiliùs victoriâ Siliæ sanguinem ci-
vium, barbaros Reges lapit. Illo satu-
rantur Poloni Reges sanguine; non quem
fulmineus per vulnera cædesq; gladius
evocavit; sed quem pudor ingenuus per
vultus & ora civium diffudit. Vulgus
irasci decet, at faventes parcere Reges.
Quisquis est placidè potens, Dominusq;
vitæ, servat innocuas manus, & incru-
entum miti imperium regit, animosq;
parcit. Placidò itaq; ac pacificò bellò
domesticis edomitis hostibus, exter-
num quoq; domuit Martem. Cum
Moravis & Pruthenis gloriosè dimi-
cavit. Finitimos populos insolenter
origini suæ insultantes ferrò còer-
cuit; monstravit sericæ fortitudini
nullam Majorum seriem obesse. Scla-
vis Polonorum consanguineis, Hun-
gari-

gariam imperiò tenentibus; auxiliates
tulit suppetias, cumq; illorum hosti-
bus fortiter & fortunatò decertavit.
Dignus perenni famâ Princeps, nisi
eum impura Venus infamâsset. Ita
certè etiam in optimis aliquid pessimi
invenitur. *Nemo sine nævo. Unicuiq;
dedit vitium natura creato. Etiam à
magnis virtutibus, parùm absunt vitia.
Neminem illæsum fata transmittunt.
Vindicat omnes natura sibi. Nullus sine
crimine vivit. Nulla est tam perfecta
pulchritudo, quæ suos non habeat næ-
vos. Si nisi non esset, perfectum quidli-
bet esset. pauci sunt visi, qui caruè e ni-
si. Cessit fatis, & veteri ritu in Sa-
xonia, quam imperiò quoq; tenebat,
tumulatus. Longius à regno abdu-
ctus mori voluit; ne eis moriens la-
crymas propinaret, quos vivus irri-
guis satiabat solatiis.*

(42) (50)
DECAS II.

IMAGINUM.

IMAGO POPIELI I.

Rarum erat olim in solis prodigium,
virtus coronata: inolitum supre-
mæ dignitatis, cum summis dotibus in
terra connubium: fastus plerumq; cum
purpuratis imperabat manibus; & plu-
ra diademati incumbabant dedecora,
quàm gemmæ. Erubescere jubebatur
à murice, si quæ thronum ascendit in-
nocentia; propectaq; in altum integritas,
ne contendentibus in sublime deturbare-
tur à viliis, solio excedebat. Verùm
omnis honor turpis, nullâ virtute deco-
rus: non ornant, sed onerant graves
honorum tituli, quem leves dedecrant
mores. Non mitra Regem, sola sed ef-
ficat Regina virtus. Miserrima est ma-
gna felicitas, sine magna virtute. Lu-

culentum hujus rei Popielus I. Le-
sconis III. filius, oblivionis cinere tu-
mulandus exhibuit in se argumen-
tum: quem ipsa erubuit purpura,
quòd Ducali contentus sanguine vir-
tutum contempserit apparatus. I.
gnarus forsitan, quòd perit omnis in
illo gentis honor, cujus laus est in origi-
ne sola, Virtute decet, non sanguine ni-
ti. Quid imaginibus, quid aviliis fulta
triumphis atria, quid pleni numeroso
consule fasti profuerint; si vita labat.
Dives avis, Et utrumq; Fovem de san-
guine ducens, si virtute caret, tan-
tum de laude meretur, exanimis quan-
tum truncus: licet ære superbo splende-
at, aut Tyrio rubeat sub murice stipes.
Princeps hic levis & inconstans, in
horas & momenta Protheus; nec lo-
cum residendi stabilem habuit: sedem
regri Cracoviâ Gnesnam, Gnesiâ
verò transtulit Crutviciam. Obscura
clari progenies Patris, strenui & beilli

Le. cōsi Parentis ignava Soboles, nulla
 tu- gessit bella, nisi in castris mollium;
 en- quamvis vicinus hostis bellandi præ-
 ra, buerit ansam; imprecandi morem
 vir- habuit, se suosq; in escam muribus
 I. devovendo: cui ma'è usurpato vo-
 in to, in posteris ejus resbōdit evētus. Ita
 igi- sæpe luunt posteri, quod Majores im-
 ni- precantur. In prolem dilata ruunt
 ulta pe- juria Patris, & pœnam meritō fi-
 oso lius ore bibit. Otio & torpori to-
 pat. tā vitā deditus, nihil dignum lau-
 an- de fecit: at illud indignissimum,
 an- quòd natalium honestatem turpissi-
 an- mis moribus dehonestavit. *Quid*
 de- prodest sanguine longo censerī, si de-
 ces. sit virtus, Ipsa nobilitas, ignominia
 in illi est; qui à Majorum suorum dege-
 lo- nerat virtute. Turpe est nobilitatis
 em spectaculum, si in ejus domibus nihil
 si à pulchri cernitur, præter Majorum
 ura Imagines. Non commendant eum Ma-
 ali- jorum ceræ qui est cereus in vitium
 E flecli.

Aetli. Non exornant avorum Imagi-
nes. quem proprii dedecorant mores.
Ficta Ficta fictaq; antecessorum simu-
lacro, ignavum dissimulant successorem.
Ignobilis est illa nobilitas, quae con-
sanguineam sibi non habuerit virtu-
tem. Parum prodest illustris ortus,
quem mores obscurant. Limpidus per-
spicui fontis latex, turbidum non com-
mendat rivum. Dedecorant bene na-
ta culpae. Indecorum est, e clara stir-
pe stipilem nasci. Haustam à Majori-
bus natalium lucem; morum fulgori-
bus intendere est necesse. Qui meriti-
tis Patrum laudem trophæis denegat;
impium fatetur haeredem, nefastus
egregiae propè latro famæ. Cate-
rum exactis in Principatu quinde-
cim annis circiter, cum nihil boni
in vita egisset; tandem Cruxvicia
egit animam.

IMAGO POPIELI II.

MAli Genitoris Popieli I. pejor
 filius Popielus II. paternæ vi-
 tæ speculum dici potuit; eò quòd
 in se Patris Imaginem sceleribus
 expressit. Et certè non procul à
 proprio stipite poma cadunt. Mali
 corvi malum ovum. Rurò degene-
 rat à vitij Parentum Soboles. Nun-
 quam leones parturijt lepus. Par est
 miraculo, ignavi Parentis strenua pro-
 les. Prodigium est, ab improbis nasci
 probum. Cum lacte & sanguine vitia
 vel virtutes Parentum imbibuntur.
 Imò facilius in Parentum vitia abit
 proles, quàm in virtutem. Nam
 pronior est vitiorum, quàm virtutum
 disciplina. Ægrè virtutes facile vitia
 propagantur. Princeps hic proje-
 ctæ in omne nefas indolis, in ju-
 venili ætate nihil maturum habuit,
 præter accelera: vitij superaverat

Et an.

annos: nondum adultus, jam adulter.
 Quidquid verò impudica Venus su-
 is facibus non exuffit; plenis cya-
 this extinxit Bacchus. Publicos re-
 gni Magistratus venales habuit, sci-
 licet, cuius Cupido venas invasit, ni-
 hil est ei non venale. Conforti suæ
 obsequentior fuit, quàm virtuti &
 rationi. Ex ejus consilio lethalem
 simulavit morbum; & ad imminens
 quasi sibi fatum patruos suos con-
 vocavit: quibus desistentibus suam
 salutem, intoxicatò ab uxore po-
 culò mortem propinavit. Ne ve-
 rò propinatus incautis hospitibus
 potus toxicum redolere videretur;
 uxor fictè dolere, & virulentiores
 venenò lacrymas fundere cœpit.
 O quàm verè dictum! *Nulla fides
 lacrymis, lacrymas simulare docemur:
 nec nisi vis falli, visibus ulla fides.*
*Mulierum fusu lacrymis moveâre, ca-
 veto; ut sterent, oculos erudiêre suos.*

Muli-

*Muliebri sexui tam facile est ploran-
 di parare, quàm plorare. Unde
 illud: Aspidem quid pejus? tygrin: quid
 tygrile? demon: demone quid? mu-
 lier: quid muliere? nihil: suò fatò
 Patrum didicere. Hi insequenti no-
 cte omnes mortui in lacum sunt
 demersi. Sed occultatum parrici-
 dij scelus, concium prodidit coelum:
 & tanti facinoris vindex, de tota
 stirpe exegit pœnam. Namq; bre-
 vi Crucifixæ Popielus cum uxore
 & liberis à muribus est peremptus:
 qui ex inhumatis Patruorum cada-
 veribus prognati, infanticium necem
 vindicantes, Regiam arcem, in qua
 se occultaverat, invaserunt. Ita
 profectò mens malè conscia, nullibi
 securè latet, non satis illa culpa la-
 tet, quæ ipsum auctorem non fugit,
 in ipsi non bene fraus tegitur caver-
 ni. Non latebit perpetuas scelus in-
 ter umbras. Nullus est murus sceler-*

rē, per altas urbium turres, tripli-
 cesq; portas pœna perumpit: vigilant
 in canes fulmina culpas. Nulla im-
 p̃r̃ tuta latebra: malis ubiq; malē.
 Nihil concire sibi, nullāq; p̃uēscere
 culpā, hoc opus, hic labor est, hic
 murus æbeneus. Illud morte tuā
 posteris reliquit documentum: quod
 parum in re est supremam inter Exe-
 iremam Principum fortunam; sæpe
 levi iclu graues Principes prosternun-
 tur. Nihil est tam firmum, cui pe-
 riculum non sit etiam ab invalido.
 Momento sæpe perit, quod ægrē jae-
 cutum peperit. Magnæ arbores diū
 crescunt, horæ spatio exstirpantur.
 Discant ex hujus Principis fato,
 quod est innocentis sanguinis ultor
 Deus. Quicunq; alterius sanguinem
 sitit, suum effundit: Et qui fabricat
 alteri necem, illam repetēte falce mori
 maculat sua. Conformat sceleribus
 pœnas iustus Nemesis: fugaces insequi-
 tur Nemesis tyrannos.

III.A.

IMAGO PIASTI.

Semper nataliū virtutis præferenti.
 Sola virtus & animus, non genus
 & sanguis nobilitant. Totā lice' ve-
 teres exornant undiq; ceræ atria,
 nobilitat sola est, atq; unica virtus.
 Frustrā paternis quisq; superbior tu-
 melcit aëlis; fervor & arduæ jura-
 ta virtutis voluntas, perpetuū viret
 ipsa lauro. Quid iuvat admoī per
 avorum nomina cælō, inter cognatos
 posse referre Jovem? probati viri
 genus, virtutis prosapia est, In hanc
 virtutis ideam verba mentis acie
 Poloni, Crulviciensem incolam Pia-
 stum, à rotarum opificio hoc no-
 mine appellatum, obscurum gene-
 re sed geniō illustrem, 70. anno-
 rum ævō gravem, à securibus ad
 fasces, à stiva ad solium promove-
 runt. Hic est nempe fortunæ luden-
 tis ingenium; ut ab imo læpè attollat

ad summum. Emergunt subito, qui
latuere diu. Non obstant natales te-
nebræ, quominus quis solem videat.
Non raro quos natalium fortuna de-
stituit, evexit in alium virtus. Sic
humili fluit e fonte Rhenus, crescit
alta e tenui Terebinthus herba, Lau-
rus ingens parva quondam virga fu-
it, modo natat arbor. Princeps hic
nec fasces, nec fascis fortunæ de-
buit, qui nascendi ignobilitatem pro-
pria supplevit virtute. Nec obest
Herodum magnitudini natalium humili-
tas: gloriosior est, qui totum virtuti
succe, nihil Majorum debet sanguini.
Nobilitat Regina virtus, quem ad igno-
bilitatem sinistra damnavit fortuna.
Imò pulchrius est parari, quam cre-
ari nobilem: gloriosius est nominis esse
authorem, quam heredem. Melius
est nobilitatem nancisci, quam nobi-
lem nasci. Magnarum virtutum
Princeps hic erat, præ alijs tamen
hu-

qui humanitate & liberalitate excellē-
 bat. Polonis in Electoralibus co-
 mitijs, discordes Crutviæ trahē-
 tibus moras, ad penuriam victūs re-
 ductis annonam suppeditabat. Ubi
 liberali suo genio ita omnium Ele-
 ctorum inflexit ingenia; ut præter
 spem & vota, omnes eum unanimi
 voce Poloniæ Principem proclama-
 verint. Et certè liberali dextera
 ultrò sese ingerunt sceptrā. Tenaces
 manus raro fasces tenuerunt. Nec
 obfuit tenuis Fortuna Piaſti, quo-
 minus ad solium vocaretur: Non
 enim fortune rerumq; eget, cui pu-
 blici regni fortuna committitur. Po-
 tior est in votis Patrie, animus in
 Principe summæ par fortune, quàm
 opulentia. Ingenium imperio dignum,
 non gazam quærunt Poloni: misera
 namq; est regni ratio, ubi nihil est,
 quod adores in Principe, præter au-
 rum. Si janè plumbea gaza, dum-
 modo

modo sit aurea mens in Principe:
 cum Rege aureo, aurea terra ætas
 immigrat. Nullos hostes Piasius
 habuit, præter Lesconis III. filios:
 quos sibi & Patriæ insidiantes, for-
 ti repressit manu. Thori, chroni-
 que lociam Rzepicham dictam, mo-
 ribus & sorte nascendi similem ha-
 buit: & certè satis magnus thesau-
 rus est uxor proba. Nulla est inops,
 nulla obscura, quam & locupletant
 virtutes, & illustrat innocentia. Ami-
 cus sincerus, thesaurus verus. Mul-
 ier bona, pretiosa viri corona. Nul-
 la est pretiosior possessio, bonò veròq;
 amico; O timæ sunt divitiæ, bonam
 invenisse conjugem. Dos est pulcher-
 rima, virtus. Hinc malè ducitur u-
 xor, cui amorem asserunt opes, &
 Majorum ceræ. Periculosa est, quæ
 ex venustate formæ conciliatur gra-
 tia, si ei non maritatur honestas. Si
 sola virtus in ducenda uxore non
 specta-

cipe: spectatur; illud saltem præ oculis
 etas habendum: Uxor ducenda est ocu-
 lus: lis, auribus virtus, manibus dos est
 for- exploranda. Dignus immortalitate
 ni- Princeps obijt Cruvicia, anno æta-
 mo- tis 120. post integrum 50. anno-
 rum imperium.

IMAGO ZEMOVITI.

Vlvam sui Imaginem, imò se ipsum
 Piaſtus in filio ſuo Zemovito
 reliquit: in quo etiam poſt fata per
 virtutum ſuarum regnavit imitatio-
 nem. Et certè Avorum eſt com-
 mendatio eſſe bonum & ri tuoſum;
 ut facias tua, in eorum facta ſucce-
 de. Ignavus eſt hæres, cui ſolum pa-
 trimonium eſt, derivatus à nobili ve-
 na ſanguis. De proprio addendum
 eſt, & natalium ſplendor pari virtu-
 tis claritate geminandus. Qui in hæ-
 reditatem veniſti ſanguinis, heroica
 quoq; facinora imitare. Antecedentium

tium heroum facinora, sunt ponè sequentium institutio. Violenta est quædam obligatio, ut eum sequantur virtute, cui succedunt dignitate. Satisfecit huic Zemovitus. Hic ad bella planè natus, postquam imperij fasces occupaverat; hanc cum purpura in animum assumpsit curam; ne ab inordinatis militum turmis, an turbis erubescendum aliquid in Polonia admitteretur. Unde primus ille Polonum Martem ad ordinem redegit, exercituum præfecit Ductores, leges militibus præscripsit, easq; etiam ipse conservavit. Non ignarus, quòd *viva lex est obtemperans legi suæ legislator*. Nul-
lus facile reverentiam legibus negabit; quando eas legislator observat. Melius jubet, qui iussa Princeps ipse facit sua. Lex quæ obeditur is friget in charta, institutionis exemplo caleet in opere. Tunc observantior æqui fit popu-

se- populus, nec ferre negat, cū viderit
 ue- ipsum authorem parere sibi. In sita mor-
 vir- talibus natura, propē sequi, quæ piget
 atis- inchoare. Mutæ sunt leges, si à legistato-
 bel- re marmoribus, & non moribus inscul-
 herij- puntur. Exanimis legum tabulæ inscri-
 pur- ptæ fastis, animantur factis. Addunt
 ram; legibus auctoritatem Principes, si ea-
 nis, rundem sint ipsimet authores & acto-
 id in- res In quum est, statuentem, propria
 pri- lege convinci. Primus iussa subi, quas
 ordi- tuleris leges, author & ipse feras.
 fecit Incommodorum erat toleratissimus,
 scri- corporis cultu & victu par cuique
 avt. militi. Bella gessit plurima, semper
 ob. felicissimè. Cū Moravis, Hungaris,
 Nul- Germanis, Prussis, Pomeranis, &
 nega- Cassubitis, felici ac gloriosò confli-
 rvat. xit Marte. Ereptam temporibus u-
 iose triusq; Populi Polonis Silesiam
 friget Prussiam, Pomeraniam, & Cassubiā
 calet fertò vindicavit. Ferreus hic ab ar-
 qui sit morum tolerantia princeps, aureū

Sub te fecit sæculum; hostes vincendo ferro, cives devinciendo auro. Profusæ in omnes erat liberalitatis, solius duntaxat somni fuit parcissimus. Quò magis prodigâ manu in alios spargebat opes; eò prodigiosius propria crescebat gaza. Ita sanè magnæ opes largiendo sunt maximæ. Munifica & liberalis manus, etiam nolens scæneratur. Beneficia sparsa, velut semen redeunt auctiora. Quod dat benefica manus, conservat. Extra fortunam est, quicquid donatur amicis: quas dederis solas, semper habebis ones. Munera si gratis dederis, si letus amicis; tollet divitiis has tibi nulla dies. Justitiæ ita fuit amans; ut cælis Astræam interras evocâsse videretur. Supremam clausit diem Gnesinæ, anno ætatis 22. Hòc unico excessu de Poloniæ regno bonus Princeps malè meritus, quòd non diu, quia 3. duntaxat

xat regnavit annis. Optimorum nē-
 pe Magnatum brevis est semper vi-
 ta. Citò od metam perveniunt, qui
 magnis pōssibus viam Heròum sunt
 ingressi. Nunquam non immaturè mo-
 ritur, cujus vita pluribus erat salutaris.

liam
 rfa,
 Quod
 Ex-
 natur
 mper
 r de-
 pitia
 fu-
 ter-
 miam
 eta tis
 onia
 ne ri-
 anta-
 kas

N On semper fortes creantur for-
tibus: non semper Mars à Mar-
te gignitur. Non solus Menelaus Pa-
ridem parit. Sæpè eximij parentes,
exiles habent filios. Plurimi sunt,
qui à maximis exorti, in minimos de-
creverunt. Sæpè è stirpe clara na-
suntur stipites: interdum è vite dul-
ci, acidi emanant fructus. Non ra-
rò è vetusta prosapia, prodit non ve-
nusta soboles. Sunt quos patrity stem-
mata sanguinis, & consanguinea sym-
bola gloriæ ignavos faciunt, qui pa-
trium decus cunis intumulant suis.
Aurei Patres sæpè filios reliquerunt

plumbeos. *Ex spinis rosæ prodeunt; ex*
optimo uino, acerbissimum fit acetum.
Plurimi strenui & bellicosi Herodæ,
ignavam prolem genuerunt. Patuit
id in Lescone IV. filio Zemoviti.
Hic in tenera ætate ad solium assum-
ptus, magni bellatoris filius, oleæ
quàm palmæ studiosior. Pacem bel-
lo præferens, præliorum finem fe-
cit: forsitan, quia pax una trium-
phis potior, pax optima rerum, quæ
homini novisse datum est. Candida
pax homines, trux decet ira feras.
Pace subsultant juga; pace, rident, te-
tricæ rupes. Odimus accipitrem, quod
vivat semper in armis. Et sicut in
pace suspecta, tutius est bellum; ita
melior est certa pax, quàm sperata
victoria. In bello parvis momen-
magni casus intercedunt. Ita incertus
est belli status, sicut castrorum statio.
Non sub certis militat fortuna signis,
non semper ad classicum auscultat.

et; ex Volvuntur casibus, & ipsi ruunt for-
 tum. tunc martiales fortune. Et quam-
 des, vis Lucanus canat: Utique bellum;
 atuit nihilominus nullum est bellum, cui
 viti, non adhaereat conditio, damnosum esse.
 sum. Ceterum in alijs præter bellicam
 olez virtutem, non dissimilis fuit Patri.
 bel. Exasperata odjs tui principatus e-
 n fe. xordia nactus, regiâ liberalitate na-
 ium. levolorum elusit conatus. Placat
 qual namq; invidiam benefica potentia. Ci-
 dida. tius auri quam ferri fulger, malevo-
 rar. lentiae extinguit ignes. Incipit. do-
 t, te. na sunt authorameta amicitiae, & fide-
 quod. litatis. Nullus animi fortius alligat
 at in. nodus; quam solutæ in gratias cedere.
 ita. Catena sunt mentium, obligationes te-
 rata. nefactorum. Beneficia principum sunt
 entis. quaedam miracula, aliorum animos in-
 ertus. suos convertunt. Verissimum est il-
 atio. lud, de modo placendi alijs: Ten-
 gnis, poribus nostris quicunq; placere labo-
 rat. rat. det, capiat, quaerat, plurima, pau-
 ca,

ca, nihil. Et illud: Tu nihil es, nisi
des, ergo des: respice, cui des, hoc ver-
bum do, das, nutrit amicitias. In ci-
ves raræ erat benevolentia & leni-
tatis Princeps: quasi illud Seneca
sibi dictum putaret: Regnare qui
vult, languida regnet manu. Tullius
est concitatos animos flecti, quàm fran-
g. Ut crudelitas in unum, multos ar-
mat ad odium; sic clementia in unum
exhibita est augmentum amicorû. Ni-
hil comitate & clementia violentius
non capit, sed rapit corda in amo-
rem. Princeps nihil miti nomine ma-
jus habet. Et quamvis duo sunt Prin-
cipatui difficillima, prodesse Reipubli-
cæ, & placere: ille tamen & pro-
fuit omnibus, & placuit singulis,
absq; boni publici detrimento. In
hoc solo Reipublicæ injurius, quod
non diu vixerit. Brevis nempe bo-
norum Principum est vita, seu fata
attendas, seu vota populorum. Imò
boni

boni Principes quamvis diu vixerint, nunquam suis satis vivunt. Obijt in juvenili ætate: maturis tamen moribus, præcox supervenit fatum; cum nihil in eo fuerit immaturum, præter obitum ac ætatem.

IMAGO ZEMOMISLI I.

Tranquillus.
Quamvis hic Princeps avum suum Zemovitum (quo justior alter nec pietate fuit, nec bello major & armis) magnum habuit bellatorem, togâ & sagô totî Europæ celeberrimum; pacifico tamen Patri suo Lelconi, quàm bellicoso avo similior, oleam palmæ & lauro anteposuit. An quòd paterna prolem fortius allicit urgetq; virtus; an quòd bellandi defuit occasio & necessitas. Quanquam quærendus est interdum hostis foris, non expectandus: faciendi sunt aliquando, non putiendi hostium incurjuri; inferenda, non ferenda bella.

extremum est. ut aliquando ad leuream
 quærat fortuna. Deses est gladius,
 qui non nisi provocatus fert. Ignavi-
 telum, quod extra metam nescit evo-
 lure. Melius est occurrere hosti,
 quam illius assultum præpolari. Glo-
 riâ huius est cæcæ agmine hostem pe-
 tere, quam inducias expectare. Pul-
 chrius est ultrâ in hostem sævi e,
 quam illum sentire. Abscondit se
 gloria ei, qui ex aperto Marte intra-
 cespites. Et terræ sepiâ fortunam re-
 trahit. Quærenda est virtutis occasio,
 si ad nautum non fuerit. Toto er-
 go Imperij sui tempore, tranquilli-
 lum habuit regnum. Zemomissus.
 In tanta tamen regni tranquillitate,
 nihil posterorum memoriâ dignum
 egit; nisi quod filium Miecillaum
 reliquerit. Satis est ad immortalem
 paterni nominis gloriam, bonum fili-
 um genuisse. In mortalem degit vi-
 tam Fate, in probò & digno filio.

Hunc.

Hunc diu olim sterilis, in decrepita jam ætate habere meruit: scilicet magnum fœtum multo tempore molitur natura; una autem nocte viles nascuntur fungi. Elephas decennio parit, sed elephantem. Hic Micislaus natalium clarus luce, cæcus natus, in nominalium pompa, post septennium à nativitate exactum instructa, oculorum recepit usum. Zemomissus verò exactis Imperij annis 40. ætatis annis 60. diem & oculos clausit, Gnesnæ ritu Patrio tumultatus. Non ita tamen bonus Princeps obiit; ut etiam post fata non viveret in memoria posteritatis. Parvarum nempe facularum est, citò ac perperam extingvi, & damno irreparabili totum amittere lumen; Principes planetarum soles occidere & redire solent: atq; ita occumbunt uni, ut alteri orbi luceant serenius.

IMAGO MIECISLAI I.

Miecislavus primus in Polonia Christianus Princeps, non solum oculos, quos per septennium natura clauferat, recepit; verum etiam orthodoxæ fidei lumine est illustratus. Sacro fonte cum non paucis primoribus regni, ablatus, circa annum 964. s. sceptræ Divinæ Fidei maritalem adjunxit, cum Dagobrowka Boleslai Bohemorum Regis filia, in throni & thori sociam adscita. Hæc quoad vixit, æternitatis fortè memor, festo coronata incessit. Inter hymenæi tædas, Deos ipsos Arasq; gentiles, vero Numini immolavit Miecislavus. Et quia dles hic tantis Deorum ignibus illustris inciderat in sabatum, ante Festum Divi Ioannis Baptistæ; ideo in annuo hujus diei recurso, pridè, festivi ignes, in memoriam extin-

itæ idololatriæ quotannis accende-
 bantur. Hinc fortassis ad nostra
 usq; tempora illa manavit consue-
 tudo; quòd in pervigilio D. Ioan-
 nis, similes accensis rogis excitantur
 flammæ: quæ patriò agnomine à
 Polonis Sobotka appellantur. Nec
 solum hic pius Princeps profana
 idolorum evertit fana, sed etiam
 plurimas Divis, veroque DEO
 extruxit, & dotavit liberaliter Ba-
 silicas. Archiepiscopatus duos di-
 ocesibus distributo in eos suo Principatu in-
 stituit: Episcopatus septem liberali
 erexit manu. Ut verò zelosum se
 Fidei Catholicæ probaret pro-
 pugnatorem; pium induxit morem;
 ut Poloni Equites strictò medioten-
 nus gladiò, sacri Evangelij audirent
 lectionem. Romanam religionem
 per omnes regni provincias propa-
 gavit: non ignarus, quòd fundamen-
 tum & basis rerum publicarum, est
 reli-

religio. Nunquam humana majestas,
absq̃ reverentia Divina felix fuit: si-
quidem jacuisse gaudet, quidquid ca-
duco condidit omine non sola virtus.
Fortissimum est regnorum propugna-
culum illibata religio. Non est ali-
us regni beatorum proventus, quàm re-
ligionis augmentum. Fluctuat Reipu-
blica navis, motâ anchorâ religionis.
Regia hæc est virtus, digna q̃ ut in
folio emineat, quæ sola Regum beat-
folia. Religio est regnorum unio: ge-
munt regna, ubi hæc deest gemma.
Factura religionis, est interitus regio-
nis. Nec soli religioni, etiam ejus
cultoribus summè addictus fuit
hinc sacrum tributum, decimum
nempe frugum manipulum, famu-
lantibus ad aras Ecclesiarum DE-
servis dandum instituit: optimè gna-
rus, quòd quæstuosissima est pia in
cælites liberalitas. Dum cælo censum
pendit, nunquam est sine censu. Hi

mani-

gestat, manipulis cœlo inscriptis, manipu-
laribus hostium turmis formidabi-
lis fuit Miecislaus. Equidem cum
Vlodimiro Rufforum Duce, Pre-
missiam aliasq; civitates populante,
improspere bellum egit; feliciter ta-
men cum Bohemis Proceribus con-
gressus, Boleslum Dabrowicz fra-
tris filium, in paternum regnum
asserens: Pragam enim ferio oc-
cupavit, & in ea totam restituit
Bohemiam. Et ceriè feliciter mi-
litant, qui Deum habent commilitonē
E contra malè perfelis pugnatur ar-
mis. Irritus Mars est, cui militare
abnuat cœlum, licet ira densis ferve-
at parmis, nimiosq; telis asperet ar-
cus. Si extinctus est in corde militum
divinus amor, non accendit animum.
Vix affibunt martiale classicum tu-
bæ, si divino pneumate non sunt ple-
næ. Securè & feliciter certatur, ubi
virtus est antesignana. Cæterum sap-
G plica-

plicaverat hic Princeps summo Pontifici, per Lambertum Cracoviensem Episcopum, ut Regio coronaretur diademate: sed hæc vota probandæ in fide constantiæ causâ sunt dilata, non negata. Interim devotum cælo caput, æternitatis cœniâ à Superis proculdubio est coronatum. Coronandus ergo in cælo, terras reliquit, anno 999. Poloniarum tumultus. Regnavit annis triginta quinque. Felix sub hoc Principe regimen fuisse nemo dubitet: Nam ut nihil beato Rege beatius, sic nihil scelesto Rege scelestius.

IMAGO BOLESŁAI

Chrobri.

Primus Regni Sarmatici Author Lechus, Orthodoxæ in Polonia Fidei Pater Miecislaus, Regum verò Poloniarum Parens fuit Boleslaus Chrobri, filius Miecislai,

Pri-

Pon-
nfem
retur
andæ
dila-
otum
à Su-
tum.
erras
e tu-
ginta
ncipe
Nam
c nihil

uthor
Polo-
egum
t Bo-
cissai,
ri-

Primus namq; ille à III. Ottone
Imperatore, cum hic ex voto sacra
D. Martyris Adalberti lipsana ve-
neraturus Gnes am advenisset, Re-
gium obtinuit dadema, à Gauden-
tio Archi-Episcopo Gnes ensi co-
ronatus. Hic tanti in Poloniam ho-
spitis inferentis vestigia, strato per
7. milliaria pannò honoravit. Re-
gijs & egregijs Neocoronati Re-
gis virtutibus, & singulari huma-
nitate victus Otto, militarem D.
Mauritij hastam ad bella Dacini
feliciter peragenda, & unum de sa-
lutiferis DEI crucifixi clavis, ad
stabilendum Imperij clavum, Bole-
slao dono dedit. Jili verò hic vi-
cissim in vim mutuz venerationis,
sacrum D. Adalberti brachium,
quòd hætenus Romæ asservatur,
obtulit. Princeps hic novi magni-
ficentiam tituli, insigni adornavit
probate: acceptamq; à Majoribus

suis gloriam ac fortunam, proprijs
 auxit virtutibus. Non ignarus,
 quòd illud magni animi maximum
 est ornamentum, suis Majoribus non
 esse minorem. Infamat improbos Ma-
 jorum gloria. Plebijus est nepos, qui
 præter sanguinem & nomen, nihil
 habet virtutis avorum. Non tam no-
 mine Majorum gaudeas, quàm virtutem
 in illo um imiteri. Non tam san-
 guine superbias, quàm conjuncta cum
 commendatione facinora æmuleris. Pul-
 cri natales gratuita sunt munera,
 non tam nasci, quàm fieri serenissi-
 mos, Heròum est. Leo fortis non na-
 scitur, sed vires accipit post naturam.
 Eundo crescunt flumina, quamvis te-
 nues ortus auspiciuntur. Semina glo-
 rie jactit illustri profapia; florem
 vero & fructum propria maturat vir-
 tus. Tanto sublimius ascendit natalis
 dignitas; quanto eminentius propria
 virtutis accedit studium. Inter o-
 mnes

omnes tamen Boleslai virtutes pietas
 erga Divos elucebat: hinc sacrum
 Divi Adalberti corpus à perfida gen-
 tilium Prussorum gente aurò rede-
 mi: optimè gnarus, quòd meliùs
 nos Divorum sacra tuentur pignora
 quàm Trojam scutum Palladium, aut
 Romam lapsa de cælo Ancla. Re-
 ligionem à suo Patre in Poloniæ
 regnum invecit, omni conata pro-
 movebat. Hec ne npe potissima Prin-
 cipibus debet inesse cura; ut fides pro-
 moveatur, religio procuretur. Bonæ
 gubernationis prima regula est religio:
 velut à prima sphaera rapiuntur cæ-
 teræ; à religione partes omnes feli-
 citatis impellantur. Vix est ullus Ma-
 gni cognomento potitus, quem religio-
 nis studium non commendavit. Pie-
 tati summè erat addictus: primum
 scilicet bene regendi elementum, est
 Principis pietas. Non d. decet Princi-
 pem, cæli cura: gratum est à Superiis

dorum, pius & Superis simillimus Prin-
 ceps. Regna teat pietas, Reges pie-
 tate beantur. Liberali & poenè pro-
 digâ in cives auri munificent â, au-
 reos meruit affectus: procul à præ-
 sentis sæculi genio, cui magis au-
 rum placeat, quàm verus amor po-
 puli, multò pretiosior aurò. Nunc
 aurum & purpura curis exercent ho-
 minis vitam, belloq; fa igni. Auea
 verè nunc sunt sæcula, plurimus au-
 ro venit h nos, aurò concitatur amor.
 Cuncta trahunt ad se Magnates au-
 rea, sicut ad se magnetes ferrea cun-
 cta trahunt. Cum verò ius & equi-
 tes vincula sunt civitatum; & nihil
 regi à Principe exigit populus, quàm
 iusticiam: Duodecim Iudices, vel uti-
 Polos os Lycargos iuri dicendo in-
 stituit: quos tales esse voluit, ne e-
 os criminosi reperirent sibi similes.
 Qui equitatem instituunt monitis, do-
 ceant exemplis est ne esse. Efficax
 enim.

enim recti persuasi est, innocentia ju-
 dicis. Fiunt ex effus formidini, cum
 seiungitur iudice inculpa. Vereatur
 quicquid scelus, etiam non videt compli-
 cem in iudicium subsellij. Non verò
 hi magis ligantes crumenas quàm
 causas excoquere ut; ex Regia gaza
 certum pro ijs stipendium desig-
 nat. Et certè nihil magis suspectum
 in iudicibus, quàm paupertas. Paritè
 est corrumpere egeatem iudicem. Cau-
 se perduntur, quæ paupertate re-
 guantur. Hinc fit interdum, quòd
 fungitur officio rarus si è munere ju-
 dex. Unde monet Potheca: Iudici-
 bus plùs quàm juri studuisse mementò:
 hoc tibi quàm leges conciliatò pri-
 us. Miraris, clausæ quòd si tibi ju-
 dicis aures? cum tua iudicibus non sit
 aperta manus. Verùm enim verò
 quibus iudicij libra commissa est; ab
 ijs merita ponderari debent, non mu-
 nera. Gladius contemnitur, ubi au-

rum suspiriis. Inermis redditur iu-
dex, cum à cupiditate constingitur.
Aurum aptissimum est justitiæ expu-
gnande instrumentum, quo cum per-
stringuntur cili, etiam animi exce-
cantur. Empta nix, os defendere
in va; efficiunt t t r, es turpe tribunal
aper. Nummorum patrocinium ad-
ptus in jure peccat, quasi pecunia sit
scelerum baptismus. Et quis teste
Tacito n illum majus boni imperij est
instrumentum, quam bonus Consiliari-
us: Opinibus & prudentissimis Con-
siliariis Regiam suam implevit; ab
corumq; consilio suam voluit de-
pendere Majestatem. Et certè
vis experti consilij, mole ruit sua. Ne-
mo melius prospicit malis, quam qui
consilio perspicit mala. Consilia rem
delegunt. Expositur Respublica casti-
bus: ubi de medijs non prospicitur.
Nihil sine consilio tutum. Seu læta
seu aspera momenta, consilio tempe-
ran.

rantur. Nec in toga tantum clarus
 fuit Boleslaus, etiam in militari sa-
 go ejus eluxit virtus. Integrò
 quidem bienniò ab armorum quie-
 vit strepitu, ut Religionem in tu-
 to collocaret: hac tamen stabilita,
 collatos recenter sibi honores novis
 decoravit triumphis. Boleslaus enim
 L.L. Bohemorum Duci, palmam &
 oculos eripuit: Saxoniam, Moravi-
 am Russiam, Bohemiam, Prussiam
 non tam pedibus, quàm victorijs
 peragravit, & ad annum còégit
 tributum, Polonæ regno exolven-
 dum. Ac quidem Russos Regiam
 sæpius eludentes credulitatem, ar-
 mis & arcibus spoliavit. Postquàm
 verò Polonus hic Hercules, Regnì
 sui limites ad Albem & Tytam pro-
 movisset, æreas in perennaturæ fa-
 mæ trophæum, Olsæ, Borystheni,
 & Salæ defixit columnas. Ipse ve-
 rò tot hostium & provinciarum vi-
 ctor,

stor, uni in spoliis celsit libizina nat
anno D. 1014. ætatis suæ 58. Repry
gni 25 Conditus Posnaniz: relictione
posteritati documentò, quòd Victor pè
cum rictis pariter miscbitur umb. is, tur
Et pace & bellò unitis, stat te. minu tan
ævi. Debilis ac fortis, veniunt ad flo
funera mortis. Fortibus est etiam me
mors metuenda viris. Bellica funere. dic
is non obstant tegmina telis. Mori No
fera magnanimi, non timet arma Ducis. &
riu, de

IMAGO MIECISLAI II.

Miecislus hoc nomine II. Bo
leslæi Chrob i filius, iustis
parentalibus optimo Patri pericul
tis, Posnaniz unà cum uxore Rixa,
quum ei vivente Pate, Otto Im
perator hospes desponderat, est co
ronatus. Princeps hic solò dunta
xat nominis vocabulò, erat gladij
fanà celebris: re ipsà fuit m. dicu
losus, ad plectrum non sceptrum

eina natus. Ita cerè non semper pro-
 . Repræ respondent nomina rebus; nomi-
 elictio ne sæpè leo, re lepus esse solet. Sæ-
 victor pè speciosa nomina turpiter mentium-
 ab itur. Non unus est prælato nomine
 minu tantum insignis. Et tamen teste Cas-
 t ad siodoro: Absurdum est, portare no-
 etiam ren à Majoribus alienum; & aliud
 mere dici, quàm possit in moribus inveniri.
 Mor Nome (i quit Salvianus) sine actu
 Ducis & officio suo nihil est. Si re prive-
 ris, nec nomen habere mereris. Un-
 de monet Plac: Nomina cum re
 Bo consentiant. Hic ergo Princeps &
 justis agnomen suum, & bellicosi Avi,
 solu ac Patris sui famam ignaviâ infama-
 Rixa, vit. Scilicet exterminat arma sta-
 Im minibus rix apta manus. Hinc Mo-
 t co raviam, Saxoniam, Bohemiam, Po-
 mta meraniam, paternò ferrò regni fi-
 gladij nibus annexam, eripi sibi permisit.
 dicu Cum Prussis variò certavit Marte,
 trum Russorum tamen Ducem Iaroslava-
 na um

um non tam arte bellica, quam
 forte profligavit. Poterat ei obijci
 illud: Te tela, non tela decent.
 Aptior est digitis lana colusq; tui.
 Non tu natus equo, non fortibus uti-
 lis armis. Bellica non dextræ com-
 venit hasta tuæ. Quid tibi cum pha-
 retre? gladium tua dextra recusat.
 Non sunt hæc digitis, arma tenenda
 tui. Nescis severò livida brachia
 signare ferro. Te sonus omnis & au-
 ra exerrent, pen-âq; levi committit
 uelucris. Tibi fœmineo stant corda
 timores. Ex uxoris arbitrio mode-
 rabatur regnum Mecistius: imma-
 mor, quòd turpe ac indecorum est
 illis manibus committere sceptrâ; quâ-
 ipse Jæus & natura, ad colum fœ-
 sumq; destinavit. Scilicet insano ne-
 mo in amore videt, quid deceat, nobis
 videt ullus amanti. Insanis ergo u-
 xoris suæ infucinatus consilijs
 cum nihil sanè boni totò noven-

quàm regiminis suū egisset; in insi-
 niam reductus, miseram egit animā,
 anno D. 1014 vixit annis 44. Po-
 snaniz tumulatus Mortuus est, qua-
 si victurus post funera non sit: sic
 vixit, tanquam moriturus non eret.
 Rixa verò suā magis Austriacā,
 quàm Polonā favens genti, ne ul-
 terioribus rixis sub quarum tur-
 bidum Maslaus Regi nuper à po-
 culis, provinciam regno abstraxit,
 quæ postea ab eo nomen Mazoviz
 accepit. Ne (refert Joachimus Pa-
 storius) turbaret regnum, è Polo-
 nia cum filio suo Casimiro iussa est
 exulare. Mater itaq; exul sub
 Henrici III. Imperatoris patrocinio
 suū, filius verò ad melioris vitæ
 neasylum consult. sese Cluniacum: u-
 bi amissa regni hæreditate, pro
 Regali diademate, religiosum Divi
 filijs Benedicti induit cucullum.

novent

niò

H

IMA.

IMAGO CASIMIRI L

NE credite veteri & vulgari dicto: Non procul à proprio stipite poma cadunt. Nec illi recen- tori Vatis Entheos: Rarior aspici- est visa proles, quæ citius gravi de- sciscat à Patre, & profanos in me- lius revocaret ortus. Nec huic fi- des danda: Portentum est à paren- tum vitis degenerasse. Abrogavit horum fidem Casimirus I. ignavi Parentis Miecislai, non segnis So- bolis. Hic jam in ordine Divi Be- nedicti Diaconus factus, precibus Polonorum à summo Pontifice Be- nedicto IX. sacris absolutus vin- culis, post septem annorum inter- regnum, ex Cluniacensi clauistro ad paternum revocatus Solium, stre- nuè & feliciter rexit Imperium. In primo ejus vitæ natali, insoli- to motu concussa terra tripudiasse

est

est visa; quod pessimis parentibus
 ille natus est Princeps; sub cuius
 optimo regimine respiratura erat
 Polonia. Primus hic Polonorum
 Princeps doctus & sapiens fuit: Pri-
 mus Latinis in Parisiensi Academia
 excultus literis sceptrum tenuit. Quā
 verum est illud Pœtæ dictum: Sub
 purpuratis sæpè rudes latent mentes
 tianis: nec sub una, sceptrum jacent ca-
 lamiq; lauro. Verum enim verò:
 illa sola digna est regali sceptro ma-
 nus; quæ prius doctam gestavit pen-
 nam: illud caput aureâ dignum coro-
 na; quod prius Apollinari laurea est
 coronatum. Illi Regius decet mu-
 rex, quem literarum tinctura colora-
 vit. Regnare siquidem fortunæ ple-
 rumq; beneficium est; sapere virtutis.
 Et certè, turpe est, si Princeps coro-
 nam non caput gerit. Ipsa hunc Prin-
 cipem erubescit purpura; qui prius
 ad Palladis chartas pallere non didi-

cit. Non illustrat regalis auri fulgor
illud caput, quod prius ad Cleanthii
lucernam noctis caligine non fuit in-
unbratum. Prioris tamen ævi Prin-
cipes armatam Bellonam hastatæ Pal-
ladi præferentes maluerunt esse bel-
latores, quàm literarum cultores;
maluerunt potius inter armorum
versari strepitum; quàm docta in-
ter Musarum iurgia. Quamquàm
nec Marti Apollo, nec Bellonæ Pallas
obvicem ponit. Utraq; hæc Numina ar-
mata sunt, utriq; palmæ & lauri com-
munes. Certiora sunt trophæa, si pha-
retratus Apollo, & hastata Pallas cum
Marte & Bellona armorum ineant
societatem. Horum adminiculo Ca-
simirus quoties bellator, toties vi-
ctor & triumphator. Adornato
primùm in Mazoviam bello, Prus-
sorum & Jazvingorum suppetiis va-
lidam, fudit fugavitq; hostes. Plo-
censem Palatinatum, totamq; Prus-

siam

Iam armis regno suo adjunxit.
 Massam verò belli authorem at-
 que ductorem ex alta trabe pendere
 iussit: ut qui per nefas ad summa
 eluctabatur; supra cæteros multat-
 us emineret. Et certè non infeli-
 citer pugnat, qui Martem Palladi, Bel-
 lonam Mercurio jungit. Aptius illis
 inhaerent temporibus lauri triumphæ-
 les, quibus non novum erat doctas ge-
 stare laureas. In eo vertice lucidi-
 us nitet galea; qui sapientiæ illustra-
 tus est luce. Optimè illi capiti qua-
 drat cassis; quod non cassum sapien-
 tiâ continet cerebrum. Hinc illud
 Polonis Equitibus reliquit documen-
 tum: Ut ei sub labarum aditus pa-
 teat; qui laborem Minervæ non fu-
 git. Illi in campum Martis educan-
 tur; quorum virtus scholarum excedit
 vastitatem. Illi ad clavas promove-
 antur quorum amplitudinem non pos-
 sunt capere Gymnasiorum conclavia.

Illorum dexteram armet gladio Ma-
 vors; quibus jam levis est penna. Non
 prius aliquis conferat se ad Martis clas-
 sica; quam omnes scientiarum trans-
 grediatur classes. Non prius ad propi-
 nandum hostilem sanguinem extenden-
 da est dextera; quam Minerva ablaet.
 Non prius ad crude Martis bella ia ca-
 pidus convertendus appetitus; quam eū
 Palladis satient cupedie. Nec solis mi-
 sitaribus ac Palladijs, etiam Religio-
 sis Casimirus gloriosus erat virtuti-
 bus. Equidem Mars irreligiosum est
 sane Nomen, raro pietatem sub signis
 suis numerat. Hinc Vates Peliguanus
 canit: Nulla filii pietatēq; viris, qui
 castra sequuntur. Hic tamen magnus
 bellator pietati erat addictissimus; ad
 quam & propria virtus, & throni co-
 riq; locia Dobrogræva incitabat, scili-
 cet Maxima est fors viri, pia consort.
 Invitatis Cluniacō Typeciam Bene-

distinctis arcem cum centum pagis ad
 novam obtulit Coloniam instituenda.
 Lublinense quoq; oppidum ad
 erigendum tradidit Monasterium :
 multisq; alijs pietatis artibus, Numi-
 nis & Divorum cultum promovebat:
 ratus certissimum perennaturæ felicita-
 tis cimen esse, in cultum Numinis etiam
 toto divitiarum ire apparatus. Ad ha-
 rum similitudinumq; virtutum exercitiū,
 à teneris fuit institutus. Profecto
 omnem ætatem informasti, qui juven-
 tutem erudiisti. Inscripti teneriori tilia
 characteres, etiam in arbore leguntur
 Equos & arma tractabit vir; quem pu-
 erum in hippodromo & arena exercu-
 erit. Puerum sapiet etiam senex, quem
 adolescentem maturimores non forma-
 verint ad senectutem. Vis sana à viris
 consilia? consulta à senibus oracula?
 fac ut tenerior ætas inter Consiliarios
 & sapientes versetur. Ubi adoleverit,
 reddet quod accepit. Echo juventutis

est senectus: Habebit venerandos sapien-
tiâ senes. Senatus; si adolescentes sapien-
tiâ institutus erudierit. Ad virtutum
complementum hujus Principis & il-
lud accedit; quod ægram post sep-
tennale interregnum Rempublicam,
lenta curavit manu. Præfestinata nã-
que medicina exacerbatur malû. Me-
dicus impatiens est peior morbo: lentè
quandoq; obsequendum infirmitati; ut
ad medelæ obedientiam trahatur. Vul-
nera nisi leniter tracta tractataq; fue-
rint; non sanantur. Dulcia sunt medicæ
vulnera facta manu. Cum mora, vitia
curantur & morbi. Non sunt festiva,
quæ sunt festina. Demûn pijsimi
Principis mortem ingens præcessit
Cometes: iter forsitan ad cælos mô-
stratur. Cessit satis anno Domini
millesimo quinquagesimo octavo,
28. Novêbris, cumulus Poenaniæ.

DECAS III

IMAGINUM.

IMAGO BOLESLAI

Audacis.

Boleslaus numero, non regnandi,
 te secundus, cognomerto AU-
 DAX, C. si niri I. filius decimum G.
 tum ætatis a nū nō tū egressus Re-
 gū, & paternum obtinuit diadema.
 Bohemicis, Silesicis, Hungaricis &
 Russicis palmis toties insignis vi-
 ctor, insignior foret; si suis
 passionibus non succubisset. Forti-
 or namq; est, quā qui fortissi-
 ma vincit mœnia Meliūs semper triū-
 phat victrix sui majestas. Latius im-
 perat, non plura, sed qui se domuit
 suis invictis armis. Magnus esse victor
 nequit, qui suis cupiditatibus est minor.
 Nullum fortius est, quā quod secum
 geritur prælium. Nulla gloriosior, quā

Hs

de

de se ipso victo. in. Illa gloriosior lau-
rea, quam victor animus decerpfit ex
sei ipso. Qui refugit sui Rex, esse, regni
nesciet exeri Quicunq; dat sibi regēdo,
ille potest dare jura mundo. Non infe-
liciter ille alios gubernat, qui sibi ipsi
parere didicit, & imperare. Ipse sibi
consul & civis, ipse rex & colonus.
Inglorium est extra se dominum, intra
se servum esse. Hic ergo Rex imme-
mor inglorium esse, assuetas scepro &
capulo manus Veneri dare; & pro au-
rea directionis virga, muliebri myrto
pudēte gloriari, relicta Bellonæ &
Martis acie, ad illa, transiit castra,
de quibus Pœta: Militat omnis amans,
& habet sua castra cupido. Fœdā hanc
Regis militiam S. Cracoviensis An-
tistes Stanislaus Ecclesiasticō ferit
gladio, quo veluti fulminis ictu tactus
Boleslaus exarsit in iras: quas nonni-
si præfuleo sanguine restringendas
ratus, sacrificantem ad aras Præfulē
pro-

propria cecidit manu illoq; gladio
 quo tot hostes vicerat, & auream
 Kijovix portam secuit; Divo Stani-
 slao lethale infixit vulnus; simulq;
 tot victoriarum memoriam innocen-
 tissimo Martyris sanguine delevit.
 Insolens hoc ultra audaciam facinus,
 sumus Pontifex in omnibus Polonix
 Ecclesijs punivit interdictio ipsumq;
 Regem Eccl. sasticio caligavit ana-
 themate. Boleslaus ergo regno, &
 subditorum obedientia exutus, qua-
 lirum morte decessit; certo non con-
 stat. Ferunt Poloniâ profugum, per
 præruptos Pannonix montes vaga-
 bundum, & impotem meritis sua fata,
 quæ tyrannos fugiunt, q. æsivisse.
 Alij asserunt atroci canum morsu
 esse dilcerptum: quanquam sævis
 illum, patratum mordebat scelus. Nul-
 lus enim anquam crudelior fuit tortor,
 mala conscientia. Nullus sævior carni-
 fex, quam mens sceleris sui conscia.

Ipsd

Ipse reus animus instigator est sui, li-
 bore tum affectus. Habet intra se ma-
 cillum rea conscientia, ut diram e-
 xerceat laniationem Non est crudelior
 morsus quam menti male conscia; quæ
 patitur tormenta sine carnifice, & uces
 sine tortore. Unde inquit Seneca: Pri-
 ma & maxima peccantium poena est
 peccasse. Quos diri conscia facti menti,
 habet attonitos, atroci verberare cædit.
 Mordax culpa malum tacito cor exedit
 iclu. Heu quantum misero, poenæ menti
 conscia dona! nocte dieq; suum versat
 sub pectore testem, occultum quatiente
 animo tortore flagellum. Invigilant a-
 nimo, sceleraq; patrati supplicio exer-
 cent culpæ. Malis si desit carnifex; si-
 bi ipsi non desunt. Sunt qui referunt
 Boleslaum in quodâ Carinthiæ Mo-
 nasterio propè Villacum, post præ-
 viam poenitentiam, sanctius quam e-
 gerat, vitam finivisse. Si ita est, glo-
 riosus post ingloria facinora exitit

Bole-

li. Boleslaus: etenim res omni miraculo
ma- major, si quis cum pessimè vixerit, opti-
n e- me moriatur. Prodigium est, dissimilem
lior vitæ studiis mortem alicui contingere.
que. Raro bene moritur, qui malè vixit. Non
uces dat triticeas spinarum semen aristas,
Pri- vitæq; nec mortem dat male dicta bo-
est nam. Mors vitæ echo est: respondent
ens, ultima primis. Misera mors pessimæ vi-
edit. tæ lucrum est. Hoc tamen est certum,
redit quod varia, quæ malè sibi conscius
ens fingebat, metuens pericula profigit
sat ex Polonia: nimirum conscia mens se-
ente per quod timet, esse putat, fontibus in-
t a- cubat horror. Conscia mens sceleris,
cer- sibi mille pericula fingit. Mens con-
si- scia facti & timet, & pœnam gignit
unt formidine pœnæ. Sini sanè omnia tu-
Mo- tissima; si malè conscius ei, formidabis.

IMAGO VLADISLAI I.

Vladislaus hoc nomine primus,
dictus Hermannus, Boleslai
audacis frater, Cracoviz electus suc-

ces.

cessit in Regnum. Regiō diademate
in pnam occisi Divi Stanislai priva-
tum. Vir erat sui nominis, virtutum
gloria celebris, par summis Regibus,
solum duntaxat Regis titulo minor. Re-
ligionis præsertim, humanitatis &
clementiæ amantissimus fuerat Prin-
ceps. Sancitas à Prædecessore suo
leges, libero Poloniæ gentis genio
graves abrogavit, Poloniam interdi-
cto Pontificio liberavit. Rebelles
Prussos, Pomeranos ac Bohemos, qui
se iugo exemerant, ultore & victore
suo sibi Regnoq; subiecit, ope Sie-
ciechi, exercituum Poloniæ Ducto-
ris generalissimi. Clarius virtutis
sue præbuit documentum, dum Zbi-
gneo extra legitimum thorum nato
filio suo primum arma sibi inferenti
deinde ad paternos pedes supplici, vi-
tam, quam ferro adimere potuit, do-
navit, malens filii spectare lacry-
mas, quàm sanguinem. Ratus nimi-

mate rū gloriosus esse triumphus gen de eo, cui
 riva parciatur; quam qui ultricibus & victri-
 utum cibis armis debellatur. Utique; corpora
 yibus magnanimo satis est prostrasse leoni.
 t. Re. Pugna suum finem, cum iacet hostis, ha-
 tis & bet. Boni Principis est parcere subjectis,
 Prin. & debellare superbos. Satis est victo-
 e suo riae, cum sponte in linata ad pedes ca-
 genio dat protervia. Optimum victoriae ge-
 terdi nus est, si ei parcas, quem vincere po-
 belles tuisti. Et certe pusilla animi est vindi-
 es, qui cta velle sumere: gloriosum est cum
 ctore Tiberio ridere iniurias; aut cum Tito
 e Sie. aspernari, gloriosius cum Theodosio con-
 ucto. donare; gloriosissimum cum Augusto e-
 ruitis tiam muneribus rependere. Et quam-
 n Zbi. vis cresci; si patris, felus fecundo
 a nato caput tollit in otio impunita protervia.
 rendi. Hic maxime saevit, qui pa. cit malis. Ni-
 ci, vi. mia clementia peior est crudelitate, dum
 t, do. parciat, ferit. Nilominus multa aspe-
 acry. rita e subditorum animi exulcerantur:
 nimb. iniqua est iustitia, licetorem cum securi

adhiberi, ubi sola proficeret virga. Interdum melius est ægrotare, quàm crudeliter sanari. Irritantur scelera, quæ nimium & sæpè vindicantur. Ad veniam sit pronior, quàm ad pœnam Princeps, paucis supplicio gravis, utilis debet esse universis. Durant, quæ non durant. Cæterum optimus Princeps in hoc solo erat malus, quòd in Siëcechum plùs æquo erat bonus, eius nobilibus & arbitrio nimium se permittebat. Namq; malè audiunt etiam optimi Principes, si plùs æquo fiant boni. Inconsulta Principum bonitas, pusilli animi est indicium. Ministri authoritas non postponenda, sed Principis maiestas præferenda. Nihil potestas Regum valet, nisi valeat & authoritas. Iis limitibus Principum ac Ministrorum circumscribenda fortuna; ut & illi non obliviscantur se dominos, & hi meminerint se esse servos. Hæc sit Principis & servi concordia discors, ut servet studii fœdera

a. In dera quisq; sui. Quamquam post of-
 fectus Vladislaus Sieciecho familiari
 sua in aula, nimios in eum amores co-
 veniens castigavit. Scilicet gratia Magna-
 tum nequit habere statum. Nihil citius,
 quam Principum favores decoquuntur.
 L. tragicam impingunt scenam, qui auli-
 cæ vitæ exercent actum: eadem est om-
 nino fides aulæ, quæ mobilis auræ. In
 aula non minus certò interitus gratiæ
 expectandus est, quàm vitæ. Regum
 sollicita quicunq; moratur in aula; aut
 fuit, aut semper postulat esse miser. Per-
 culosus aula oceanus est, multorum in-
 famis interitu. Nemo, g. adus nisi per
 plures ascendit in aula; ad descenden-
 dum, plus satis unus erit. Hinc monet
 Pôeta: Est aula pontus, spes tua naviget
 vicina ripæ. Stet quicunq; volet potens
 aulæ culmine lubrico; te dulcis saturet
 quies. Et Valerius Maximus: Elige
 securitatem, ridens tugurium; quàm tri-
 stem curis et solitudine aulam. Nam

aula profinata est sedes aptissima mē-
ti; est hilaris, gaudens vultu, spe dives
in mi. Aulae in e fomenta, o culta
sunt tormenta. Inter m lle aulicorum
abyssos, calamitatum reperitur abyssus.
Regnavit Vladislavus annis 20. cessit
fatis anno ætatis suæ 59. Plociaz tu-
mularus.

IMAGO BOLESŁAI

Krivousti. *Bellatoris*

AD bellaplā ē natus Princeps Bo-
lesław: Vladislav magni bellatoris
non minor filius, pro puerili præte-
rita, militare, optabat sagum. Non-
dum puer, iam miles; prius ferē gla-
dium, quā solē vidit. Novennis
namq; ad castra profectus, militiæ
rudimenta positurus, in eciā, vigi-
lias, incennes sub iō noctes, cæteraq;
Martis incommoda tel rabat. Potu-
it de se dicere illuc; *Irsansum vultu,*
sed spiro corde Gradium. Sic pænē
primus prociat incoles argvssa cunias.

Exit.

Exiguo tunc ex ungue noscuntur leones,
 & tenero Iouis ales unco. Nescit
 sub ipsi gloria f. sciri tere: nescit ido-
 neus tepere parvis ardor in artibus.
 Quasi verò illud tibi dictum p. taret:
 Angustam amici pauperiem pati robu-
 sus acrimilia puer condiscat, & Par-
 thos feroces vexet eques metuendus hu-
 sa. Implevit illud Boleslaus, quod
 post Sarmaticus Vates ad bellicos au-
 sus auinabat iuventam; Pulchro Qui-
 rites pulvere gaudeat impubis ætas: &
 strepitum & minas, iam nunc & auda-
 ces tumultus à tenero meditetur ungue.
 Visq. primùm sanguine, gessiat inter-
 cedentum signa: neq. eligat, quod l. f. f.
 post pugnam reclinat colla thero. Soli-
 disq. lorum commendet arnis: aut
 clypeo super effusus, aut se cespiti ex-
 plicet per summa, non paucis iuventæ.
 & decorum pretiosus emptor. Ne verò
 patriæ fortunæ successor à paternis
 aliquando virtute cederet: Patris

sui imaginem à corde magis, quàm à
 collo ferebat quotidie. Et quia meli-
 us est Majorum facta colere, quàm li-
 negnes; exactius eam expressit mo-
 ritus, quàm pictor coloribus; memor
 illius; qui in Majorum sanguinem suc-
 cedit, is virtutem etiam succedat, est ne-
 cesse. Et quamvis illi os intortum ex-
 mendo, agnomen Keryvoulis dede-
 rat; firma vitium non erubuit, pul-
 chro virtutem apparatu contentus.
 Nimirum firma virum neglecta decet.
 Rarò forma viri (sæcula prospice)
 impunita fuit. Si è procul à nobis ju-
 venes, ut sæmina compti. Pilei colli mo-
 dico, forma viriis amat. Non est dede-
 cori vultus deformitas, si quis vir-
 tutibus est conspicuus. Hoc a de te illud
 dicere: Si mihi diffilis formam natura
 ne avit; ingenio forme damna rependo
 meae, sed magis virtute. Bellica ta-
 men virtus in eo maximè enituit: cu-
 jus intuitu læpius loriceam, quàm
 pur-

purpuram induebat. Henricum IV
 Romanorum Imperatorem exigua su-
 orum manu, numerosissimo exuit e-
 xercitu. Quo pacto docuit, virtute-
 rem bellica ngeri, decerniq, non viro-
 rum numero. Errat quisquis militum
 roboramnerat, non aestimat. Virtute
 pugnant, non numero viri. Et una syl-
 vam sepius eruit bipennis. Et paucae
 sequuntur innumeras aquilae columbae.
 Saepè in minus numeroso exercitu pius
 animi latet. Virtute metiendus est miles,
 non numero. Zbignei spurii fratris
 armis provocatus, victoriam repor-
 tavit. Patrocinantem Zbigneo Bo-
 hemorum & Pomeranorum perfidi-
 am, ad rogam condemnavit; ut clari-
 us inter flammam illa orbi eluceres
 veritas; quod tamen è suscepta scelera-
 torum patrocinia, plurimum ipsi nocent
 patronis. Cum Bohemico, Prussico,
 Moravico, Danico, Germanico &
 Russico Marte quoties conflavit, sem-

per victor exiit. Ut verò sui mili-
 tes non minus bellicosi, quam virtu-
 osi forent; eos rigore militaris disci-
 plinae ad virtutum studium compel-
 lebat. Non ignarus; Exercituum sce-
 lera, maxima in bellis gerendis esse in-
 fortuna. Abiq; virtutum suppetis ne-
 mo unquam felici Marte militavit. Illi
 militat aether. Et conjurati veniunt ad
 praelia venti; qui virtutum stipatur sa-
 tellitio. Ut militum virtutes certam pol-
 licentur victoriam; ita eorum crimina
 certissimum seculum cladis sunt augu-
 rium. Non est fortius ad vincendum ro-
 bur, virtute. Miles quem ducit in cam-
 pum virtus, non ad dubiam pugnam,
 sed ad certam pergit victoriam. Daest
 plerunq; sceleri fortuna. Et dissoluti e-
 xercitus moes non ligant trochæa. In-
 fallibilis illum exercitum sequitur inte-
 rior; quem anteceunt injuriæ. Quem
 gemitis praeurem ad castra comitantur,
 ille nihil refert è praelio, nisi vulnera Et

i mili- cicatrices. Qui alienas prædatur fortu-
 virtu- nus, ipse plerumq; in acie Martis in
 dilci- prædum credit libitinae. Impossibile est,
 mpel- ut rem benè gerant in bellis; qui lacry-
 m sce- mas & execrationes pro viatico, ad ca-
 sse in- stra secum debebant. Plerumq; innocue
 is ne- pauperum lacrymæ, proprio insolentis
 it. Illi militis ex iantur cruore. Reperet ho-
 nt ad filis mucro graviori ictu illa vulnera;
 ur sa- que insolens militis manus innocenti in-
 m pol- flexit plebecule. Militarem tam. n ri-
 imina- gorem Bol flaus ducali leniebat libe-
 augu- ralitate. Hinc Zelissas Duci contra
 m ro- Moravos strenuè dimicanti, pro amif-
 cam- sa in prælio manu, auream reposuit,
 nam, contulitq; dextram. Wizeborfcio ve-
 Dees- rò è prælio transfugæ, aliis exemplū
 tuti e- fugæ perniciosè danti, leporinam pel-
 a. In- lem, fufum, & colum muneris loco
 r inte- submitit; ut sub se Leone Duce, eru-
 Quem- besceret esse lepus gal. a us. Skarbi-
 ta: ur, mirum Palatinum Cracoviæ, cum
 era & Zągniew & aliis sibi rebellem oculis
 ca- pri-

privavit: & in poenam tanti aulæ,
 Palatini Cracoviensis primatum in-
 fra Castellani subsellium collocavit.
 Hinc ad hæc usq; tempora Cracovi-
 ensis Castellanus præit voto & sub-
 sellio Palatinum. Bellicosus hic Prin-
 ceptis pluribus victoriis, quàm annis
 suum distinxit Imperium. Solum
 namq; triginta sex annis regnavit,
 quadragies verò & septies triumphavit.
 Russorum demùm & Hungaro-
 rum fraudibus circumventus, post
 cruentam hostilis ac sui exercitus
 eadem occubuit, Anno Domini 1139.
 ætatis suæ 54. Plociæ in templo Pa-
 rochiali reconditus. Discat hinc po-
 steritas, omnia humana vicissitudini re-
 rum esse obnoxia. Vincuntur etiam in-
 victi, & felicissimi fiunt infelices. Diu-
 turna quandoq; felicitas, infelici exitu
 terminatur. Rara est fortuna, quæ in-
 felicem non sortiatur eventum. Nemo
 ex istis, quos purpuratos vides, felix est.

lūs, In se magna ruunt; altis hunc numina
 m in- rebus crescendi posuere modum. Nihil
 avit. minus eo ipso felix mors Principis
 covi- bellicosi; quia in Martis acie reper-
 sub- ta: namq; victore ferro se popularibus
 Prin- exemit armis. Ipsa fata fatiscere cogit;
 annis quisquis hostes cædendo fatiscit. Mar-
 olūm tem à morte, unica licet discriminet li-
 vit, tera; nunquam tamen Marte quæsitā
 ppha- gloria, in sanguinis oceano naufragatur;
 garo- quæ cō ardet illustrior; quò copiosiori
 post putatur extingui cruoris diluvio. Suam
 citūs quisq; Herōum interitūs gloriam habet.
 1139. Victores & in morte sunt felices. Non
 o Pa- solum vincere, sed etiam perire, mar-
 e po- tiæ indoli est gloriosum. Fata viis vi-
 ni re- tam generant, famamq; perennem.

IMAGO VLADISLAI II.

Diu- Nemo Lucinæ meritis onustos de-
 exitu buit annos. Illi supremum Patruū
 æ in- Patrisq; Scipio probrum, docuit scele-
 Nemo stus ē bonis nasci; tenebrasq; clarum gi-
 ix est. gnere lumen. Id ipsum in se probavit

In

K

Vla-

Vlad' flaus II. optimi Parentis Boli
 flai Krywoufti degener filius. M
 nimè illi paterna fuffragata eft viri
 tus; qui vitiis erat deditus. Majorum
 fcilicet virtutes Avorumq; gloria, fi
 nepos inglorius, non reddunt gloriosu
 Non funt tua, quæ Majores egerunt
 cinora Nemo alieno splendore evadit
 illuftrior. Sud Phæbus trabeatus luce re
 neq; adfcititiu refulget fplendoribus. Scant
 quisq; eft dives & domestica felicitate
 beatus. Nihil prodeft optimo patre
 tum effe, fi ipfe es pessimus. Nihil
 quam propudiosius vidit orbis, quàm
 genes es à Parentum & Majorum
 tute fucceffores. Quos extincta virtut
 lux obtenebrat; eos auiti fanguinis fpl
 dor non illuftrat. Hæc in primo Reg
 aditu in vitium impegit: dum ut
 cus im, eraret, fraerno fanguini p
 ricidale indixit bellum. Ita certè
 ra eft concordia fratrum: impotens
 gnandi libido etiam fraterno non pa

Boli sanguini. Cedunt sanguinis jura, ubi
 s. M succedit ambitio. Aliquando quos ute-
 ft viri unius angustiis incluserat natura, re-
 ajorugni unius spatium aegrè sustentat fortuna.
 a, si Nulla sunt magis robusta odia; quam u-
 riolubi cognati sanguinis venas regni libido
 unt sinuaserit. Et quamvis preces præcor-
 e evadit ferrea tangunt; flebitur iratus vo-
 us luce rogante Deus, & fusi precibus pla-
 pus. scantur Numinis iræ; nihilominus sup-
 elicita plices fratrum preces rejecit Vladi-
 tre slavus, illi ergo diu in Polnaniensi ar-
 ibil ce obsessi, tandem æquitate causæ e-
 uam recti. profunda nocte ipe tumidos
 um Vladislai milites vino somnoq; lepul-
 irtutis aggreffi, succenderunt castra, fe-
 nis spargarunt fuderuntq; exercitum, &
 o Regis scitata odia cognato sanguine ex-
 ut ultinxerunt. Ita certè inter ipsa quan-
 aini padoq; infortiua nascitur felicitas. Faci-
 eritè diu interdum vincitur qui sperat, quam
 otens qui timet. Perniciosior non raro est se-
 on paucitas apertis periculis. Ne victum il-

lum judica, quem vides prostratum: non
rarò victores vincuntur, victi trium-
phant. Qui semel est fractus hostis, non
contemnatur, sed timeatur. Non exspe-
rato vulnus ab hoste venit. Sæpè suum
levis fortuna victorem reliquit, & me-
dios secuit triumphos contemptus hostis.
Non puta miserum, quem vides infeli-
cem. Veniet quondam felicior ætas.
Quam negat præsens felicitatem dies,
fœnore ingenti sequens rependit. Quod
vexant hodie Noti, cras lambent hilares
æquor Ethesiæ. Mala tempora melio-
ribus pensantur. Vladislaus itaq; ex
acie & regno profugus, in exilio
cum uxore & liberis delitescerebat, fru-
stra sibi Conrado & Friderico Impe-
ratoribus Romanis, restitutionem
solii spondentibus. Hoc est nimie am-
bitionis fatum, dum appetit aliena, sua
plerumq; amittit. Multi quærentes ali-
ena, seipsos perdididerunt. Suae fortunæ
fabri sunt avari, dum aureas sibi cudent

compedes, manicas in se induunt. Inter
avaritiæ lucra, propriæ fortune inve-
niuntur dispendia. Belli & cladis cau-
sa fuit Christina Uxor Vladislai, na-
tione Austriaca, Polonis insensissimæ:
ex cujus natu & arbitrio quia rege-
bat imperium; eo se indignam fecit.
Nam non est dignus Imperio, cui impe-
rat fœmina. Ignarus forsitan, quod
fœmina etiam si optimè velit, nunquam
benè sapit. Prædictæ Reginz intin-
ctu Vladislaus Petro Dunin, antiqui
moris viro, magis veritati & liber-
tati, quàm majestati addicto, linguam
abscindi, & oculos erui jussit. Certè
si alicubi, in curiis vel maximè veri as-
odum parit. Odit veraces aula asse-
clas, assentatores amat Parasitos. A-
dulatio est meretrix aulica, cujus blan-
ditii sæpius, quàm hostium ferrò opes
Principum evertuntur. Rarò Principum
lucratur amores & favores, qui blan-
diri neſciat. Ineptus Principum est ob-

Jequio, quem assentationis gratia non commendat. Placent splendida mendacia, etiamsi si it palpabilia. Nemo suos, sed Domini mores Cæsarianus habet. Imò nec soli assentationi, verum multis vitiis locus est in aulis. Equidem in Regum ac Principum aulis, tanquam in vera ac libera schola tyrocinium ponitur publicæ lucis; sed obnubilatur virtutis fulgor. Migne aule sunt magna vitiorum receptacula. Etiam ad innocentis Principis obsequia concurrunt, & sese insinuant grandia mandata prope dia; quæ etsi sanctus Princeps proscribat, non semel sub mendace probitatis larva revertuntur. Rarum est miraculum aulæ sanctæ. Rara avis in terris, nigroq; similima corvo, aulicus probus. In aulæ parva virtutum, ac vitiorum collegia, imò cælum cum tartaro mixtum. Vetus est dictum: Exeat ex aulæ; qui cupit esse probus. Prodigio majus est, mores quæ aulæ intue-

ris, integros extulisse. Coacta ad ritus
 aulicos probitas, e. us ab aula exulabit,
 quam exultabit in tam insolenti foro.
 Inter odoratos nitores, & fœdas aula-
 ram nil re, non est melioris vite odor.
 Inter omnia tamen vici-rum agmina,
 astus, simulatio & hypocrisis pri-
 matum tenent. Qui fidus nullis, effa-
 biis omnibus, omnes dicunt, hunc pri-
 mo suscipit aula. Fraus sublimi re-
 gnat in aula. Quisquis in ambigua se
 non accommodat aula omnibus ingeniis,
 non habet ingenium. Regulæ loco ha-
 betur hic illud: Dissimula, simula, quo-
 ties occisio poscit; Moribus ut morem,
 temporibusq; gestas. Porro quantis sub
 hoc Principe Patria involuta fuit
 calamitatibus piget calamum recente-
 re; unicum id satis est innuisse, quod
 magna populi est calamitas, uxoris Prin-
 ceptis. Cæterum regnavit Vladislaus
 annis sex; satis diu, quia malè. Nam
 etiam breve Principum Regimen est di-

utrum, quod molestum. Quò brevius
tyrannus regnat, eò melius. Tyranno-
rum elogium est breviter regnasse. In
malis Principibus hoc unicum est bonum,
quò citò moriantur, & non diu impe-
rent.

IMAGO BOLESŁAI

CRISPI *Religiosus*

Boleslaus hic à cinninis capillo-
rum Crispus vocatus, digni Kry-
wouſti ſoboles, Regium Patris ſui
nomen, regiis implevit virtutibus.
Ac imprimis ſceptro potitus, ut Pater
Patriæ, civium erat amantiſſimus. Hinc
exactionum onera à Vladisłao Præ-
deceſſore ſuo impoſita partim immi-
nuit, partim ſuſtulit. Non ignarus,
quò nimia tributorum pondera, ipſam
obruunt Rempublicam. Preſſi & at-
titu pauperibus labuntur imperia. Illa
tributa à ſubditis perduntur, quæ non
ſine dolore à Principibus imponuntur.
Nihil eſt gravius, illis Principibus, qui

mi-

miseram plebem faciunt tribulariam
 Religioni quoq; conservandæ ac pro-
 pagandæ, erat addictissimus. Sola-
 namq; Religio Reges & regna beat.
 Quidquid in Religionem committitur, in
 omnium fertur ruinam. Hinc Religi-
 osissimus Princeps, Prussiæ & Pome-
 ranix Ducibus, armis Catholicam
 persuasit fidem. Ad instantiam Fri-
 derici Barbozæ Romani Imperato-
 ris, Vladislao fratri suo cum Christi-
 na in Germaniam profugo, imme-
 mor suæ injuriæ, Silesiam pro ali-
 mentis concessit. Hæc nimirum solida
 est Regum gloria, injurias ulcisci bene-
 ficij. Nihil est in Principe gloriosius,
 quam si edomitam iam armis pertina-
 ciam, adhuc expugnet beneficiis. Illa est
 felicissima memoria, quæ non recorda-
 tur injuriarum, nisi ut condonet. Nulla
 pulchrior est victoria, quam injuriam
 vincere patientiâ & beneficiâ Si-
 cut magnum malum est, malum ferre

non posse; ita magnum bonum est, vincere in bono malum. Quanquam majoris animi est injuriam nan agnoscere, quam ignoscere. Cum tibi aliquis injuriam adfert, noli curare; & vulnus omne curasti. Nec bellandi animus & dexteritas huic defuit Principi, duorum Cæsarum, Conradi & Friderici arma armis retorfit; Bohemos & Germanos à finibus Poloniæ ferro rejectit. Omnium armorum genera novit præter arcus cupidinis, victor sui suorumq; affectuum gloriosissimus. Et certè non sunt boni illi Reges, qui sunt Reges suorum, non sui. Primus Principis subditus, debet esse Princeps ipse; erit autem, si affectibus suis dominari noverit. Antequam iniret bellum; in more habuit, belli causam consilio explorare. Optimè gnarus, quòd Consilio meliùs, quam viribus arma geruntur. Plus quandoq; potest consilium domi, quam arma foris

ris. Ut vires quiescant, pugnandum est ingenio. Ab ingenio quandoq; plus virium habetur, quam à numero exercitu. Magis fuit librata forti consilio manus. Securius est victoria, cui progalea, stat ratio & consilium. Inexpertis est temerè ad bella ruere; lentè festinare, & praevidio consilio, sapientis. Felix Imperium, quod pacis tempore bellum praevidet; & Martem cogitat ante diem. Melius interdum capite dimicatur, quam manu. Artibus indomitum spirans mens Martia pectus, semper felici praelia Marte gerit. Praevia consilia & Ducibus prudentia, belli Dux esto. Miliis armet mucro manum, ratioq; caput. Porro æquitatis memorandum reliquit exemplum, dum Boilestam Castellatum Visnensem, eò quod Vernerum Plocensem Episcopum per sicarios peremisset, severissimè iudicavit, rogoq; ad terrorem aliorum cremandum addixit. Scilicet

unius pœna, multorum est aut la. Vi-
tabit scopulos, qui alios submeſere. U-
bi insidiosa favilla unum adſerit, se-
cundus attrere non audebit. Ibunt
expansis terrarum crimina velis; si li-
berum ubiq; cursum nanciſcentur, nec
ulla remora insanos eorum impetus de-
tineat. Et quamvis ingentium malorum
remedia, nunquam suis carent pericu-
lis: nihilominus melius est periclitari,
quàm sceleribus patrocinari. Truncan-
tur & artus; ut liceat reliquis securum
vivere membris. Cæterum tot tantisq;
auctus meritis, post infauftum cum
Pruthenis bellum, & diram per o-
mnes provincias famem, gravi mor-
bô correptus, fatis cessit Anno Do-
mini 1173. ætatis 46 in arce Craco-
viensi tumultus. Non ita tamen
mortalitatis explevit leges; ut imm-
talis esse defierit: siquidem Virtus per-
petuum sibi condit ævum. Virtus sepul-
chri nescia, funebrem non noscit urnam.

IMA-

116
IMAGO MIECISLAI
SENI S.

UT nihil pulchrius est, quàm juvenis
morum canitie venerandus; ita
nihil turpius, quàm levis & fatuus senex:
qui nihil aliud ad probandam ætatem
alferre potest; præterquàm quòd diu
vixerit. Verùm non longa annorum se-
ries, sed morum gravitas senes efficit,
& maturos. Sæpè vir in puero est, in
sene sæpè puer. Multi sunt, in quibus
non pueritia, sed puerilitas remanet. Non
pauci auctoritatem habent senum, vitia
puerorum. Est levior puero, longo li-
cet obsitus ævo. Miecislaus Boleslai
Crispi frater, non ætatis beneficiò,
sed morum gravitate, senis agnomen
acquisivit. Quasi dixisset: Mento
canescant alii, nos mente: capillo, nos
animo: facie, nos pectore. Tempora
certè virtutem non prima negant, non
ultima donant. Illud ei apprimè qua-
drabat: Læta viro gravitas, & mentis

L

ama

amabile pondus: quô possis, viso, dicere,
 Numen adest. Iam tunc canities animi,
 jam dulce loquendi pondus & ingenium
 venerat ante diem: ingenium cœleste su-
 is velocius annis, Hanc tamen laudem
 promeritus invenis, amisit senex. Ita
 sanè non semper respondent ultima pri-
 mis, equidem omne exordium augur est
 futuri exitus. Ut ab ortu futuræ diei
 præsumimus serenitatem; ita à teneris
 juvenia unguiculis, secutura colligimus
 virtutis incrementa. Solet illustris san-
 guis in tenero adhuc infantum vultu,
 grandæva monstrare indicia, & in pri-
 ma atq; rasa tabula futuræ vitæ ima-
 ginem adumbrare. Nihilominus sæ-
 pissimè bonam juventam, flagitiosa ob-
 literavit senectus. Hic Princeps in
 privata extra solium vita mitissimus,
 in Regio collocatus throno, ferociâ
 superavit tyrannos, scilicet Honores
 mutant mores; sed rarò in meliores.
 Plerumq; cum fascibus crescit fastus.

Eti-

Etiam optimam indolem, quam indidit
 natura, sæpè magna corrumpit fortuna.
 Non rarò mitem genium purpura ef-
 feravit. Interdum dignitas, quos bonos
 invenit, fecit malos. Scilicet: Difficilis
 res est opibus non tradere mores. Et
 cum tot Cræsos viceris, esse Numam.
 Sub hoc Principe nihil in Polonia
 erat liberum, ne vox quidem. Ipsa
 libertas eo regnante fuit mancipata;
 nimirum: naturâ inimica sunt inter se,
 gens libera, & Rex avaritiæ supra mo-
 dum deditus, nihil sitiebat, nisi aurû.
 In libra justitiæ, non rationum pon-
 dera, sed oblata munera ponderabat:
 nullus proinde eo iudice vicit causam,
 nisi dives. Severus aliis iudex, ini-
 quus sibi: crimina non in se, sed in
 aliis castigabat. Aliæ scelerata pumi-
 vit acerrimè, suâ connivente dissi-
 mulabat superciliò. Sic plerumq; illi
 gravius alienis irascuntur vitiis; qui
 impensius amant sua. Illud duntaxat

malis est bonum; quod sui similes or-
derint. Ordinarius malorum rigor est,
aliena plectere scelera, sua palpare. Se-
veritati crudelitatem adjunxit, fero-
cior in homines, quam in feras. Et
quamvis crudelis Princeps ab omni-
bus timeretur; ipse tamen magis time-
bat omnes. Hinc Regalis Curiae li-
men, ferrò terroreque armorum mu-
niebat. Sed tutior est amatus quam ar-
matu Princeps. Non sic excubie, nec
circumstantia tela, quam tutatur amor.
Melius est amorum, quam armorum
cingi satellitiò. ~~Essentia~~ Majestatis cu-
stodit. timor. Non eget excubiis, quem
cumque tuetur lenè satellitium, & stricte
si è cede secures. I gentes copiae nota
sati muniuntur: cui munendo non sufficit
paucorum ^{placida} satellitium. Ubi communis est
omnium amor, vel unus custodire satis
est: & omnis nume us parvus est, ubi
est diu omnium. Impietas, & furor
nullò arcium munimentò nullò, armo-
rum

rum præsidio: unt securi. Hoc est præ-
cipuum munimentum, munimentô non
egere. Multi semper pavidi, quia sem-
per rei: semper de præsidio solliciti, quia
conscientia sceleris semper est obfessa.
Qui sceptrâ du ô sævus Imperiô regit,
timet timentes, metus in authorem re-
dit. Sola metu virtus caret omni: ea
tuta tribunal ambit, & a nullo fulminis
igne timet. Illud soldan boni in
tuo Principatu fecisse visus; quod
bi na extruxit Xenodochia: sed plu-
rima fecit, cum plurimos nimis tri-
butis & exactionibus oneratos, ino-
pes miterosq; effecit. Optimis infen-
tus consiliarius, salutaria spernebat
Senatorum monita. Ignarus cercè,
quò i statuere omnia sine consilio, præ-
sumpt: felicitas est. Equidem omnia
exequi ex aliena sententia, & consilio,
servitus est. Nihilominus cuncta pro
libitu absq; consilio agere, est temeritas.
Præcipua boni Principis est prudentia.

alios prudentiores putare; nemo omnes
neminem omnes fefellerunt. Tot er-
go tantisq; criminibus, Duce Gede-
one Episcopo Ploensis, indignatus
Senatorius Ordo, Regem, an potius
tyrannum throno deiecit, & impo-
tentibus maestra tractantis manibus sce-
ptum eripuit. Discat hinc posteritas,
quod nunquam in solius verstat so-
lide plus aequo imperiosa potestas. In-
feliciter imperant, qui Imperium licen-
tia metum ur. Impotent Regum favor
illi magis nocet, quam sibi, dum ultra
fas & equum se i. Quid se altius ex-
tollit superba felicitas, o gravius cadit.
Qui nimium eminere ambit, ruit pro-
fundius. Longo nisu in sublime contem-
dit ambitus, nullo ruit. Ad fatalem la-
psum, plus natio satis est ascendisse.
Suprema honorum meta, gradum in-
praeceptis substituit. Magnarum molium
ingenium est, magnam moliri, ac re-
praesentare ruinam. Sidum ipso ponde-

re magna, ceditq; oneri fortuna suo.
Ter quidem contra fautorum contumaciam thronum reperere nitebatur Miecisslaus; sed toties solio ac regno est pullus. Regnavit annis tantum 4. Nimirum raro sunt diuturna improborum Imperia. Nulli scelesto fortuna diu felix fuit. Ad maturitatem non pervenit superba felicitas. Nihil citius, quam improbi decoquitur fortuna.

IMAGO CASIMIRI

JUSTI.

Post durum Miecissl. i Regimen, Casimirus ultimus natus Krywoussi filius, gloriosissimus Princeps successit in solium. Iusti agnomen obtinuit eo, quod causas iustissime iudicaret; nihilq; contra fas & æquum in regno tolerari voluit. Et certe,

sub aâ justitiâ nihil sunt regna, nisi magna latrocinia. Iustitia Regum, est pax populorum. Ius & æquitas, sunt vincula civitatum, & Imperium, edunt

diuturnum. Regnorum basis, est iustitia. Cerruunt Regna, æquitatis administratio destituta. Iustitia est scutum, præsidiumq; vitæ, templum & sacrarium virtutum, omnium rerum divinarum, humanarumq; robur & conservatio. Ut domus non cadat, fundamentum est opus; ut mundus non pareat iustitiæ & æquitati. Si iustitiam in Principe non inveniri; se ipsum quidem invenies Principem. In primo Regii honoris altitu, clementiâ & lenitate omnium tibi devinxit animos. Nihil quippè tam decorum est in Principe, quàm si Majestati jungat clementiam. Errat qui inquit nimiam Principum severitate, majestati auctoritatem posse conciliari existimat. Tullius imperat quætuor ensis, tullius innocens chalybs, majesta quæ lætos imperio populos comoret. Princeps sit instar apis, quæ ubiq; mella fundit, aculeum verò non, nisi necessitate coacta stringit. Qui minus imperat, plus imperabit, quæ

cogit

cogit, ille minus populum movebit. Fle-
 ditur obsequio curvatus ab arbore ra-
 mus; franges, si vires experiare tuas.
 Singulare tamen lenitatis exhibuit
 specimen, dum impactâ sibi à collu-
 fore Equite, ad alearum ludum ala-
 pâ, percussori crimen læsæ majesta-
 tis donavit: seq; ipsam, quod ad æqua-
 litatem subditi demiserit, tanti cri-
 minis reum pronuntiavit. Quanquâ
 non corrumpit lenitatis gloriam, debita
 in malos severitas. Crudelis lenitas est,
 quæ vitia palpat, non curat. Nimia cle-
 mentia non Regis virtus, sed regni virus.
 Qui malos sustinet, non clemens dicitur,
 sed ignavus. Ingloria laus est, & pro-
 brum clementiæ, iniqua patientia. Non
 irasci perverſi, non est pii animi, sed
 perverſi. Infelix illud regnum, in quo
 impunita feliciter regnat malitia. Pusil-
 li animi est, inconsulta clementia. Alie-
 na scelera facit sua, qui eis indulget.
 Ut multâ asperitate Principis exu- ceran-

tur subditorum animi; sic nimia lenitate solvuntur. Nihil boni sperandum in regno, ubi vitia magna regnum obtinēt. Magnum boni Principis arcanum est; ut subditos ad bonum flectat, rebelles plectat. Flagitia patrat, qui parci flagitiosus. Nemo medicorum tyrannus audit; cum putido sanguine turētes venas incidit. Ne renuas molli fomenta medentia tactu: seve manus Medici, ni premat, ulcus erit. Docet scelera, qui parci sceleratis. Corruptit bonos, qui tolerat malos. Hinc effrenem Magistratum licentiam, despoticum in subditos dominatum Procerum, & profligatissimos potentiorum mores legibus cōercuit. Turbulenta verò seditiorum capita ferrō abstulit. Non ignarus, quod nihil est perniciosius Reipublicæ, quàm civium seditio. Turbulenta capita, Reipublicæ turbant corpus. Inter domesticos dissidium, exitiale est regnorum venenum. Civium se-

clæ

Et regna jecant. Seditiosi homines vi-
peræ sunt, quæ matris rodunt viscera,
fulmina sunt, quibus concipiuntur, iisdẽ
non parcunt nubibus, sed eas suo lace-
rant tumultu. Illud quoq; accedit in
laudem Casimiri, quod latas à Præde-
cessore fratre suo leges, liberæ gen-
ti graves abrogavit: pares verò ferẽ-
do instituit, & observari curavit. Nõ
ignarus, quod legibus Respublica ad
diuturnitatem firmatur. Bonis legibus
& Reges, & regna conservantur. Cu-
stodia legum, est custodia Regum. Tria
conservant Rempublicam bonus Rex,
bonus grex, & bona lex. Nn aliã re
magis labefactantur regnorum status,
quàm violatione legum. Præsenis dun-
taxat sæculi, communis est lex, nullam
servare legem. Nihil faciunt leges,
nunc sola pecunia regnat. Pereunt di-
scrimine nullo amissæ leges. Nulla est
reverentia legum, nec metus, aut pu-
dor est. Multi sunt, qui attendunt legi-
bus

bus, ut alios convincant, ipsi verò vi-
vant exleges, quibus quidquid libet, licet.
Et quævis Regem lex regit atq; gre-
gem; & leges hominum Dominas, non
homines legum Dominos esse oportet;
sunt tamen, qui invertunt ordinem: non
legibus subditi, sed leges sibi subditas esse
volunt. Quia verò parum est Principē
in homines esse bonum; nisi sit etiam in
Caelites pius. Ideo religiosissimus hic
Princeps, plurimas Deo, Divisq; ex-
truxit Basilicas; Sacrum Divi Flo-
riani Martyris corpus, ad tuenda re-
gni confinia, à Romana Sede impetra-
vit. Et certè frustra Poloni cingimus
oppida muris, & arces arcibus addimus,
delubra si squalent, & altis Cœlituum
viret herba tectis. Frustrà caduci ful-
minis artifex moles ab alta turri remu-
git; si mæsta respondere cantu templa
negant, superùmq; pridem sacro stupe-
scant æra silentiō. Dei cultus & Divo-
rum, tutissimum est præsidium Regum;

vi. & regnorum. Et illud non prætere-
cet. undum, quòd Miecislao Haliciæ Du-
ci ereptum Duclem titulum, vi &
non armis vindicavit Nec in solos cives,
et; regniq; ui amicos, etiam in hostes be-
non nevolus exiitit Depressor amq; fœ-
esse difrago Prussiæ, Russiæ, & Po-
cipē rariæ fastu, veniam illis denavit. T
in itaq; immortalibus factis plenus, in
hic festivo convivio de immortalitate a-
ex nimæ discursu facto, subitâ morte è
Flo- vivis est sublatus: immortalium fœ-
re- rum facinorum præmia ab ipso cœlo
tra- recepturus. Bono enim Principi præ-
mus miando, soli par esse potest immortalita-
mus tas. Iusta iusto Principi persolva
um Cracoviæ, Anno D. 1194 regni 12.
ful-

IMAGO LESCONIS

Rex Puer A L B I. *Rex*
Lesco Casimiri Iusti filius, ab al-
bo capillitio, albi agnomen sor-
itus, ante annos curamq; gerens, ani-
mo:q; viilem, in pueril. ætate ad so-

M lium

Hum est assumptus. Cui mens ardua
 semper à puero, teneriſq; eti m f. lge
 bat in annis. Hi ore puer, pueriſq; ha-
 bitu, ſe l corde ſagaci æquabat ſe ium,
 atq; aſtu ſuperaverat annos. De illò di-
 ci potuit: Cœpiſti, quã finis erat; pri-
 mordis tanta, vide pauci meruere ſenes.
 Et quia teneris eſt lubrica moribus ætas;
 cum Helena matre ſceptra tenuit, ſed
 haud feliciter. Nec mirum: Reclus
 pervertitur ordo, ſi ſœmineis manibus
 ſceptrum committitur: quã ipſa natura
 at eolum deſtinavit. Majus miraculo
 eſt, ſi mulier bene regat: quæ regi, non
 regere nata, parere, non imperare.
 Verba & componere fraudes, hoc uni-
 cum dicit ſœmina ſemper opus. Et
 crudele genns, nec fidu n ſœmina nomẽ.
 Nulla ferẽ cauſa eſt, in qua non ſœmi-
 na ſitem moterit. Expertis id Polo-
 nia muliebri ſceptro ſubjectis, exper-
 tus ipſe Leſco à matris gennio pen-
 dens, & arbitrio. Ter ſceptris pri-

vatus erat: semel à Miecislao Sene
 armis è folio deturbatus, deinde ejus-
 dem fraude captus, ex Imperio pul-
 sus; tandem à Polonis regno fuit ex-
 clusus. Sublato tamen è vivis Miec-
 slao, redit ad regimen non abiturus.
 Quod ita obivit; ut omnes Imperium
 sibi serò datum dolerent. Princeps
 tot malis eruditus; nulli nisi pessimo
 erat malus; Legum patriarum & cu-
 stos, & assertor fuit, rigorem justi-
 tiæ clementiâ temperavit; & fontes
 punire, & infantes tueri novit, ad
 honorum insignia dignos, & bene-
 meritos promovebat. Et certe feli-
 cior status est, in quo sub malo Principe
 ad dignitates adhibentur probi; q. d. ubi
 ab optimo Principe eleuantur im-
 probi. Periculosus ille honoris est ascen-
 sus; cui nullum virtus extruxit gradu.
 Præcedat virtus est necesse, comes è ve-
 stigio insitat honor. Magnus honor, ma-
 gnorum scelerum non paucos fecit ca-

plivos; qui vii talem in iuppeliis non habuerunt. Nemo dignior honoribus, quam cui virtus suffragatur. Nec solem latere, nec virtutem delitescere convenit. Optimatum nomen & gloria, non nisi optimis debetur. Par est summis, qui non impar optimis. Nullus est eminentior e proceribus, quam quem procera virtus, & meritorum magnitudo ad sublimes honorum evexit apices. Reddit honoribus vices, qui eos emerita capeffit manu. Virtutis præmium, recte factorum merces, meritorum corona, debet esse honor. Et sicut bonis erat gratus, ita i iquis erat formidabilis. Romanum Haliciensium Ducem olim à se creatum, beneficii immemorem, provincias suas invadentem, felici Marte profligavit. Tantis tamen virtutibus non favit fortuna: namq; à Sventopalco Pomeraniæ Governatore callide in balneo circumventus, inde seminudus profugus, post feralium

un-

andarum ulum, proprio sanguine
immerfus occubuit. Ita certe à nulla
majestate procul est casus. Fortune
volucris ludimur impetu. Statur casibus:
occidit quod surgit. Supremas quis de-
dit, a feret fortuna mitras. Nihil soli-
dum diu stetit: invicta fatorum series &
summisq; negatum stare diu. Excessu
prærupta adiacent. Quod est summum,
proximum casui. Cælum ipsum, quo ni-
hil altius occurrit aspectui, fatum ex-
pectat.

IMAGO BOLESLAI

PUDICI.

Boleslaus Krywousti nepos, Pu-
dici nomen sortitus eò, quod
cum Cunegunde Regis Hungariæ fi-
lia, thori & throni sui consorte, in
perpetuâ vixerit castitate. Rara est
virtus pudor in purpuris, verecundiâ in
curiis. Rarum pratum sine flore, rari-
or juvenis sine amore, rarissima Prin-
cipum aula cum pudore. Pudet plerumq;

in aulis non esse impudens. De viri-
tutibus huius Principis non quære,
ex Polonorum pacemiam coniecta ubi
pudor est, vir utem ne quæsieris. Scilicet,
verecundia virtutis index est. Ubi
pudor regnat, ceteræ virtutes famu-
lantur. Sanctus tamen hic Princeps,
parem magnis suis virtutibus fortu-
nam non habuit. Sæpè enim optimi
pessima, pessimis optima eveniunt. Ini-
qui raro maximis virtutibus fortuna
parcit. Coniunctæ in eum visa sunt
infortunia, ac inoprimis Tartarorum
armis, & Conradi Patruis sui bellò
pressus, ad Belam Hungariæ Regem
è patria fugere debuit. Subiecuta di-
ram armorum messem ingens fami
pestifer àër, civium lèctio, provin-
ciarum à vicinis gentibus vastatio,
innumeraq; regni mala sunt comita-
ta. Nempe rorò litoria cedunt ma-
gna infortunia. Fatale malorum semen
est, cuius prior pars sequentem. Sæpè

iri. presentem malum gradus est futuri. Mi-
 re, seriatum non finis quaretur, et maie-
 ria mutatur. Vocant se in subsidium ca-
 lamitatis: nec si e earum mutua socie-
 ta e sta e potest facio um malignitas.
 Ubi. Tantò tamen illustrior erat Bol si i
 mu. virtus; quantò fortior in adversis.
 ps, Nem e appa et virtus, arguitur q ma-
 rtu. lis Magis spectatur, qui levis ex tre-
 imi. lio, quàm qui integer domum redijt. Tã-
 Ini. tò erat dignior & laudabilior Pri-
 una. ceptus; quantò patientior. Scilicet, ad-
 sunt. versis probitas exercita rebus, tristi ma-
 ortu. teriam tempore laudis habet. Quisquis
 ellò. duros casus virtutis amore vice it, ille
 gem. sibi laudemq, decusq, paravit. Nec ca-
 a di. ruit solatiò longa Principis patientia,
 m si. eluctatus enim ex malorum congerie,
 vin. & Conradum Poloniæ regnum am-
 o, bientem, Boæ Regis Hungarorum
 anta. suppetiis fultus, armis còcreuit; &
 ma. Tartaros prædamin regno agentes,
 men. sibi expulit. Henricum quæq Vra-
 Ce p.

Flavienſem Ducem, cum numeroſo
 exercitu graſſantem proſtigavit; Jaz-
 wingas unò præliò ad internecionẽ
 delevit: Ruſſiam demùm, Sileſiam, &
 Moraviam vindice gladio ſubjugavit.
 Sicq; flebile principium, melior fortuna
 ſecuta eſt. Et certè creſcant difficili
 gaudia jurgio. Gaudia præmiſſi cumu-
 lant inopina dolores. Vera proles lacry-
 marum eſt voluptas. Ceu rore ſeges vi-
 ret, ſic creſcunt riuus gaudia fleſibus.
 Multa dies, variuſq; labor mutabilis æ-
 vi retulit in melius. Sæpè tulit laſſis ſuc-
 cus amarus opem. Sæpe eſt lovis telò quer-
 cus aduſta virat. Gaudet eni ſummis
 venalis fama periculis. Mæſtam ſol ho-
 die caput, cæcis lætū roſeo promit ab
 æquore. Alierno redeunt corpora, riſus
 & gemitus, & madiſtis propè ſicci cum
 lacrymis joſi. Naſcuntur mediis gaudia
 luctibus. Cùm leves viſent tædæ lectuſ
 ſus, lætus occurret. Pereunte luctu,
 ſuavis. & pax ſubeunt eoſdem ſæpè

Penates. Imò dulcius est post adversa
solatium, gratior post deumanoſ flu-
ctus malacia. Dulce loqui miſe i. ve-
tereſq; reducere queſtus. Porro rebel-
les ſeditioſorum civium animos, quos
aurò non flexit, plexit ferrò Tur-
bulenta nam q; civilium ſeditioſorum capi-
ta, ferrò quandoq; faciliùs domantur,
quàm aurò. Cæterùm inſconditos di-
ſcordantium Polonorum mores, ſali-
ſodinis ad vota Cæſarogundis ſuæ cœ-
liùs apertis temperavit. Tandem poſt
tot thori throniq; miracula, exactis
in ſolio annis 32. ad cœlum pro pu-
dicitæ præmio evocatus. Nullam
reliquit poſteritatem, præter Regiæ
innocentiæ famam immortalem.

IMAGO LESCONIS

Domitor NIGRI.

LEſco hic Dux Siradienſium, ab
atro vultûs colore Niger ap-
pellatus, poſt pudicum Regem Pa-
truum tuam, in fortunæ & gloriæ

M

hære.

hæreditatem successit. In ipso regi- do
 minis exorcio bellum cum multi- cor
 ci hoste nactus, pro Ducali tiara se
 militarem galeam assumere debuit. flo
 Verùm tuciarbas Divi Michæelis tur
 suffultus tuopetis feliciter illud su- qu
 peravit. Ingentes Russorum, Tarta- me
 rorum, Lithvanorum, Jazwinga- d
 rumq; in Palatinatu Lublinensi gra- In
 santium copias fudit fugavitq;. d t
 Scilicet, feliciter in prælio vincit, cui Cæli- vi
 tū n adsunt suppetiæ. Sed atr- cius ho- pi
 stili domesticum in Patria discorda- la
 tes cives movèrunt bellum. Ne- Na
 enim est ab externo hoste premi, quā- me
 à domestico opprimi. Pejor est bellō pax, mi
 quæ a cano utere bell: laetatur. Hone- ho
 stili est cum hoste bellum, q am pax ci- er
 vibus turbulenta. Nihilominus ut fe- sa
 lix in hostico victor, ita gloriosus in vi
 Patria exitit triumphator: ubi civi- co
 bus supplicium ob seditionem pro- m
 meritis, veniam & vitam supplicibus ill
 dona-

egit donavit. Et certe tot civicas meretur
 coronas Princeps; quot perire volentes
 servat cives. Fædantur triumphales vi-
 ctorum lauri; si civili sanguine polluan-
 tur. Melius est unum servare civem,
 quàm mille hostes occidere. Illa maxi-
 me corona victorem Regem decet; quæ
 à servatis civibus, civica appellatur.
 In bello civili, & qui cadit, & qui cæ-
 dit, æque est inglorius. Pulcherrima est
 virtus, civilis sanguinis parsimonia. Tir-
 rificissimum vitium, civium laniena. Nul-
 la in bello civili victoria, citrà vitium.
 Nullus de civibus triumphus, citrà cri-
 men. Tantæ verò moderationis ani-
 mi, & lenitatis erat Lelco; ut ne in
 hostes quidem captivos sævire volu-
 erit. Vincere enim hostes, heròum est;
 sævire verò in eos, tyrannorum. Est
 vinci miserum, non semper visse, de-
 corum. Tantis tamen armorum ani-
 morumq; victor fuisset gloriosior; si
 illatas sibi levcs à Conrado Mazovæ

Du.

Duce injurias; ferro & igni non vindicasset; cognatoq; sanguini funestum bellum non intulisset. Magnus enim est Princeps, qui magnitudinem suam non tam imperio, quam imperii moderatione, non tam hostium, quam hostilium suorum affectuum victoriis metitur. Ultionem hanc civina Nemesis castigavit. Mox enim aggressi Lesconem Tartari, potiori ex parte prædatorem ejus exercitum, ad tartara transmiserunt. Lesco verò turpiter è prælio profugus, multos suorum alienis prædis onustos, trahendo flumen ad stygem misit. Tandem redux in Patriam amisso exercitu, & ipse in spoliis cessit morti, Anno Domini 1289. Ex hac catastrophe istud erue documentum: Semper cognati sanguinis ultor DEUS; triumphales laureas, in ferale transplantat taxos. Sæpe nimiam ultionis sitim, ultrix Nemesis proprio ultoris restringit sanguine.

guine. *Vindictæ* lucrum est, in ipsa in-
terdum *vinci* *victoria*. Quamquam &
Conradus vel ideo *vindex* *ferrum* &
ignem meruit, quod Joannem Cza-
plam *Canonicum Plocensem*, *Scho-*
lasticum Vratislavientem, *pietate* &
Doctrinâ insignem, *innocenter* im-
pio mulctavit *suspensio*. Hic excô-
municationis *pœnâ* in *Synodo Leczy-*
censi *lata* castigatus, *sacrilegi* *multit*
crimen. A *Gregorio IX.* *tunc* *mo* *Fô-*
tifice *absolutus*, *Loviciun* *pro* *Epi-*
scopatu Gnesnensi, *cum* *adjacentibus*
bonis *donavit*.

DE CAS IV.

Imaginum.

IMAGO PREMISLAI II.

Premislaus Majoris Poloniæ, &
Pomeraniæ Princeps, ablatam ob
sacrilegum in Divo Stanislao, per Bo-
N. le fla-

Iesum Audacem, perpetratum cri-
men, tandem aliquando, post duce-
tos & quindecim annos Coronam re-
cepit, inauguratus a R. gis Regum
1295. vig. simâ sextâ Junii Gnelnæ, à
Iacobo Swińka Gnelnensi Archi-E-
piscopo. Princeps hic cum imposito
capiti suo dialemate regni curas su-
scepit, si q; totum con modis Patriæ
& civium devovit. Et certè: Nihil est
augustius, quàm ad universa boni pu-
blici commoda, non verò ad superbiæ
fastum coronam gesta e. Deceus re-
gnantis est Reipublicæ calamitas. Non
illustrat eum principem fulgor auri, què
communis damnat inopia. Nihil ma-
gis intimum cordi esse debet Principis,
quàm boni communi amor. Arma e-
xui possunt à Principi e, amor boni publi-
ci nunquam deponendus. Sinè trabea
amori, vividissima frigescunt Imperia.
Sinè purpura charitatis, frust à regium
fulget paludamentum. Magneticum a-

moris est robur, regentia ferro pectora
 mutuo trahit in amores. Amor amorem
 ferit: amor amoris est planta, & fru-
 ctus. Hanc effecit boni publici, & ci-
 vium amantissimus Princeps, ut omni-
 um corda in sui traxerit amorem.
 Sed fatorum invidia, magna solatia non
 concedit esse diuturna. Sors nulli puri-
 or unquam allata, nituitque diu: sed læta
 profanat luctus atrox, didicitque diem
 spoliare serenò. Rarò felicitas perve-
 nit ad senium. Regia ut mare monen-
 to vertuntur. Nunquam si cera bonorum
 sors ulli concessa diu. Res DEVS vo-
 stras celeri citatas turbine verjat. Una
 dies qua idem pareit, quandoque noverca.
 Nihil nihiùm diu stetisse, nec perennio-
 re spe solidum radiasse, magni sanxere
 Divi. Effet humanis aliquid levamen
 cladibus, si res cadrent eadem, quæ mo-
 ra surgunt: sed humant repente alta ru-
 inæ. Dum namque ingentes Premissus
 meditatur actus, octavo regni sui mē-

se à Marchionibus Brandeburgicis per
insidias, virâ simul & purpurâ est e-
xutus, ipsis. Bachi Hilaris ad parric-
idium abusi hostes dicatâ pisculari-
bus cineribus diè, innocentissimam sui
victimam in favillam redegère, & læ-
tissimam gaudiorum scenam, tristi ca-
tastrophe funestârunt. Sic nulli seve-
ro non inimicus fortune turbo. Alter-
nat fortuna vices. Miscentur tristia læ-
tis, nec populum tota pectore festa ju-
vant. Ordinarius rerum humanarum
stylus est, epinicia cum epicædiis confu-
dere. Tristia lætisoni funestant fata
triumphos. Scilicet fors incerta vag-
atur: fertq; r. fertq; vices, & habent
mortalia casum. Torva securibus for-
tuna Reges destinat hostiam. Et quot
coronavit, macello funereum parat in-
tributum. Sæpè magna serenitas sumi-
navit. Sæpè feralis erupit tempestas, è
felicitat & malacia. Hinc monet Pœta:
Ne malè mobili permitte fortunam ca-
vine, ambigua velis illa ventis. Ima-

(144) (30)
IMAGO VENCESLAI
BOHEMI.

Venceslaus Rex Bohemorum, scis-
sâ in partes Republicâ, simul cū
Vladislao Lothico Lesconis fratre in
Regem est electus. Lothicus tamen
post quadriennium usurpati Imperiū,
propter impudentiæ licentiam à Po-
lonis rejectus, Venceslai laborioso
Martē armis pressus non tã libenter
quàm reverenter cessit Imperiō. Ita
præfectō, arduū est ad coronas iter. Nō
rã ad regnum ferreâ eundum est se-
mitã. Gloria difficili parta labore ve-
nit. Post devoratos difficultatum boles,
fructus laboris honor, datur in obolium.
Succedit serenum gloriæ, postquam frons
laboriosa depluit sudoris imbres. Illi
fronti pulchrius incumbit diadema, quam
laboriosa manus lavit sudore. Optimus
honorum architectus labor, æternum
perennaturæ gloriæ fabricat capitolii-
um. Non attinget gloriæ bravium, qui

de si^{te} passu decurrit olympia. Ardua rer.
 præcipi gloria vadit iter. Nec juvat ex
 facili lecta corona iugo. Imò læpissime
 sanguine cum multo regalis gloriæ ve-
 nit. Rarus in regali auri possessio em-
 sine ferro venit. Sæpè regio diadematæ,
 præmittitur galea militaris. Sæpissime
 gladius ceptro locum parat. Rurò pur-
 pure absq[ue] humana sanguine rubuerunt.
 Ravissi è pomum aureum cedit in ho-
 nor obsequium; nisi prius mala ferrea de-
 gustentur. Princeps hic belli finem fa-
 cturus, conubiale fœdus cum Rixa
 Prem stat Regi filia, in sociam hœ-
 ni & thori assumpta inivit. Sed hæc
 rixa inter Polonos & odia erga Prin-
 cipem generavit. Ex ejus enim con-
 silio Venceslaus in Bohemiam digres-
 sus, dum se oculis Polonorum subtra-
 xit, ab amicis est exclusus. Non se-
 per iudicio Taciti major est longinque
 majestati reverentia. Sæpè vapulat ci-
 vium odiis abjens Majestas. Principi

non

non visus, tuncumq; fit invisus. Quamvis
oculis, animò tam procul ibi amor. Ab-
senti ne non non nocuisse veit. Multa
de absentibus mala creduntur, plura &
pejora narrantur. Ex illud non levis
odiorum materia fuit; quòd ivadente
Rixa abiturus in Bohemiam, exteris
Imperii commisit fasces. Passim pa-
ternis displicet incolis externa virtus.
Frustra muneribus publicis exotica præ-
ficiuntur subjectis; dum domestica sunt
paria, vel certe aptiora. Cui melior do-
mi, capaxq; penuriae copiam suppetit; fr-
strà peregrinos laborat ad cytharā e-
vocare Mæner. Cæterum a exerce. Prin-
ceps dum Polonos minus libi fideles
credidit, fecit: dumq; falli ti nunt, fal-
lre docuit. Quamvis & incredulum
esse & non circumspiciam in credendo,
non caret vitio: & omnibus credere, &
nulli teneritis est. Fide parum, mul-
tumq; vide, nunc filere multum, & vi-
disse parum, maxima damna parit. Prin-

ci rem oportet esse ita sincerum & fide-
le; ut decipere non velit: ita pruden-
tem & circumspectum; ut decipi non pos-
sit: decipere mali natalis, decipi simplici-
tatis est. Credulitas error potius, quam
culpa videtur: est error nimium crede-
re, culpa parum. Qui cuius quidvis
credit; magis creditur illi: quod credi mi-
hi plus, hoc tibi credo minus. Fide, sed
ab q̄ viae nulli jam credere tutum: ante
retroq̄ viae, ne capiare fide. Princeps
hic Venceslaus in sua regio pere-
grinus, mortuus est peregre in Bo-
hemia Pragæ anno D. 1305 ætatis 34.
re 3i nris s. tumulatus est Vratislavæ.
Dilecti tibi hoc Princeps Polonia il-
lud: Qui duobus præst regni, alteru-
tri deest, nec unum caput vno corpore,
nec unus Princeps duplici regno sufficit.
Sed unus, duo simul non distrahatur mem-
bra: quoties unus oritur, alteri occi-
dit. Scitum est a unum agere bene, quam
multa male. Pluribus inuentur, minor est
ad singula sensus.

IMAGO VLADISLAI
ŁOCTICI.

Non ex pusilla corporis statura, sed
ex animo viri me iendi. Latet
quandoq; in Pygmæis Giganteus animus.
Non rarò in humili corpore, excellæ
virtutis eminet proceritas. Parvæ quoq;
res, magnis motibus aguntur. Unde glo-
riatur non nemo: Corpore sum par-
vus, sed mente cacumina scanlo. Hinc
monet Pòeta: Corporis exigui vires cõ-
temnere noli. Maxima in exiguo re-
gnabat corpore virtus. Parva necal
morsu, spatiosum viperæ taurum. Aca-
ne non magno, sæpè te retur a per. Do-
cumentum hujus rei præbuit in se
Vladislaus Łocticus agnomine à cubi-
tali forè corpore appellatus. Prin-
ceps hic ad summa natus, & virtutum
magnitudine præditus, nihil habuit
humile præter staturam. Et quia or-
dinariè mal. amores, corrumpunt bo-
nos mores; omnes in eo excellas ani-

mi dotes, parvus Cupido cum Vene-
re minuit ac depresso: ideoq; olim cū
Venceslo simul electus, regno thro-
noq; pulsus est à Polonia. A cans-
tum virtutis erat Polonia; quia vitia
Principum oderat. Alii purpurati
scelera rarò displicent. Speciosa sunt
crimina, quæ in purpuris nutriuntur.
Peccantium claritas nobilitat culpam.
Pleriq; vitia Principum imitari, genus
quoddam obsequij est. Plures sunt, qui
pessimos mores sectantur, quàm qui in-
sectantur. Non paucis probro est, Mi-
gnatum vitia non sequi. Ab omnibus ple-
no ore bibuntur. Et alii propitiantur
errores, si eos ipse Princeps prior hau-
serit. Sæpè Principes bene agunt: si li-
sed rarò malè agunt soli: quia subditi
in bono exemplo rariùs habent sequaces.
Invenit etiam æmulor infelix nequitia.
Criminosissima sunt scelera paludata, si
palàm data. Namq; conspectiori lumi-
ne proditur offitine, magis crimen hono-

ribus

ne- ribus. Regum perenniori se scelus indu-
cū it aeternitate, Et inter omnes à populo
ro- recitatur annos. Annales taciti Regum
ans delicta loquuntur. Nempe vita Princi-
pia censura est populorum, eaq; perpe-
ati tua; nec potest dari regalibus unquam
unt secretum vitis. Postquam tam en exu-
ur. ius purpurâ Vladislus, melioris vi æ
m. inquit mores; detus. Clo Venceslao
nus admissus est ad solium. Hic impetia-
qui to à Joanne XXII. Pontifice Maxi-
in- mo, regio diademate (quod olim per
Ma- totum quadriennium usurpare non
ple- audebat Venceslaus, cum quo divisis
ur. Reipublicæ suffragiis electus fuerat)
au- Cracoviæ simul cum Hedvige Con-
li: sorte sua est coronatus. Ab hoc tē-
tot pore Cracovia coronandis Regibus,
cen. per legem est destinata. Lecticus par
itia. maximis animo, bis coronatus, bis est
a, si unctus. In ipso regni aditu armis ho-
um- stium est impetitus, non fractus: quos
ono. ferro vincere par non erat, ingen. o
48 supe-

superavit. Namq; petendæ sunt ab ingenio suppetiæ, si alia desunt auxilia. Imò gloriofũ est vincere ingenio quàm ferrò. Fontitior est armis in bello industria & st. atagema. Ne itaq; Gedinus Dux Litvaniz suos vastaret fines; eum sibi affinem fecit, filiã Gedinini Casimiro filio suo loco elocata cũ hac dote; ut bello capti Poloni, Poloniz redderentur. Tanto affinitatis nexu auctus Vladislaus, multa Cruciferosum millia aliquoties vicit, fugavitq; & ad firmandas pacis inducias cõegit. Didicit tum Polonia quòd ingens potentiz firmamentum est, vicinorum Principum amicitia. Exantlatis verò belli laboribus, dum tantisper respirare voluit; natus ad Martem Princeps expiravit in Martio, anno Domini 1333. Si tamen expirasse eum dixeris, cùm Heròes etiam post fata vivant. Quippe hanc Heròum interitus habet felicitatem, ut etiam post

mor-

mortem triumphant immortales. Vivit
post funera virtus bellica. Mors in
vita perennis erit. Qui moriendo famam
pro vita substituit; esse desinit, vivit ta-
men: Vir bonus etiam si moriatur, vivit.
Non moritur, qui in suorum pectoribus
eternum vivit.

IMAGO CASIMIRI
MAGNI.

Casimirus Vladislai Loethici filius,
cum Anna Consorte sua Gedi-
mini filia, coronatus, à proceritate
corporis Magnus vocatus, mensu-
ram nominis non implevit: nihil enim
in se habuit magnum, præ ei statu-
ram. Sed vana nominum jactantia. Ut
sub magnorum nominum titulis d. fides.
ita sub minutorum nominibus, genero-
sos sæpe videmus. Parvum, id est vilem,
suum quemque vitium facit. Nullus be-
nè magnus creditur, qui cupiditatibus est
minor. Sola virtus est, quæ nos ma-
gnos facit, & maximis pares efficit. Si-

nè virtute nulla est magnitudo, sed tu- le v
 mor. Quem propius polo procera uir- elis.
 tutis statura magnanimis sociavit ausu, ga
 hic magnus esto. Princeps hic à Cru- abs
 cigeris paterno olim ferro subjug- bitio
 tis, laceffit ad bellum, Veneri non Sub
 Bellonæ deditus, bellandi necessitatem nim
 neglexit: imò iniquis conditionibus lam
 ingloriam cum illis pacem stabilivit. bell
 Ita sanè sæpè bellicosus parentibus, igna nib
 va nascitur soboles. Et quamvis pa- ult
 terna prolem fortius allicit, urgetq; vir- Re
 tu; ille tamen rigatas hostili sangui- Ita
 ne à Patre laureas, marcescere per- ple
 misit. Russiam nihilominus ter in e- re p
 am ducto exercitu subjugavit, & ero
 Reipublicæ corpori adjunxit: inte- Ex
 rim hanc de Russis victoriam redux nar
 è bello, victus à Venere funestavit. in
 O quam turpe est, si victoris armatas inn
 f. rō manus, exarmat Venus! Si vic- Pri
 ti ex dñe era pro triumphali lauro, me ne
 retriciam præfert n yrium! Infelix il- ex
 le

tu le victor, qui regni provinciasq; suba-
 uis, sei psu subdere nesciat, aut negli-
 git, gat. Ita sanè. Rara est felicitas, pace
 ru absq; vitiorum confinio. Subleuro am-
 ga bitio, Et insolens rerum usus crescit.
 non Sub pacifica oleæ umbra, terror, Et a-
 tem nimi lethargus, plurimaq; vitia stabu-
 bus lantur. Arma bello, pace franguntur
 vit. bellatores. Fortes Capua effeminat An-
 gna nibales. Verum hanc Regis libidine,
 pa- ultrix divina Nemesis; immissa toti
 vir. Regno fame, & pestilentia vindicavit.
 gui. Ita profectò: Quidquid delirant Reges,
 per. plecluntur Achivi. Supplicium merue-
 re potentes, turba subit pœnam. Crimen
 & erat Domini, castigat pœna colonum.
 e- Exciles animæ subeunt sine crimine pœ-
 lux nas. Quas meruit pœnas solus, digessit
 vit. in omnes. Sæpe delicta Principum, luit
 atas innocentia populorum. Nihilominus
 vic. Princeps hic Vaticano tactus fulmi-
 me. ne resipuit, & quidquid in suis pravo
 x il. exemplo destruxerat; postea sacra-

rum Aedium constructione, comitate & humanitate in omnes, demissione ad singulos, pauperum ab injuriis tuitione, legum sancitis, libertati minime præjudiciosis, cæterisque innumeris virtutibus reparavit. Et quod maximum est, rem nomine suo, & magnis miraculis majorem præstitit, dum libidinosos correxit, & abolevit mores. *Facilius enim est, mortuum ad vitam suscitare, quam admissam libidinem animo excludere. Majus est depravatos cupiditatibus mores corrigere; quam cupidinem nunquam nosse.* Insuper dicatam nominis sui recordationi urbem, extra Cracoviensia pomeria excitavit. His itaque ingentibus in Superos & Patriam meritis, impletam magni mensuram nominis, in venatione delapsus equo, ad Optimum Ter Maximum pro præmio recte factorum est evocatus, anno D. 1370. Princeps hic coronatam per tot annorum seriem,

Pia-

ita- Piaſti poſteritatem, exitu ſuo, velut
 Gio- ti ultima clauſit coronide.

IMAGO LUDOVICI

mi- *g. naves.* HUNGARI.

Mirum eſt (inquit Sigismun-
 dus Imperator) quòd cum o-
 mines, recuſent exercere artem, quam
 non didicerunt; nemo tamen recuſat
 imperare, tametſi artem imperandi,
 quæ eſt omnium difficillima, nunquam
 didicit. Ludovicus tamen Rex Hū-
 gariz ad ſceptra Poloniz invitatus,
 oblatos ſibi à Polonis faſces recuſavit:
 nec amiſſiſſet, licet peritus regimi-
 nis, niſi importunis precibus vince-
 retur. Et ceriè melius eſt ad honores
 ferri, quàm ire. Feliciffima (vox eſt
 Auguſti Cæſaris) Reſpublica foret;
 ſi à nolentibus gubernaretur: quippe
 turpe eſt (inquit Plato) ultro, non ve-
 rò coactum ad Imperium accedere. Ne-
 mo Imperio magis eſt dignus; quam qui
 noluit imperare. Nihilominus verius

O;

eſt

est illud: Rarò beatà floret adoreda co-
 acta virtut. Non bene respondet cœca
 ingenia & Imperia. Documento est
 Ludovicus Rex Hungariæ: qui pre-
 cibus Polonorum regnare coactus,
 non ad vota populorum Republicam
 gubernabat. Ad primum collu-
 limen in oclia civium iniegit: eò
 quòd sæpius ex Polonia in Pannoni-
 am excurrere, Rex potius Pannoni-
 cus, quàm Polonicus dici & esse ma-
 luerat. Auxit odiorum materiam,
 quòd se absente matri suæ Poloniam
 reliquerat gubernandam. Non be-
 nè gnarus, quòd par o heroum na-
 nibus sceptrò, nata ad fustem manus,
 benè uti nesciat. Virilis Polonorum thro-
 nus, muliebri edit Imperium. Unum dū-
 taxat Poloni habuere Vendam, quæ ut
 se virum probaret, nutere voluit. Ab-
 sente à Polonia cū Principe, longū
 successit legum silentium, & nullis
 non aperta via clauderetur. Magnum

nempè regnis acfert momentum, Re-
 gum præsentia. Ut solis, ita Regum ab-
 sentia favet sceleribus. Urget præsen-
 tia Turni. Prasente quovis Rege no-
 destior, se parviori dissipat agn. ne fur-
 ror, videntiumq; quod is non pati ut
 scelus ora Regum; ac micæ remio Re-
 ge, licentia invadit ampl. regna tumult-
 ibus. Imisq; permiscendo summa, in-
 domiti quat æta vulgi. Cæreium
 Princeps hic, dum Ruffum Polono-
 rum armis vindicatam, Hungariæ Re-
 gno adungere cogitat, Poloniaq;
 amplitudinem minuire meditatur,
 i, se vit à & vi à est privatus, Anno
 Domini 1382. Ita fa: è patranda ne-
 no non sibi destinet: at, facti vanis pol-
 licis dies, vane/cit in pœtem, Et per o-
 mne secula præcipit. tur horas. Hu-
 mana omnia nihil sunt, nisi conceptus
 inchoati. Multa promitt spiciosis pos-
 sunt, quàm fieri. Multa faciliù di. un-
 tur, quàm sunt. Sunt nulla in limite vota.

119
IMAGO VLADISLAI
JAGELLONIS.

VLadislavus Jagello, Magni Ducatus
Litvanæ Princeps, Olgerdi
filius, nepos Gediminis regis & egre-
gis donibus ac fanâ Heuvigis Ludovi-
ci filiz ductus, in Sociam vitæ illam
expetit. Principis hujus voto an-
uerunt Poloni; cum his conditionibus:
Ut imprimis relicta errorum caligi-
ne, Christianæ fidei fide Hymæni-
tadis præluceret, item ut arces &
provincias, Litvanorum armis suba-
ctas, Poloniæ restitueret: insuper, ut
Ducatum Litvanæ, Reipublicæ adu-
naret: non ignari, unitam virtutem
esse fortiolem. Hinc Sarmaticus iu-
det Apollo: *Sic è rei bellis agitanda,
sivè pace; cunctas sociate vires.* Alta
centenis melius, recumbunt templa co-
lumnæ. Fortius emicat unita virtus; am-
pliores juncta Thetys, decumat præcel-
las. Magnum est conjunctio robur.

Dum

Dum singuli pugnant, vincuntur univer-
 si. Unitas civium, Regum est uis &
 ornamentum, regnorum robur, & fir-
 mamentum. Hæc omnia Vladislavus im-
 plere appromissu: & fecit. Cracoviæ
 itaq; sacro fonte ablutus, suorum vo-
 torum compos, connubiali nexu He-
 dvigi est sociatus, & coronatus. Tan-
 ti Principis exemplum secuti plurimi
 Litvanorum, una cum Vitoldo Chri-
 stianam fidem ultrò suscepere. Sci-
 licet, Regis ad exemplum, totus compo-
 nitur orbis. Non opus est imperiò, ubi
 jubetur exemplò. Quidquid faciunt
 Principes, verbis quamvis sileant, exem-
 plò imperant. Morum quos fecit, præ-
 mia Declor habet. Nobiliora tenent ani-
 mos, exempla pudicos. Dant exempla
 fidem, qui facit, ille jubet. Ex unius
 pictura, plurimorum imagines possunt
 effingi. Mobile mutatur semper cum
 Principe vulgus. Rex velit honesta, ne-
 mo non eadem volet. F.ela Principum

non invitant, sed cogunt subditos ad imitationem. Nihil profunt verba, si sint exempla. Mutus Orator meliora suadet. Cultiores sæpè evadunt auditores, si non linguâ tantum, sed etiam virtutis morumq; limâ pertrahantur. Hæc est Principum felicitas, ut quidquid faciunt, sit pro imperio. Exempla Principum, sunt mores populorum. Et quia è sensu politicorum: In omni Republica, inter omnes regni curas, debet esse religionis, & rerum divinarum sollicitudo: Vladislaus Apostoli sanctus officio, totum sese propagandæ fidei studio devovit. Non ignarus, quòd Religione stante, summa perstant Imperia, hæc ruente, corruunt. Eisdem pio operi promovendo, Cracovæ Acedemiam erexit, accitis ex Pragensi Universitate Magistris Auctus viris & viribus Vladislaus, nec non compositis inter cives & cognatos internis dissidiis, arma vertit in Crucige-

ros. Horum tumidus Ordinis Magi-
 ster Ulricus, spe victoriam devorans,
 intento ad aras rei sacrae, Principi cum
 Vitoldo, binos trisit gladios; cuncta-
 tionem exorobando. Verum Spes
 tumidae crepuere ventis. Post peracta
 namque divina mysteria, Vladislaus ag-
 gressus armis Crucigeros, quinquaginta
 illorum millia ferro delevit, in-
 super capto Ordinis Magistrum, qua-
 draginta quatuor millia duxit in Po-
 loniam. Ita certe. *Qui in spem nimium*
ambitiosus peccat, a vindice Nemesis p-
ditur. Non est nimium de fortuna prae-
sumendum. Meretur vinci, qui se vin-
ci non posse putat. Persae in portu
fracta carina natat. Saepe immatura
gaudia, aditum hostibus praebere ad-
venendum. Non exspectato, vulnus ab
hoste venit. Satius est nimium cavere,
quam nimium audere. Ut vero totam
victoriam Domino Exercituum, cu-
ius auspicio triumphavit, referret;
 quin

quingenta duo hostilia signa, in re.
 Basilica Cracoviensi, in trophæum qu
 apprehendit. Exactis tamen 32. annis an
 in Imperio, Victor hostium, & 2. lo Pre
 fiffimus Orthodoxæ Fidei pro aga et
 tor atq; propugnator, ad cœlestem Re
 lauream est evocatus. Grodoci An ang
 no Domiri 1424. Sub hoc Principe inv
 Anno 1414. Constantiensis Syno è L
 dus, Archi-Episcopo Gnesnensi, Ba
 Primatis titulum declaravit. sco Bu

IMAGO VLADISLAI III.

VLadislavus hic ingentem Jagello sto
 nis Magni Patris nactus animū, the
 in ipsa ætatis prætexta ad purpuram ga
 assumi meruit. Principum nempe in tri
 doles, popularem excedunt menuram. libi
 Fræces sunt sub imes Heroum animæ, Ra
 in ipso ætatis flure matrescunt. Excub. ing
 sus, & a magna natus animus, anno gna
 rum superat numerum. Generosa indo per
 les supra ætatem sapit. Lentæ virtutis for
 est, diuturnam sui expectationem face ga

re. Incitatie indoles ab ortu currunt:
 que diu dubitat virtus, raro micat. Quæ
 annos exspectat, in herba emarcescit.
 Properat vivere, qui meritis distinguit
 ætatem, non annis. Et quia angustas
 Regum mentes, regni unius non capiunt
 angustie; ad Hungariæ regnum est
 invitatus. Ubi Albæ Regiæ mutuato
 è Divi Stephani capite, diademate in
 Basilica ejusdem à Strigoniensi Epi-
 scopo est coronatus, & inauguratus.
 Bulgariam, Rasciam, Romaniam vi-
 ctoris emensus Vladislavus, Amura-
 then Turcarum Imperatorem ab Hün-
 garia ferro repressit, delectis in acie
 triginta Turcarum millibus. Sed nul-
 li plane magna fortuna diu favet.
 Raro & magna, & diuturna bona con-
 tingunt. Breves habent inducias, ma-
 gnæ felicitatis deliciae. Tragica est sem-
 per omnis magna felicitas. Rara est
 fortuna, sine infortunii appendice: lon-
 ga præmia magnæ fortunæ, habent bre-

ves periodos. Nihil felicibus æquè cogi-
 tandum, quàm quòd possit esse infeli-
 ces. Non semper continuant Super-
 pleno concessu favore gaudia, succes-
 susq; novos successibus addunt. Sæpè lu-
 tata triumphis, desceiscit fortuna datin-
 Iteratò namq; victor hic contra A-
 murathen præliò ad Varnam, acridus
 cum paucis suorum copis in ingentes
 hostium turmas invecus, fallente
 cursum equò, cecidit victima Chri-
 stianitatis: finitòq; vitæ curriculò,
 vincere & vivere desuit. Ita certè,
 inter cruenta Martis certamina, vi-
 rumpu tur stamina. Sæpè Martis in-
 ter tumultus, & ferocentis Bellonæ to-
 nitrus, fortunæ nitæ obnubantur so-
 les. Mors cum Mare vi-er, alternaq;
 jura capeffit. In eodem Marti campo,
 & triumphus lauri, & fatale cre-
 cupressi. Esse solent pssim / lidis ini-
 mica triumphis f. t. & funeres palmis
 innectere taxos. Quæ s. vet, hâc f. rit
 Bel-

Bellona dext. â: Et inter ipsas lauros,
amat perisse plausus. Glades hæc ru-
pto cum Turca scederi, olim ad de-
cem annorum spatium i. i. to, imp. ita-
tur. Si ita est, etiam hosti data s. r. van-
da fides. Stamina rumpit ei Lachry-
quæ fœdera rumpit. Enim verò nihil
est turpius (inquit Atilius Regulus)
quàm si lem fallere, promissum non præ-
stare. Et de his con. ent. q. non responde-
re. Potius non promittenda fides, quàm
non præstanda. Nihil bene bonis Prin-
cipibus c. dit, si non si integr. Et incor-
rupta fides. Gloria quanta si em præ-
stare! a. frangere pacta Principibus,
magnum delectus atq. nefas. Hanc mo-
net Silius. Non rumpite fœdera pa-
cis, nec regnis posferre fidem. Aget
egrum n. cle dieq. despecta ac violata
fides. Sanctam servate fidem; fulgen-
tibus ostro, hæc potior regnis. Ignobilis
enim animi est, tam faci. è fidem fran-
gere, quàm dare. Quamquam nulli fi-

dem suam magis obligant, quam qui e-
am maximè violant. Regnavit Vlas-
slaus in Polonia annis 10. in Hunga-
ria 4. adolescens propè vigesimum
primum ætatis emensus annum. Prin-
ceps hic ad belli opera, à teneris um-
bratili armorum exercitio sese habi-
litavit. Equidem hæc est digna omni
nobili juvenute occupatio, caput sapien-
tiæ excolere, ut qui vel provincias gu-
bernaturi sunt per state, vel Principum
soliis allaturi consilia, non adferant in-
curias inane caput; cui emergens crista
sit tumulus emortuæ sapientiæ. Nili-
lominus privatus adolescens solas dum-
taxat artes tractet; Princeps verò eli-
am arma. Bellum, cui non præluditur
inbratili armorum exercitio, occupat
inexpertum. Discendum est in otio, quod
agendum in bello: alias a mis in exerci-
tatis Princeps, paucum fida Republicæ
est salus. Rarus Princeps hostem non ha-
bet, ut armis non egeat: sed si ipse ar-

ma non noverit; alienis Rempublicam
vix defendet. Sub hoc Principe, Zbi-
gniew Cracoviensis Episcopus, Du-
catum Severiæ pro Episcopatu Cra-
coviensi emit à Venceslao Ciesiński
Duce Severiæ

IMAGO CASIMIRI II.

Casimirus Vladislai frater, Magni
Ducæ Litvaniæ Princeps,
solo nomine secundus Patris danta-
kat & fratris auspiciis felix, renuens
ad coronam assumptus, nihil pro-
speri & gloriosi in suo gessit regimi-
re. Litvanis suis utpotè Patriotis
plùs nimio favens, in odia Polono-
rum incurrit. Singularis enim Princi-
pum favor uni impenus, omnes reddit
offensor: qui uni parti sese impendit; u-
triusq; facit dispendium. Reges Regno-
rum joes sunt, omnibus debent esse com-
munes. Sol omnibus astris sese commu-
nicat, omnes stellas æquè lustrat ac il-
lustrat. Diurnum cum Crucige-

ris bellum infortunato Marte traxit
 potius, quàm gessit: nisi ex hoc for-
 tuito eventu prosperum Martem
 dixeris quod Crucigerorum triba-
 lenitati Principis, non armis feli-
 citati succumbens, æternum fœdus
 cum Polonis in'erit. Ab eo tempore
 Pomeraniæ & Cheshente territorium,
 de quo annis 180. feriõ certaba-
 tur, Poloniæ regno est adiunctum.
 Crebris ad bella cum Crucigeris ge-
 rendæ exactionibus nimium fuit oner-
 atus. Equidem pecunia belli est ner-
 vus, sed enervantur cives, si hæc sæpi-
 us emungitur. Nec quies sine armis, nec
 arma sine stipendiis, nec stipendia sine
 tributis haberi queunt; videndum ta-
 men ne quid nimis. Extrema sunt vi-
 tanda & vetanda. Quod extra medium
 existit; turpe est & nocens. Non nimis
 emungas populum, sed viribus æqua-
 re exige. Quod est nimium, non est eximi-
 um. Sub nimio tributum pondere sa-

axit
for-
tem
iba
feli
edus
ore
tori
aba
um
ge
one
ner
epi
nec
finē
ta
t vi
dium
nimit
ua e
ximi
e fa
ne

discunt cives, libentur regna. Grande
quasi telluri pondus est, gravis excelsi ri-
bus Princeps. Sic tibi aqibus, ita à ci-
vibus, nec omnia accipienda, nec nihil.
Primum est tyranni, alterum boni Re-
gis. Mariæburgum & alia propugna-
cula à Crucigeris occupata redemit
aurò: ut pateret, Nullum ita tutum es-
se propugnaculum; ad quod gravis au-
rò asellus nequeat penetrare. Nullus ex-
pugnandis arcibus ariet potentior cuius.
Nulla validior machina quam pecunia.
Autum per medicos & satellites. Exer-
cumpere amat cista potentius ictu ful-
mineo. Auria clavi facile hostium pro-
pugnacula referuntur. Effudit urbium
portas vir Macedo, & subiit amulos
Reges muneribus. Incisam Danaen tur-
ris aenea, & pervigil male observat
Molossus, dum Jupiter curvus influit.
Princeps h.c. aliàs nimis flex fortuna-
nata & numerosa prole ferat bea-
tus. Nam ex Elzebuta Allerti Im-

perator's filia, regis & thobisui co-
 lute, te rem filias, & sex filios su-
 scipit. Ex quibus rara felicitate 4.
 Reges erant: Vladislaus Bohemix &
 Hungarix salutaris rex: Joannes Al-
 bertus, Alexander, & Sigismundus
 Polonix sceptrum tenere. Divus
 Casimirus inter Coeites relatus, ab
 Hungaris ad solium expetitus, mu-
 tatis eorum animis, Vltix 24 æ-
 tatis anno ad fasces æternitatis est as-
 sumptus. Fridericus Episcopalis
 Insulis, & Cardinalis thobisui fuit in-
 signitus. Decessit è vivorum nume-
 ro Casimirus, Anno Domini 1492.

IMAGO JOANNIS ALBERTI.

Joannes Albertus, Casimiri II. ci-
 gna propago, Princeps literis ex-
 celsus, in paternam assumptus soli-
 um, nulli Regum secundus, si per
 fortuna ingenio respondisset. Libro-
 rum lectione præterim historico-um
 & astronomicorum impentè delecta-

batur. Afferens, nullum dignius Prin-
cice otium illo, quod literarium appel-
latur. Et cerè Alphonſi Arragonû
Regis judiciô: Princeps indoctus, et
asinus coronatus. Melius illi capiti aure-
um incumbit diadema; quod antea sapi-
entiae laurea munbravit. Felicius illa
manu inferiorum rotantur sceptrâ;
quæ prius traxerat pennam: tuum ab
Academi umbris in apricum reg. thro-
ni evolatur. Præstantius est regio ca-
piti ornamentum à sapientia, quàm à
licia. Illæ coronæ sunt pretiosissimæ,
Et fortunatissimæ; quarum frontem oc-
cupat pretiosus unio Achates, Musis Et
Apolline signatus. Illicetatus Princeps
idolum est in scholo, Et sub aureo vell-
re, stultam gerit ovicilam. Rudes sub
purpura animi eminentium sunt pecus.
Majus affricano est morsum, Princeps
ignorans: qui caput est multorum, hac
stringitur obligari ne; ut multa sciat.
Neq; tamen literarum ardor, belli-

cum in hoc Principe innuit fervo-
rem. Mors enim artem non excludit.
Bellis & libellis, felices parantur
victoriae. Optimè arma togæ, laurea
linguæ sociatur. Nec A. U. Marti, nec
P. U. Bellonæ obstaculo est quominus
viciant, & triumphent. Inò fortius quā-
doq; pene, quā legitarum pinnae
in hostes agunt. Etiam sedendo subinde
vincitur. Non semel in e ta manus
triumphavit. Fortius in militari are na-
di-icat Athleta, literario inspersus sul-
verè. Luculento id p. obavit docu-
mento, doctissimus æquè ac forcissi-
mus Princeps J.annes, fuso fugat q;
ingenti Tartarorum exercitu. Po-
terat illud de eo dici: Tibi nec docti
desunt, nec Principis artus, mista sed
est animo cum Jove Musa tuo. Tu
modò bella geris, numeris modò belli
coerces. Par ingenium castrisq; togæq;
O felcem Rempub. icam! cujus Princi-
pi nec robur Achillis, nec consilium &

prudentia deest N flos. Et quia sæpe
 militari glorie inimica est fortuna; in
 bello Moldavico circumventus, &
 isto fœdere fœdè est profligatus. Di-
 dicit hic Princeps, non esse nimium de
 victoria præsumendum. Fallax est bel-
 li fortuna; quæ vincere juvat, sæpe vin-
 ci permittit; quæ bellatorum dexteræ
 triumphales offert lauros, hæc eidem
 fatales ingerit cupressos. Incerti fallax
 fiducia Martis, mille mali species, mille
 scilicet habet. Redux è bello mitis
 prospero Princeps, dum tristem de-
 sorum cæde memem, Hæticorum
 tempore, inter nocturnum larvato-
 rum gregem relaxare voluit; fœda
 in vultu notatus est cicatrice. Do-
 cuit tum suo malo Joannes, majesta-
 tem lenitati quidem, sed non levitati es-
 se coniungendam. Quod sol in cœlu, hoc
 Rex in terris. ut un. q. tenebræ dedecet.
 Nulla larva totum principem tegit. Prin-
 cipes publici regnorum soles, cum defi-
 ci-

ciunt, tunc n. axim. t. sp. clutres habant. So
 Eminet indicio, prodita flamma suc. te
 quonq. neg's tegitur, t. elu. magis aestuat Re
 igit. Quis enim celaverit ignem? nuni. in
 ne quis sen. ger, proditur ipse suo. Cæte. du
 rum dignus amore Princeps, in odia tri
 c. vium incurrit t. d. q. d. Callimachi ro.
 ex Italia profugi, l. bertatis Polonæ ofa
 hostis consiliò utbatur. Et certè ofa
 peregrina consilia nunquam, aut raro vit
 vernacula odia non merentur. Manc
 pa. a enim absolutio domitio ingenia,
 nunquam b. n. e. del. bertate sentiunt. Si b
 j. c. l. a. servitute ingenia, neminem ex li. ga
 leris non vellent esse servum. Assueti reg
 tolerando j. go colla, omnium cervices ve
 cuperent esse sub j. go. Jam verò con. dan
 sc. a. a. v. i. e. libertatis p. clora, nihil mi. pac
 n. u. r. d. i. a. e. r. e. t. q. u. a. m. j. g. u. m. p. a. t. i. Prin. dro
 ceps hic, p. c. l. i. q. u. a. m. regnasset annis Nih
 propè novem, dum Turcicum n. e. u. t. p.
 ditatur bellum, ipse Thorunii tactus uben
 apoplexiâ, cecidit in prædam mortis, me

bant. Solebat hic Princeps illud ex Socra-
 /uote usurpare: Quinque hominum genera in
 /stuit. Republica non sunt toleranda: Adulator
 umi in palatio, meretrix in prostibulo, cu-
 /ate dus Sacerdos in templo, falsus iudex in
 odia tribunali, fraudulentus mercator in fo-
 nachiro. Et illud: Sex sunt aerario perrici-
 lonz ofa: consilia bellicosa, ædificia sumptu-
 certè ofa, munera pretiosa, natura litigiosa,
 raro vita luxuriosa, mensa gulosa.

IMAGO ALEXANDRI

ancie, **A**lexander M.D.L. Princeps, no-
 enia, mine & animo non impar Ma-
 Si b gno Macedonum Regi, Polonorum
 ex li regio Macedonum Regi, Polonorum
 /ueta regale solium occupavit. Adeò in ci-
 vices ves erat liberalis; ut proijcere, non
 o cen dare beneficia passim diceretur. Quo
 /il mi pacto elogium, Magno olim Alexā-
 Prin dro à Demosthene datum, fecit suum:
 annis Nihil in fortuna sua majus habuit; quàm
 a me ut posset: nihil melius, quàm ut vellet
 actus benè facere. Et certè, immortalitatē
 ortis, merituro Principi, nullum impendii ge-
 602

nus est dignius; quàm quod in suos erogatur. Qui liberali spargit opes manu, servat. Nullibi pecunia melius queritur, quàm ubi sæcundissime expenditur. Nulla Principum major est felicitas; quàm alios fecisse felices. Hoc Reges habent magnificum & ingens, nulla quod rapiet dies, prodesse miseris. Equidem plerique sunt liberales, sed ex alieno: quod de Republica sumunt, privatim largiuntur. Philosophicum olim erat axioma: nemo dat, quod non habet. Nunc nemo dat, quod habet, nisi cum accipit, quod non habet. De alieno largus, non de suo. Arenti terræ aquam subtrahunt, flumina irrigant. Verùm turpis est liberalitas de ablatis. Præstat nihil largiri Principem, dummodo auferat nihil. Non bene cedunt in paucorum lucra, multorum dispendia. Indignum est, pauperum causas everti, ut Principum domus constuantur. Non hujusmodi liberalitatis gentium habuit Alexander. Gazophylaci-

erō lacium suum fecit publicum: nihil se
 magis habere ratus; quàm quod in
 suorum manibus deposuisset: & quò
 plura de proprio ære erogaverat; eò
 se credidit ditiozem. *Quidquid magnifi-
 ca Regis splendebat in aula, hoc aliis
 dederat. Non hic divitias, nigrantibus
 abdedit antris, nec tenebris damnavit
 opes, sed largior imbze sœverat innu-
 meras hominum ditare catervas. Præ-
 cepit illa manus, fluvios superabat Ibe-
 ros, aurea dona movens. Non igna-
 rus, quòd meliùs est esse multi pretii,
 quàm possidere multa pretiosa. Nec au-
 ro solum, verùm etiam lauro, clarus
 erat Princeps; Stephanum namq;
 Moldaviæ Palatinum, primùm ex ma-
 le occupata Pokutia, deinde è vita
 expulit, fugavitque. Bogdanum
 quoq; paterna Stephani fata vindican-
 tem, profligavit. Prædones Scythas
 Poloniæ spoliis tumidos, ad ducenta
 ferè eorum millia ita fortiter cecidit;*

ut ne nuntiū quidem cladis reliquerit. Laffus tandem victoriis; quievis anno Domini millesimo quingentesimo sexto, tumultus Vilnæ. Vixit annis 46. regnavit quatuor, & octo mensibus, dignus ut integris reg: æffet sæculis, sed regni brevisas pensatur laude perenni: Quod mors eripuit, gloria restituit.

D E C A S V.

I M A G I N U M.

IMAGO SIGISMUNDI I.

Sigismundus I. Casimiri II. ultimus S natu. filius, à Ducali ad Regiam evectus dignitatem, tanto erga Poloniam ferebatur amore; ut Pater Patriæ meruerit appellari. Ante electionem Dux & miles, Polonis contra Tataros auxiliares tulit suppetias: partiaq; de iis laureâ, regium promeruit diadema. Et certè gloriosius nemo regnum, quàm victoriis obtinet. Illi

Prin-

Principi decora est maxime purpura;
 cui plurimum hostili rubet sanguine. Di-
 gnus regalis pomi auro; cui dulce fer-
 rum fuit. In bellis gerendis fortissi-
 mus, æquè ac fortunatissimus erat :
 Basiliū Magnum, Moschorum Imper-
 ratorem, solā nominis & adventus
 sui famā profligavit. Fuerit sanè glo-
 riosum Carolo Magno, venisse, vi-
 disse, & vicisse: gloriosius erat Sigi-
 smundo, quòd non dum venit, aut vi-
 dit, & iam vicit. Sopitum tantisper
 Moschoviticū bellum Michàel Glin-
 scijs Regum favoribus tumidus, vul-
 gata affectati à se Principatus suspi-
 cione, ad Mo'chum profugus, & Pa-
 triæ rebellis, suscitavit. Ita certè ni-
 mii Regum favores, non rarò cives red-
 dunt ferociores. Ut liberaliore annona
 cicures etiam feræ insolescunt; ita ple-
 riq; largioribus Principum beneficiis ef-
 ferantur. Non rarò inconsulti Regum
 favores, civium odiis vapulârunt. Mul-

ti sunt, qui pœnam pro munere sumunt.
 Multi potentiores Regibus ipsi fuerunt,
 quos nimius favor Regius, nimium fe-
 cit potentes. Non raro odium est bene-
 ficii consequentia, & merces injuria. Est
 & supplicii causa fuisse pium. Fructus
 obest, peperisse nocet, nocet esse fera-
 cem. Quosdam beneficiis offendisse pro-
 bat ingratitudo, quos tibi demeruisse pu-
 tâsti. Quidam dum nimius beneficiis on-
 rantur, ipsimet benefactori graviores
 non graticres extiterunt. Scilicet bene-
 ficia eò usq̃ læta sunt, dum videntur e-
 xolvi posse: at ubi meritum vicere, pro
 gratia odium redditur. Nihilominus
 rebellium receptator Molchus, vi-
 ctricibus Sigismundi armis ad quadra-
 ginta suorum millia ita fortiter cœs;
 ut ipse Borysthenes offuso perempto-
 rum sanguine, ejus cladem erubue-
 rit. Didicit hinc suo malo, temerè su-
 scepta sceleratorum patrocinia pluri-
 mum patronis suis nocuisse. Partam de

Moschis in Lævania & Moschovia
victoriam, Scythicæ in Russia, Mol-
davicæ in Valachia & Podolia, Prus-
sicæ de Crucigeris in utraq; Prussia
lauri sunt comitatæ. Pacatis domi fo-
risq; regni finibus, exorta inter Prin-
cipes Christianos dissidia, consilio, li-
teris, & manu composuit. Pullulan-
tem ad Balthicum litus hæreseos an-
guem, in ovo suffocavit. Tantum
fidebat Polonorum virtuti; ut solitus
fuerit dictitare, in sinu cujusvis Po-
loni se posse securissimè somnum ca-
pere. Inter alia memorabile est illud
Apophtegma: In bello longè plùs habet
momenti prudentia; quàm vires consilii
expertes. Et illud: Principum officium
est, pacis ac belli tempore de annona
providere. Nec non illud: patientia
& constantia sunt duo maxima, ad bel-
lum feliciter gerendum præsidia. Item
illud: Urbes in bello sunt tutamenta, in
pace ornamenta: infelix illa Respublica,

in qua stant mœnia, ruunt mores. Princeps hic Cracoviensibus incolis, ut urbem murò circumdarent; seq; non solum manibus, sed etiam mœnibus tuerentur, supplicantibus respondit: Polonos à campis esse dictos, muros curare non debere. Hinc forsitan Sarmaticus cecinit Apollo: Nec Lechus, neq; Lechicis proles illa fuit nata nepotibus; primus qui docuit suis urbes Sarmatiæ fidere machinis. Campestris bene Sarmatæ, campis bella gerunt. Sub Jove libero natam militis indolem, frustra à belligero clauditis otio. Arculis oppida mœnibus virtutem cohibent, dum malè fortibus addunt consiliis moram; Et crescentes hebetant Martis adoreas. In plano generosior campo pugna calet. Aer ingenuis patet in pugnas aquilis. Quid juvat angustis angusta recondere vallis pectora? quid forti mœnia tuta viro? linque Polone pigris stata cingere pergama fossis, dextra tibi vallum, mœnia

pectus adest. Nudo vince polo, cœlis ge-
re nomen & arma; consona sic inter
bella Polonus eris. Sub hoc Principe,
Masoviae Ducatus post fata Joannis
& Stanislai Ducum Masoviae, Regno
Poloniae est adjunctus. Demum an-
norum & gloriae plenus, regni sui
diadema filio suo Sigismundo Augusto
tradere maluit, quàm relinquere. Na-
tus annos 82, uno supra quadragin-
ta rerum potitus, Anno Dni 1548.
ad rectè factorum præmium est evo-
catus.

IMAGO SIGISMUNDI AUGUSTI.

Sigismundus hic Matre, Bona di-
ctâ, Joannis Sforciae Neapolita-
ni Principis filiâ genitus, à pacata Pa-
tria, ut ille Octavianus Romanus Ro-
mæ, Augusti nomen sortitus, maternæ
appellationis bonitatem in mores de-
rivando, in prætexâ ad purpuram
assumptus, decennis scilicet, sexage-

nario Patri iuperstiti meruit in thro-
no affidere coronatus. Nullibi augu-
stius hospitatae sunt Musae, quam in
regio Augusti pectore: primum æ-
tatis florem illis dicavit, non infelix,
quod literæ sunt nutrices Principum,
mamillæ Regum, bases regnorum. Sa-
pientia in ignobili est argentum, in nobili
aurum, in Principe gemma. Pulchro li-
gari fœdere gestiunt libri tharæ. Nec
ad apicem regalis gloriæ evecto di-
splicuit. *Acollinaris umbra Corymbi:*
literis namq; & literarum studiosis,
etiam in provectiori ætate apprime
erat addictus, seq; doctis præbuit Me-
cenatem. Non obsistit tamen litera-
ti Principis studiorum amor, bellico
studio, & militari disciplinæ. *Affines meli-*
sibi sunt Pallas & Bellona, utriq; lauri cepe
& laureæ detentur. Bene etiam in bel-
lo, cum libelli: artes æpius, quam Mar-
te triumphatur. Literatus ergo hic & Do-
armatus Princeps, non minore faci-

litate & felicitate literarium tractans
 stylum ac gladium, nullibi non vi-
 ctor extitit. Crucigeros ac Moschos
 felici Marte à Polonia re-ressit: Tur-
 cas & Scythas pari ac olim Pater
 suus ferrò profligavit. Polonicum
 regnum Curlanoræ & Semi-Galliæ
 accessione auxit: firmatum olim Li-
 tuanos inter & Polonos unionem sta-
 bilivit; sacras humanasq; leges olim
 sancitas, sed executionis defectu so-
 pitas resuscitavit. Quidquid demum
 ad Patriæ felicitatem desiderabatur,
 instauravit: ut merito liberatis juri-
 um; comitiorumq; Parens & Actor
 appellaretur. Tot tandem tantisq;
 meritis cumulatus Princeps, relicto
 meliori & ampliori regno, quam ac-
 cepserat, postquam vixisset annos 52.
 regnasset stante vita Patris annis 18.
 post mortem 24. ultima Jagellonicæ
 & Donus coronis, Knylzyński anno D.
 1572. 18. Julii non mortuus est, sed
 ad

ad beatitudinis coronam invitatus. Vir-
tuoſi namq; Principes, ſunt immortales,
eorumq; virtutes mori nequeunt. Omnia
mors perimit: fatali mortis ab iclu cun-
cta cadunt: Virtus nescia ſola mori. Non
totus, mortis, Pompejus clauditur urra:
non totus Cæſar triſtia buſta colit. Nec
totus Macedo gelido ſub marmore tor-
pet; nescit cum volucris tempore fama
mori. Eximitur virtus fati, mortisq;
tributo, virtuti ex ipſo funere vita ve-
nit. Illud Romano Auguſto interi-
ptum, optimè huic noſtro convenit:
Mortuus Auguſtus magis regnat in cor-
dibus civium, quàm imperans in ſolio
Tiberius.

IMAGO HENRICI
VALESI.

Nullum antehac Principum tam
ſplendido pompæ apparatu, re-
gale Polonorum ſolium conſcendiſ-
ſe teſtantur annales; quàm Henricum
Valeſium, natione & origine Gallum.

Viri vel inde orbi pateat, Poloniarum regnū
 parvi pretij non esse; ad quod cum magno
 auri & armorum venit apparatus. Coro-
 natus est Valesius à Iacobo Uchańscio Ar-
 chi Episcopo Gnesinensi, Anno D. 1574.
 vigesimâ Februarij, primâ die Bachanatio-
 rum. Et quamvis Principem nasci casus est,
 virtus esse. Gloriosius est, si quis regnum
 nanciscatur, & in regem eligatur; quàm
 si Rex nascatur, & in ipsis fascijs ligetur
 fascibus. Gloriosior Princeps, cui non
 sanguis & natura, sed virtus & libertas
 ad sceptrum suffragatur. Nusquam pul-
 chrius itur in capitolium; quàm ubi per
 præcordia electorum, porta panditur
 triumphalis. Malè imperia, fortuitè in-
 doli committuntur: electio plerumq; vir-
 tuti militat. Successionis jura, etiam pes-
 simos Principes obtrudunt tolerandos:
 electio verò optimum quemq; aut in-
 venit, aut facit. Sæpè nati Principes
 solò naturæ privilegio coronati, invitis
 dominantur: jam verò pulchrius est vo-
 lenti-

lentibus imperare. Nihilominus hic Princeps successionem in regnum, liberæ præposuit electioni, maluitq; nativa inter lilia, quàm inter sceptrum degere: quasi non pulchrius esset imperare liberis; quàm naturæ lociq; imperiò præesse conctis. Acceptò namq; Henricus de morte Regis Galliarum Germani sui nunciò, ut in thronum succederet, inconsultâ Republicâ Polonia in Galliam clam noctu secessit Cracoviâ 1574. 18. Iunij, post regimen sexdecim duntaxat septimanarum. Minus tamen prospero delectu, aureis Poloniæ sceptris lilia prætulit Galliarum, ibi namque in ipso imperij sui limine in odia civiû incurrit: qui tinctâ regali sanguine purpurâ Valesium exuerunt; simulq; parricidali ferro vitam Principi ademerunt. Ita sanè raro purpure absq; humano sanguine rubuerunt. Tutior certè est in secreto virtus: sæpe magni honore sublimis corrui; qui privatus stetit. Mundi Dominis securius ævum, verus agit pauper. Pleriq; melio-

ri, quàm Reges felicitate, in privata
 fortuna abundamus. Misera est magni
 custodia census: alma quies, parvisq;
 habitat concordia tellus. Magna pericu-
 la humi jacentem non subeunt casam.
 Temnit iratas levis ulva nubes, temnit
 insanum Boreæ furorem; cum potens
 cæli Notus eminentes promit ornos. As-
 minax astris, nimiumq; cælo culmen, in-
 festis agitatur Furis & repentinis feri-
 untur aethæ ictibus alni. Magna gloria
 raro est sine magno periculo. Alliciunt
 aut provocant fatorum invidiam, ma-
 gna culmina. Fulmina rusticas ferire
 dedignantur aedes, sed rutilis propiora
 cælis, quæ pæne celsas, non humili mi-
 tra vicere nubes, sollicito scopi metæq;
 majoris, superbo alta metunt monumen-
 ta zelo. Felicius certè hic Princeps rexisset
 fasces Poloniarum, quàm Galliarum: va-
 leret certè melius Valesius ad candorem
 Polonorum, quàm ad lilia Gallorum: illi
 enim quàmvis aliquos Regum, quos ipse

R.

pro-

proscriptis impietas, privarunt vittâ , nul-
lum tamen spoliârunt vitâ,

IMAGO STEPHANI BATORY.

Stephani Batory. Prin-

Stephanus Batory Transylvaniæ Prin-
ceps, primus è sua stirpe regali diade-
mate insignitus , divisis regni Ordini-
bus , alijs scilicet Maximilianum Impera-
torem , alijs Stephanum renuntiantibus , e-
lectus 1575. ab Episcopo Cujaviensi , adha-
rente parti adversæ Uchaniſcio Gnesnensi
Archi Episcopo est coronatus anno 1576. 10.
Maij. Dissidium Ordinum regni in gene-
ralibus comitijs pacificationis , Andrzej-
viæ est compositum. In primo regni exor-
dio, ne Polonæ gentis libertas in licentia
am degeneraret, legum institutione effe-
cit. *Polona namq, libertas exlex non est.*
Tum maxime Poloni liberi , cum suis
legibus sunt adstricti. Habet libera geni-

Polon-

nul-
NI
D.
Prin-
lade.
dint.
pera-
s, e.
cha.
fuenti
s. 10.
gene-
zejo.
exor.
centil.
effe.
est.
suli
genti

Polonorum suos Numas, & Lycurgor:
ijs legibus adstringi non recusat, quæ soli
licentiæ, invisæ, nihil derogant liber-
tati. Nemo magis liber est: quàm cui
intra legum limites, agendi potestas con-
stringitur. Libertas absq; legibus, licen-
tia est. Paucas tamen leges Princeps hic
formaverat: non ignarus, quòd sicuti qui
non vetat peccare, cum possit, jubet;
ita sæpè docet. qui nimium vetat. Mul-
ti nimis inhibendo, ius peccandi dede-
runt. Multas leges timebunt omnes, sed
magis ne illas legant, quàm ne transgre-
diantur. Sinè legibus Respublica stare
non potest; minùs tamen stabit, si illis o-
bruetur, Decem tantum præcepta Deo
instituit, quibus non omnes obtemperant:
nec millenæ leges ab hominibus instituen-
dæ: nam faciliora erunt hominibus fla-
gitia, quàm leges. Præcipuè tamen ma-
gnus hic Polonæ libertatis Arbitr, libe-
ræ genti suavi præfuit Imperio: optimè
gnarus, quòd nihil est liberæ gentis odi

osius, quàm violentum imperium: libera ingenia spontè sequuntur, si se suaviter duci sentiant: quod si violenter trahantur; fortissimi nè recalcitrant. Ingenue mentes violentiâ non tolerant. Generosiores equi facilius freno, quàm flagello compescuntur. Delicata virgulta violenter si trahantur, & tractentur; citiq; franguntur, quàm flectantur. Non violentia, æstuosus virium impetus, sed ratio moderatur orbem. Genzina Polonorum vox est: gens libera sumus, nulli servivimus unquam. Tam verò uti libertatis amans erat Princeps, ita licentiæ osor & hostis. Hinc rebellium contumaciam, & seditiosorum insolentiam, quam lenitate non correxit, severitate castigavit. Mirum tamen apud omnes habuit amorem & timorem. Quippè timor est non crudelitatis, sed majestatis progenies; quæ comitatur reverentia, non tormentorû suspicio. Moderati rigo ei, conciliant reverentiam, & amores: Ut fateri suo

Prin.

libe. Principi illud cogantur subditi : *Anamus*,
 avi. pariterq; *timemus*, *ios*: metus te *noſter*
 tra. amat. Et illud: *Difficilis*, *facilis*, *ju-*
 nue. cundus, *acerbus* es *idem*. Et certè non
 roſi. corrumpit lenitatis gloriam, *blanda*
 gello. puniendi ſeveritas. Libe pari peccat,
 vio. pariter *crudelis* uterq; qui *parcit* *cun-*
 citig. *ctis* & *nulli*. *Nobilis* iræ eſt, *citra* *irâ*
 vio. punire reos. *Vibrandus* eſt interdum
 ſed. *aculeus*, non ad infligendum *vulnus*,
 Po. ſed ad aperiendum *ulcus*. *Innocuum*
 us, *vulnus* morſq; eſt ſi *Regibus* *enſes* *gra-*
 o uti. tia *procudit*, *tela* *miniſtrat* *amor*.
 ntia. *Parcite* *verberibus*, nec quo *jubet* *alta*
 ma. *potestas* *ire*, ſed *armatas* *multum* *sibi* *de-*
 nam. *mere* *vires*, & *ferrum* *mulcere* *togâ*:
 vit. *ſic* *itur* *in* *altum*, *ſic* *melius* *mixto* *re-*
 rem. *verentia* *ſidit* *amori*. Nec ſolùm *cives* *a-*
 cru. *more* *devinciebat*, *hoſtes* *etiam* *ferrô* *vin-*
 què. *cebat*, *glorioſiſſimus* *animorum* & *ar-*
 orû. *morum* *triumphator*. *Bellum* *namque*
 ant. *contra* *rebelles* *Gedanenſes*, nec non *con-*
 ſuo. *tra* *Baſilium* *Moſcherum* *Imperatorem*
 a. *geſſit*

gessit feliciter. Magis tamen in adulationem Moschica rapiebat mancipia, insolita Principis in hostem clementia, quam victoria: quâ ita modeste est usus; ut etiam ipsis captivis, à tam clemente Principe vinci placuerit. *Hæc est vera clementia; quæ etiam alieno sanguini parcat, tanquam suo. Nulla hostilis sanguinis parsimonia, non ultra virtutem fuit: Laudatissimo cuiq; Duci laudabilius est, cum potuerit perdere, pepercisse; quam cum parcere potuerit, perdidisse. Ad divinitatem propius accedit, qui servat eos, quos perdere potuit. Novum victoriæ genus est, scire parcere. Novum triumphi genus est, victore gladio non ferire, qui eodẽ perire potuerunt. Ne vero Bellonæ addictior, quam Astrez esset; Sarmaticum Arcopagum, tribunalia regni iudicia, tum primũ in Polonia instituenda, excitavit: causarumque momenta æqua librari lance statuit. Non ignarus, quod juri & æquitas, imperium*

rati-
 info-
 quam
 ut e-
 incli-
 cle-
 par-
 san-
 tem
 labi-
 per-
 per-
 edit,
 novū
 Nō-
 adio
 runt.
 Arex
 una-
 colo-
 nque
 Non
 mpe-
 m

rium reddit diuturnum. Vbi viget ju-
 stitia, marcescunt vitia. Quippe vitij
 à stirpe recisi, elicit oppressu tene-
 broso carcere leges justitia. Tales verò
 casarum Iudices esse voluit, quos fas &
 æquum in suas traherent partes; non quos
 in diversa pro quantitate munerum inex-
 plebilis propelleret avaritia. Iudex qui
 palpat munera, palmarem præterit
 veritatem. Antiquitas omni luce priva-
 verat Areopagum, non quasi coeca justitia
 odisset lumen, sed ut auri excluderet
 splendorem. Splendor namq; auri etiam
 media de nocte, multorum ludicum per-
 stringit oculum, ne æquum ab iniquo
 discernant. Xenia & dona ludicum ex-
 cœcant oculos. Deorum licet in terris
 vices fortiantur Iudices, non semper ta-
 men triumphat veritas. Multi pro cœ-
 ca justitia, cœcam in ferenda sententia
 admiserunt avaritiam. Avari iudicii
 manus, quoties librat justitiæ lancem;
 præponderat iniquitas. Crudelis tyrannus

nis est iudicium avaritia : quæ molliore
 licet auri metallo sæviat incorda homi-
 num , sed nocentiore iclu. Pretiosius ab
 auro infligitur vulnus , sed crudelius :
 quo dum iudicium læditur integritas ,
 non raro innocentia & æquitas lethali-
 ter sauciatur . Pleriq; à levi iniquorum
 iudicium calamo gravem mutuuntur ca-
 lamitatem. Corruptorum huiusmodi ani-
 morum pestis ne iudicium afflet mentem ,
 hæc præ animo habenda : iudici tam le-
 ve aurum videatur , ut æqui lancem
 non inflectat. Tanta iudici insit veri-
 tas , & severitas ; ut per illam nihil in-
 gravetur , per hanc nihil ignoscatur.
 Non aliud sententiæ iudicium debet esse
 pretium ; quàm bene iudicasse , Omnis
 aditus obstruatur gladiò , ut scelesti ad
 iudicium sub sellia confugere nequeant ,
 sed sola fugiant scelera. Cunctatores
 iudices oportet esse , cùm iudicant de
 salute : quia aliâ sententiâ corrigi potest ; habi-
 quæ transacta est de vita , se mutari dext

non

non patitur. Ad pœnitendum properat,
 qui cito judicat. Nec reo, nec aëlori
 utraque præbenda auris. Qui statuit
 aliquid parte inaudita altera; æquum
 licet statuerit, haud æquus erit. Iudex
 debet esse Angelus, qui omni consanguini-
 tate caret. Ut possit de eo dici:
 Iustitiæ cultor, rigidi servator honesti,
 in commune bonus. hic omnigenæ eru-
 ditionis plenus, adeo litteris literarumque
 cultoribus erat addiçtus; ut omnes fere in
 regno suo cuperet esse literatos. In quem
 finem plurimas literarum & pietatis extru-
 xit palæstras: certius pulcherrimum esse
 impendi genus, quod in literarum
 impenditur adminicula. Scholasticam
 inventutem ad studia excitando, hisce
 sæpius alloquebatur: *Disce latine. Et*
ego te faciam aliquando, Moſci Panie.
 Et quamvis Stephanus majestatem cum le-
 nitate & clementia conjunctam semper
 habuit; semel tamen in comitijs irritatus,
 dextrâ gladij capulum tenens in hæc verba
 pro-

protupisse dicitur: Rex vester sum; non
 fictus neque pius; regnare volo: re-
 feram, ut mei sitis pedagogi. Nec
 miretur quispiam hunc Principem mitem
 alias & clementem, lacessitum tamen in
 asperiora verba profluisse: utique magno
 se Iudice quisq; tuetur. Non solum taurus
 ferit uncis cornibus hostem; verum e-
 tiam instanti, laesa repugnat ovis. Dul-
 cissimæ & jucundissimæ, & pro corpo-
 ris captu pugnacissimæ sunt apes, &
 aculeos in vulnere relinquunt, Etiam
 minimus capillus à sole tactus umbram
 habet. Injuriam nemo immota mente
 accipit, sed ad sensum ejus perturba-
 tur. Sunt & inermibus iræ columbis,
 sunt Echinis, sunt apibus, sua
 tela parvis. Porro ad prædicta Regis
 verba, Ioannes Zamoyscius libero respon-
 dit ore: Rex ne moveas ferrum, ne
 te Cajum Cæsarem, nos Brutos fera lo-
 quatur posteritas: Electores sumus Re-
 gum, sed detrusores Tyrannorum; re-
 gna;

non gna, sed non impera. Docuit hic Sena-
 reator, quo Pacto in curijs procedendum.
 Nec Liberie genti & sentire quæ velit, &
 item quæ sentit, dicere licet. Linguam so-
 lutam consilijs adfer, non iam dicendi
 copia, quàm sententiæ libertate: Mo-
 net Plato: In curijs, arcanorum de-
 bent esse nundinæ, nusquam aliæ ve-
 nales. Ut foris loqui est vitium, sic
 in curia tacere est nefas. Ad consiliū
 & cum ingrederis, Oratorem indue; cum
 egrederis, Harpocratem. Qui placi-
 turis studet, interimit veritatem: fa-
 ctus alienæ sententiæ servus, suæ tur-
 pis vespillo. Curiam ut forum ingre-
 dere, non ut carcerem, in quo lige-
 ris metu, stringaris gratiâ, concatene-
 ris voluptate. Quod prodest, loquere;
 non quod placeat; nisi placeat, quod
 ne prodest. Alulatio Phalaridis tauros fa-
 bricat, & illusio per simulationem con-
 filiō, authori interitum nundinatur.

S

Cui

Cui vel Regis gratia , vel propria u-
tilitas est numen ; aut silentio thurificat,
aut mendacium veneratur : verum
non sine sacrilegio litatur, ubi veritas
immolatur. Auctus tandem immortal-
bus factis , absolutissimus Princeps vivere
desijt Grodnæ 1586. regnavit annis un-
decim, vixit quinquaginta quatuor. Cō-
pendiosum illi encomium inscripsit Staro-
volscius : In republica plusquàm Prin-
ceps , in consilio plusquàm Senator, in
iudicio plusquàm Iuris Consultus, in
Ecclesia plusquàm Sacerdos , in e-
xercitu plusquàm Imperator, in tota
vita sua plusquàm Philosophus.

IMAGO SIGISMUNDI III.

Sigismundus III. Ioannis Sveciæ , Goto-
rum , Vandalorumq; Regis Filius,
Matre Catharinâ Jagelloniâ Sigismun-
di I. Poloniarum Regis filiâ natus, divi-
in Maximilianum Archi Ducem Austriae

Rudolphi Imperatoris fratrem Reipublicæ
 suffragijs, in Regem Poloniæ electus, ne
 quidquam pravalente Maximiliano. Co-
 ronatus est Cracoviæ à Karnkovio Archi-
 Episcopo Gnesnensi, In bellis gerendis
 Princeps erat felicissimus; regis imprimis
 fortunæ æmulum Maximilianum vicit,
 fugavitq; feliciter, Hunc è fuga ad se
 adductum, suæ majestatis hostem, velu-
 ti hospitem clementissimè excepit, nec non
 liberali veniâ donavit, *Hæc est* (judi-
 cio Lipsij) *prima victoria*, hostes vi-
 ctos non pœnâ mulctare, sed veniâ do-
 nare Satis est pœnæ victum esse, qui
 vincere sperabat. *Bis vincit, qui victo*
hoste de se ipso triumphat, Meretur
veniam victus hostis, cum petit *Hæc*
est summa victoria, de hoste victo nolle
triumphare. Insuper Princeps hic clemen-
 tiâ plenus, corrivalem suam & honoris
 æmulum non ulciscendo, sed tacendo ca-
 stigavit: quasi ei dictum illud foret,

Parce queri, melius sic; ulciscere tacen-
do. Nec solum in Patrio, etiam in ho-
 stico nunquam non triumphavit Sigismun-
 dus. Sub Chocimo quadringenta Turca-
 rum millia, Tartarorum centum viginti
 millia, sexaginta millibus ad internecione
 in acie caesis, exili suorum exercitu pro-
 fluxit. Moschorum Imperium deletis
 sexaginta eorum millibus, & Duce capto,
 una cum Metropoli Moscu, sibi inaq;
 Republicæ subjugavit, filiumq; suum Ula-
 dislam Magnum Moschoviæ Carum in-
 auguravit. Smolenscum olim imperante
 suo Avo Sigismundo I. fraude ereptum,
 armis vindicavit, & Poloniæ restituit.
 Nullum tamen atrociozem hostem habuit,
 quam cognata acie instructum: nihilo-
 minus & huc vincendo, par non defuit
 fortuna. Ericum in Svecia, Carolum in
 Livonia, Patruos suos felici Marte vicit.
 Gustavum Adolphum Patruelem suum in
 Prussia, ipsa lenitate & indulgentia san-

centis superavit. Civili verò bello impe-
 ho- titus, multò gloriosior extitit victor quan-
 do reb. illis primo civibus, tandem sup-
 plicibus veniam dedit: ratus nimirum
 boni Principis esse, etiam malos serva-
 re cives. Nocere malis, etiam pessi-
 mus quisq. potest; prodesse nemo, nisi
 optimus. Ut medicum multa funera,
 ita Principem multa infamant supplicia.
 Quantà pervicaciâ in perduelles, tan-
 tà clementiâ in supplices utendum. No-
 verat forsitan hic Princeps, quòd de ho-
 ste victoria, lauro & auro digna; de
 cive trophæum, ruina est, & ignominia.
 Nihil est bello civili perniciosius: in quo
 tam qui cadit, quàm qui cedit, non o-
 mino pius est. Magis ex actione, quàm
 ex nomine Lepidus Romanus, qui cum
 suo decertans Augusto, domesticam e-
 vertit pacem. Pius pompæ in nomine
 Pompeij fuisset, si funesto exercitu,
 orbem & patriam funeribus non imple-

visset Quamquàm & humiles civium
 supplicum preces, ad veniam profuisse
 puto: Eò enim felicius, quò profundius
 cadit spontè inclinata protervia. Pax
 humiles intacta fovet. minuitq; modestia
 crimen. Illas rebellium credibile est fu-
 isse voces: Nil opus est bello, pacem
 veniamq; rogamus. Parce tuas in nos,
 perdere victor opes. Parrigimus vin-
 ctas, ad tua jura manus. Non deerant
 & allæ in hoc Principe virtutes: Imò o-
 mnes erant, nempè unica virtus coro-
 nam non implet. Cæteris è vulgo ho-
 minibus, singulæ ferme virtutes suffi-
 ciunt; Princeps nisi omnes habeat, pau-
 cas habere censetur. Regnandi tamen
 suavitas & clementia, egit tu eo principa-
 tum. Nimirum uti crudelitas etiam in
 unum exercita, omnes armat ad odium,
 ita clementia etiam uni exhibita, singu-
 los stimulat ad amorem. Obsequium
 tigresq; domat, tumidosq; leones. Non

per

per fulmina tantū novimus in cælo
 magnum regnare Tonantem; imbelli
 tonitru passim leniq; procella contentus
 menuisse Iovis. Iustitia & amor, va-
 lide sunt Principis arces, nulla tyran-
 norum vis diuturna fuit. Quamvis
 iratum vibret sua spicula vulgus. spicula
 Rex ulli figere nescit apii. Temnere
 nimirum Regum est, contendere vulgi.
 Non bene regio effusa fulgebit sere o-
 cæsaries; quoties cruentus ē subditorum
 vulnere sumitur, daturq; census. Cru-
 dele regnum mole ruit sua, constat
 æternum. Hinc Lechicus monet Vates:
 Regnet in augustis, residens clementia
 sceptris, rideat & placido, regia sole
 domus. Alta superciliō ponat reveren-
 tia fulmen, nec faciles oierent livida
 f. ta manus. Blanda thronō, magnisq;
 ruit de fascibus ira, nec rigidus
 quatiat Lechica sceptrā furor. Gratia
 regna regat, verset clementia sceptrum,

clemens & gratus Principis esto throno.
 Plenus tandem armorum & meritorum
 Princeps, finem vitæ, non gloriæ fecit
 Variavix, anno Domini millesimo sexcen-
 tesimo trigesimo tertio, ætatis sexâgesimo
 sexto, Regni quadragesimo quinto.

IMAGO ULADISLAI IV.

Uladislans IV. Sigismundi III. filius,
 concordibus omnium suffragijs,
 uno duntaxat ad speciem libertatis
 nonnihil reclamante, in paternum solium
 est evectus. Vix regio insignitus diade-
 mate, pro purpura loricam, pro corona
 galeam assumere debuit. Brevi enim post
 coronationem cum triplici consiliis ho-
 stis, cum Moscho in Severia, cum Turca
 in Podolia, cum Sveco in Prussia, ubiq;
 & de omnibus victor. Religionis & pi-
 etatis cultor erat acerrimus, noverat quip-
 pè, quod mutuis auxilijs religionem
 Princeps, religio Principem servat.
Religione salva, stat floretq; Respublica;
negle-

neglecta & prolixa. Rex publicam tra-
 hit jecum iuvinum. Principes debent
 esse quantum ferro, tantum pietate
 potentes. Hinc merito Princeps hic à
 summo Christi in terris Vicario, Septem-
 tionis decus, Religionis & fidei presi-
 dium est appellatus. Iam verò Patriam
 tanto complectebatur amore; ut Pater Pa-
 triæ diceretur. Et quamvis omnium ci-
 vium corda, rara humanitate, singula-
 ri ultra Principum consuetudinem, fa-
 miliaritate habuit sibi devotissima; illa
 tamen regiâ munificentia singulis ferè
 momenti straverat devincire, id uni-
 cum se habere ratus, quod in alios effu-
 disse. Et certe non sibi, sed civium
 commodis, nati sunt Principes. Nulla
 Principum major est beatitudo, quam
 alios facere leatos. Hec est Regum
 felicitas, facere alios felices. Et quàm-
 vis monet Tullius: Ita te aliorum mise-
 rescat; ne alios tui misereat, Ita de

nostro lumine, alteri est accendendum,
ut nobis luceat; sic egenti est dandum,
ut egeas; sic donare Princeps debet, ut
semper possit. Namâ namq; liberalita-
te, Regia liberalitas exhaustitur. Ni-
hilominus Princeps hic, adusq; regiarum
fortunarum angustias fuit liberalis; & quò
plura erogaverat; eò se credidit ditlorem.
Dignus immortalitate Uladissaus, mortuus
est Merceij vigesimâ Maij, anno Domini
millesimo sexcentesimo quadragésimo o-
ctavo, ætatis quinquagesimo tertio, Re-
gni decimo quinto.

IMAGO IOANNIS CASIMIRI.

Joannes Casimirus, Uladissai IV. fra-
ter, ex tyrocinio Societatis JESU ad
regale solium, à pulla veste, ad pur-
puram à Polonis invitatus, illo poterat
gloriarî: à virtute datus, utor honorib9.
Omnium Principum doctores, in hunc unum
Supe-

Superi collegarant. Præcipuè tamen Reli-
gione, pietate, prudentiâ, æquitate, for-
titudine, & magnanimitate animi ad pro-
digium insignitus, re ipsa monstravit;
quod donec ascenderet thronum, in vir-
tutum extiterit magisterio. Porro turbu-
lentissimo Reipublicæ tempore. Imperij
clavo adnotus, centuriata in Patriam ma-
la, infracto animi robore sustinuit, pres-
sam namq; Svecicis Moscoviticis, Colati-
cis, Hungaricis, Tartaricis, Civilibusq;
armis Patriam, ab ultimis ferè vindicavit
ruinis. Ita sanè: premunt non oppri-
munt heroicum pectus calamitates.
*Magnus animus nescit metiri lætæ, ni-
si ipsis periculis. Virtutem incitat, quid-
quid infestat. Explorant adversa vi-
ros, per quæ aspera durò nititur ad
laudem virtus interrita clivò Decet ma-
gnanimitas quemlibet mortalium, etiam
illum, infra quem nihil est. Vires
pepulit, pondusq; mali; casus animò qui
tulit*

tulit equo. Non cessit naufragi virtus.
 Tanto malorum agmine pressus Princeps
 optimus, quicquid ab illo pro luxit vite
 tempore, pœna, fuit. Poterat de se di-
 cere Idemdem: Non mihi grata dies,
 noctes vigilantur amaræ, morsq; minùs
 pœnæ, quàm mœra mortis habet. Me-
 lius est enim inter strenua opera semel
 perire, quàm multarum injuriarum pa-
 tienter, vivere. Nonne mori satius
 quàm vitæ ferre pudorem. Quinquã
 mortis habet vices, lentè cum trahitur
 vita gementibus. Nihilo minùs ex hac
 malorum congerie, fâventibus Superis est
 eluctatus. Scilicet & victus reperit gla-
 diator arenam, & redit in tumidas nau-
 frage puppis aquas: Victiq; resurgunt,
 & quos deseruit, melior fortuna revisit.
 Scedenti extra limites Patriæ Casimiro,
 gravem fuisse regiæ fortunæ recordationem
 vel inde colligere licet; quod in immeri-
 ta calamitate tristissimum est temporum
 exactio-

exidiorum felicitas. Et quāvis non
 raro contudit ingentem patientia longa
 malorum. Hic canna Princeps fortissi-
 mō animō omnes sustulit calamitates :
 non ignarus quōd tempus & dies mede-
 tu malis, sanitatemq; adfert animis.
 Quod ratio nequit, sedē / anavit mora.
 Pleraq; tempore malcentur, & acer-
 bissima quēq; mala dulcescit morā.
 Paulatim at oēibus irā languescunt a-
 nimis, & vis mollita senescit. Mora
 dat vires, teneras mora praecoquit uvas.
 Et quia alijs imperare fortunae est, si-
 bi suisq; affectibus est virtutis. Pacatis
 undiq; in Patria rebus, ultro regni diade-
 ma addicavit, anno Domini millesimo sex-
 centesimo, sexagesimo octavo. Et
 certē non mitra Regem sola, sed efficit
 regina virtus. Rex est, qui honores
 spernit, & se ipsum regit. Tunc omnia
 jure tenebis, cū poteris Rex esse tui.
 Potestas culminis, tempestas mentis Pri-

T

vata

vata vita potior publicâ Plurimi re
gia felicitate, in privata fortuna abin
dant. Levatur oneribus, qui privatur
honoribus. Onne quod supereminet, n
plius mœroribus afficitur, quàm hono
ribus gaudet. Un te Seleucus dicere sole
bat: Paucis notum esse regium; Un
neminem qui illud noverit, invenium
iri, qui diadema Regium humi proje
ctum tolleret. Princeps hic mortuus est in q
Gallijs, tumultus Cracoviæ, unâ cum p
Rege Michaële.

IMAGO MICHAELIS KORYBUTI.

Michael Korybutus Wisniowiec
cius admirando omnium re
Ordinum consensu in Regem
Poloniarum est electus, anno D. 1669. Non
diu in ejus electione deliberatum: vel so
lo meruit Princeps ex no nine regnum
Cessant nempe longa deliberandi sp̄tia
ubi

ubi virtus est in confesso. Circumvo-
 lans ipso electionis tempore examen apum,
 futurum Principem melleum portendebat.
 nec aliter respondit rei eventus. Tantæ enim
 clementiæ & suavitatis erat Princeps; ut de-
 solitum & amor populi vocaretur. Et certè
 nihil tam deformis est, quàm ad Supre-
 mum Imperium, etiam acerbilatem na-
 rojecturæ adjungere. Nulla major infelicitas,
 est inquam imperare alijs, qui propter metum
 cumparent. Sicut medicinæ apud ægros u-
 sus, etiam apud sanos hec non est; ita c.e.
 I. S. nextiam, quamvis pœnâ digni invocant,
 etiam innocentes colunt. Potentiæ chara-
 cter, formidandum supercilium, & vul-
 tur si stidiosus abominationi est. Nulla re
 magis, vulgarem staturam excedunt
 Principes, quàm humanitate & clemen-
 tia. Celsa potestatis species non voce fe-
 recit; non alto simulata gradu, non impro-
 ba gestu. Hinc benè Plinius monet: Prin-
 ceptis maxime timeat, ne timeatur. Et Ta-

citus: Rex sit civium amicus, hostium ter-
ror. Et Claudius arguit suum Principem
Sis pius imprimis, nam cum vincamus
in omni munere, sola Deos aequat cle-
mentia nobis. Sub hoc ivavi & melleo Prin-
cipe mellea forent tempora; nisi illa fellea
effunderet factorum inclementia: quibus ci-
vi- Leopoli Anno 1671. ii. octobris, illâ ip-
sâ die, scilicet D. Martino Episcopo sacrâ quâ
exercitus Regni, & M. D. L. caelis ad Cho-
ciacum 30. Turcarum milibus, insignem de
barbaris victoriam reportavit Regnavit an-
nis 4. O si totidem regnâset saeculis. Illud
tantum malum est in bonis Principibus
quod nunquam satis suis vivunt. Vixit
annis 30. satis breviter. nihil enim us-
que vivit, æternum sibi qui nunc eret do-
dicat ævum Quem sui iustum gen-
ci es, hic dū vivit. Nullus nam q̃, Polo-
norum, fuerat; qu. hunc optimum Prin-
cipem non ploraret. Et certe si nunc do-
mino debet esse is dolor; quo maximis &

opti-

ter optimis Principibus parentatur. Magnas
ipem rum mentium cladem, vix pe eunia la-
mur e ymarum eluunt diluvia. Sicuti magnae
cle moles non in parem ruinam, ita magnae
Prin mentes ab obitu suo parem trahunt lu-
felles clum. Sola deplorandi magnorum He-
roam fatis sufficit eternitas.

IMAGO JOANNIS III.

Johannes hoc numero III. ex antiqua, &
a Regno Poloniae clarissima togâ sa-
509. Subtesclavica Familiâ oriendus,
a 3. lica ad coronam, à lorica ad purpuram,
à clava & Scipione ad Sceptrum est assu-
ptus. Agens namq; Generalissimum
Vxi Exercitus Regni Ductorem; & Marschal-
Uc 6. cum, omnium a Ordinum consensu Rex Po-
do 16. loniae est renuntiatus, Varaviae 1674. 21.
n 1674. Maij. Coronatus Cracoviae à Primate Regni
Polo Andrea Ossowio Archi Episcopo Guelmen-
incij si 1667. 2. Februarij. Princeps hic Marte
5 ter ferox, & vinci nescius armis, non solum
mi 6 liberis civium suffragijs, sed etiam recte fa-

Etorum conscientia candidatus, per strages
 & tumulos hostium, per purpuratos Tauri-
 cano sanguine ascensus, instrato victricibus
 laureis calle pervenit ad solium. Maximus
 unus dignus, qui Patriæ personam sume-
 ret unus. Et certè nemo dignior censetur
 Sceptris; quàm qui devoto pro Republica
 capite corona n. lictatur. Nemo glorio-
 sius acquirit regnum; quàm qui illud vi-
 clorij illustravit. Nemo dignius regalem
 assumit purpuram; quàm qui prius ho-
 stili sanguine est purpuratus. Digna sce-
 pro manus, quæ salutem publicam gla-
 dio asseruit. Dignum regali diademate
 caput; quod sub galea dejudavit. Dignus
 coronario auro vertex, qui martiali o-
 nustus ferro, laureis cingebatur. Minus
 supremæ sentit onus mitræ, duræ pro-
 probatus pondere cassidis. Non paucos
 Regum vel fors nascendi, vel fortunæ favor,
 in regali collocavit throno; Ioannem verò
 virtus & merita promovebant ad solium: ut

de illo cecinit i'déa: Regna alijs Lucina
tulit, zel munere cæcus error, & abre-
pti studijs pugnacibus æstus: tu solum
virtute parais; tibi debita merces. Quippè
comes virtutis he.os; & militat omni e-
merito fortuna jago. Et certè officij cel-
situde, sinè meritorum sublimitate nihil
est, nisi honoris titulus sinè honore. Glo-
riosius est honorem mereri, quàm obtine-
re. Mereri non nisi optimis contingit, ob-
tinere etiam passimis. Ex condigno cedit
ei dignitas; quia nihil aut parùm suffra-
gijs, plurimùm debet virtuti & meritis.
Indecorus honor, qui precatìo aut sorte
obligit, non virtutum & meritorum i m-
pèdiò. Clariùs virtutum inter umbras e-
lucet honor. Omnes Honorij debent esse
tales, ut quod olim de Silicone dictum, de
se dici audiant: Querantur ut omnes, Im-
perium tibi serò dari. Princeps hic augu-
sti corporis majestate, & absolute pruden-
tiæ amplitudine, bellandi ac regnandi arti-
bus

bus, atq; rerum geitarum gloriâ nulli Regū
post Reges natos secundus, dignus ut non
uni Poloniarum Regno, sed orbis universi
præfesset imperio. Egregium semper Pa-
triae caput, illi Sen. tui vindex ille fori,
legum. ritūq; togæq; Turcarum, Colaco-
rum, Tartarorumq; fulaxen erat. Bis Orien-
tem castris exiit: semel ad Chocimum, al-
terâ vice ad Viennam: gladiūq; per omnes
exegit gentes: victor in omni cursu signa-
tulit. Nec solū proprios victisibus armis
tuebatur limites; etiam alienas provincias
triumphali ferro defendebat. Nam sua re-
ttere, privatae domū, de alienis certa e,
regia laus est. Inglorium est, sua dūta-
xat generose tueri, Et aliena damna in-
tueri: generosum pectus etiam aliena
torquet injuria. Ingeniū glorie auctora-
mentum est, pugnare pro alijs, cū pro
te non habeas opus. Fortunam Et virtū-
tem extendere oportet, non claudere.
Famam extendere factis, hoc virtutis
opus

opus. Hic gloriosissimus Ioannes, Leopoldum II. Imperatorem auxiliaribus iuvit copijs, & Viennam Austriacam obbedione hostium liberavit. Illic toto descendit at ense in jugulum Scythiae. In se cuiusque arma, virosque gerebat. Ibi factus S. belli Generalissimus, caesis Turcarum & Tatarorum 3000. plurimis fugatis, Salvatoris non en obtinuit. Targere diffiile est, quod Mars tuus egerit. Ille, fortissime Ioannes paucis abolvam: *Veneria se. & aspicijs, nec effusa tuis. Fuit in bello secutus: cessit, vicit, regit.* Ceterum recensendis huius Principis virtutibus omnes Mathematici, describendis ejus laudibus omnes Historici, depradicandis meritis nec integra cum Oratoribus saecula sufficerent. Illud tamen non omittendum, quod in Chocrocensi bello Serenissimus hic Praecursor sub terrea olim casside, antequam aurea coronaretur cydari, prodromos aequynanti passu stricte praevit mucrone. Docuit hoc pacto: *tun-*
tissi-

tissimū triumphare Læticium, quan-
do ipse belli Imperator non solum pugnae
spectator, sed etiam socius est, simulq;
conmilitio. Quod jubeas vide, primus ex-
ple. Dextras minoris accendi ut exempla
Ducum. Tunc lenē fortis equus resura-
to carcere currit, cum quos praetereat,
quosq; sequatur, habet. Cuius in bel-
lo successum, Ducis exemplum, anima
est. Nec illud reticere fas est, quod supra
naturam erat humanum, ultra Principiū
consuetudinem familiarissimus. Illius centē
propria erat virtus, quam suo Trajano ad-
scripsit. Illius: Perinde summis atq; infi-
mis charus, tantā concessā gloriā
non crementq; contigisse; ut nihil veritatis hila-
ritate, nihil gratitatis humanitate deira-
batur. Hæreticiter tuos, quicquid access-
sit fieri q; sermone tuus cuiq; pider, non
tua superbia fecit. Sunt, qui cum indu-
unt purpuram, exiunt humanitatem, eru-
bescunt familiaritatem: Et cum incipi-
unt

unt esse Principes, desinunt esse homines.
Sunt, qui dignitati suae detrahi putant; ni-
si in palatii sacrario, tanquā n occulū
Numen secreta veneratione consulantur.
Sunt, qui authoritatem ab ambitione non
discernunt. Ipsum Domini vocabulum
satis inui diuū, nisi familiaritate aliq̃
mitigatur. Multi conceaso solo, cælum
se conscendisse putant, & veluti nume-
a longē adorari vult. Gratiōssimo verō
Ioanni, quo non surrexit maior Princeps, æ-
quē ante, ac in sollo eadē fuit humanitas,
clementia, affabilitas, facilisq; accessus. Hinc
meritō quāpiam illud ei incripsit encomiū:
Delicia orbis, & urbis, civiū amor, hosti-
um terror, fulmen Orientis, invidia sæ-
culorum. exemplar Regum, Ioannes, id
est Sarmatiae gratia, numero tertius, sed
regnandi & bellandi arte nulli secundus.
Hic ergo tantusq; Princeps post immortalia
facinora, illo die, scilicet SS Trinitati sa-
cro, quo olim solium conscenderat, Villa-
novæ

novæ propè Variaviam 17. Iulij, anno 1696.
 Regi Jul 21. mortalis est: desijt. Si ta men
 quis crederet non fuisset mortalem, qui nihil
 in vita gessi quod non speraret in mortali-
 tate n. Non ita tamen mortuus est glorio-
 sissimus Princeps; ut etiam post fata super-
 stes non vivat in cordibus posterorum. Ne-
 sciat post fata extinguuntur animæ,
 etiam inter tenebras mortuales diem fe-
 runt. Succutiant cætera, claudunt in-
 volvant parvæ, unica despectu virtus,
 Et sanæ sepulchrum. Vivet, Et à nullo
 tenebris damnabitur ævo. Qui pulchra
 patrat, nescit atræ mortis iter, trepidum
 funus. Illud post fata Principis hujus de-
 clamari poterat: *Vitam vel nunquam
 natus fuisses, vel nunquam morereris.*
 Magna tamen solatia Lethi inde feres;
 quod te populiq; Patresq; ingenuere mo-
 ri. His citius Lacrymæ deerunt, quàm
 causa dolendi.

IMAGO AUGUSTI II.

Augustus II. Sacri Romani Imperii
 Elector, Hereditarius Saxoniae Prin-
 cept, post Hungaricam Tauricamq;
 lauream, ad auream Saravaticae Regni Coro-
 nam assumptus, & in Regem Poloniarum
 anno millesimo sexcentesimo nonagesimo
 septimo, die vigesima septima Junij electus,
 à Stanislao Dąbscio Episcopo Cujavienfi de-
 clina quinta Septembris Cracoviae coro-
 natus. Princeps hic *dives Avis Ataviscq;*
suo de sanguine ducit progeniem admo-
ntem Superis, caeloq; locatam. Vastis-
 sima hujus Regnantis Familia, retroactis
 clara saeculis, in sex Romanis Imperato-
 ribus, scilicet in Ottone primo, in secun-
 do, & in tertio, (qui Boleslaus prius Po-
 loniarum Regi regale contulit diadema)
 in Henrico primo & secundo, in Sancto-
 rum numerum relato in Lothario secundo,
 ad omnem fulget immortalitatem. Verum
 sopitos non movendo cineres, & quidquid
 V. *seca-*

*secula priscæ te ; nec ampla Saxoniae
 Domus recensendo decora, quibus pleni
 anpeles, & conscia veri summi canit, totū
 priem vulgata per orbem. Quod attinet
 Personam Regiam; Rex est gratio vultu
 conspicuus, ingenui solet à, consilio rem ma-
 turitate, amorum peritiâ, & invicti animi
 fortitudine præstantissimus. Ad bellum opera,
 quorum fortuna per orbem signi de lit-
 à teneris vitæ annis est innotuitus. Ejus illud
 est elogium, quod suo Cæsari Florentinus
 inscripsit Vates: Repi, si per secula puer,
 Thracumq; recenter exuvie tibi latus e-
 rat. In te mentis ardua semper à puero,
 tenerisq; etiam fulgebat in annis. Pri-
 morum lia ta ita, nix pueri meruere se res.
 Ad Rhenum, & in Brabantia glorio illi
 militavit: Magnitiam vindicavit; in Hun-
 garicobello sic ille Ducis suum præfuit
 Imperi; ut Sultanus se ipso jam minor, è
 campis Hungariæ profugus, ingentes ani-
 mos, & vincendi fiducia a nherit; Pan-
 nonia*

nonia verò amissam planè receperit securi-
tatem. Catholicam amplius fidem, rarò in
Saxonia exemplò Orthodoxam nobilitavit
Religionem. Tertio regni sui annò sine ar-
morum strepitu, solà nominis sui terrâ ita
otum exterruit Orientem; ut ad expectata
longo tempore universalis pacis foedera, &
restitutionem Kameneci inclinaret. Sili-
cet magnorum bellorum nomina, sunt
ipso pænè timenda sono. Validior est qui-
busvis machinis, præconcepta opinio. Et
quàmvis rarus est, quem aurisacra famet,
& opum studiosa cupidò non torquent.
Sunt, qui licet congerie auri saginantur,
non tamen satiantur. Sunt, quorum do-
mestica limina aureus alluit Pactolus, &
tamen magna torquentur siti. Crescunt
& opes, & opum furiosa cupidò. Cre-
scentem sequitur rura pecuniam, ma-
jorq; famet. Non implent cupientes co-
nita mentes, quidquid fodit Ister, quid-
quid Tagus extulit auri. Nihilominus

procul est hæc labes à Principe nostro: Di-
 sperdit cum sole manus. Non sua privati
 creant æraria damnis, nihil negat, &
 sese vel non poscentibus offert: Inquiescit
 An te oculos interq; manus, sunt omnia
 vestra. Ne tempore perde precando,
 quod petis, omne feres. Si quid fert im-
 petus; opte; cuncta dabo. Et certe dulce
 est Imperium, ubi potius munificentia
 Principis, quam ipse Princeps imperat.
 Regium est accipere parva, largiri ma-
 gna. Fœs aurea beneficiorum semine,
 gloriæ seges pullulat immortalis. Torpet
 virtus, si aureis non excitatur calcaribus.
 Scilicet eg, egios invitant præmia moris.
 Non satis est Principi, subditos ad lenè a-
 gentium exemplis provocare, nisi provo-
 cet & præmijs. Hinc liberalissimus Prin-
 cept indecora detestando lucra, & inglo-
 rios pro honoribus proventus, vacant. s di-
 gnitatum curules non auri. sed virtutis &
 meritorum pretio æstimatas, gratis dispen-
 sat.

Di-
 rati
 at, &
 quiers:
 omnia
 ando,
 rt im-
 dulce
 centia
 erat.
 i ma-
 nente,
 orget
 ribus
 ncre
 enē a
 rovo
 s Prin
 inglo
 t. s di
 utis &
 lipen-
 sat.

stat. In bere promeritos viduus parti:
 tur honores, nec prece, nec pretio mo-
 tus. Et certē venalis animi P in eod est,
 si omnia habet venalia: gratius est do-
 num, quod gratis offertur. Beneficij
 nomen amittit, quod prece vel pre-
 tio acquiritur. Carō emitur, quod
 precibus emitur: carō quoq̄ venditur,
 quod precibus venditur. Nam grati
 largitur, quisquis erogat in rogantem.
 Pulcherrimum est Regiæ dignitatis e-
 logium, bene meritos munerari, sinē
 spei tormento, sine petitionis Mar-
 tyrio. Optimorum Principum est, præ-
 venire Civium preces, anteverire de-
 sideria. Gratia quæ properat, præ-
 grata est gratia: gratia quæ tardat,
 nomen irane gerit. Sol non exspe-
 ctat mortaliū preces ut oriatur, ul-
 trō se etiam non cogitantium oculis
 infundit. Odiss: potest gratia-n, qui
 diū exspectavit. Divinum aliquid sa-
 piunt

am, qui non petentibus occurrunt.
Non liberalitatis, sed tenacitatis indi-
cium est, diu librata offerre beneficia.

Non memoro reliquas hujus Princi-
pis virtutes, digniori calamo recensenden-
das: Annales veterum, Princeps tua
fata loquentur: inscribet tibi posteri-
tas, quæ nūq̃ mereris. Quæ hîc sub-
ticui, fient ista palam, cupiunt & in a-
cla referri: prisca recensitis, voluent
hæc secula fastis.

SERIES

SERIES PRINCIPUM REGUM POLONIÆ.

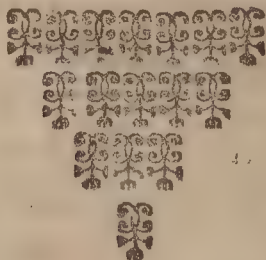
1. Lechus I.	fol. 1.
2. Visimirus.	7.
3. Palatini duodecim.	12.
4. Cracus.	13.
5. Lechus II.	21.
6. Venda.	23.
7. Premislaus seu Lesco I.	27.
8. Lesco fraudulentus.	32.
9. Lesco II.	35.
10. Lesco III.	39.
11. Popielus I.	42.
12. Popielus II.	46.
13. Piaſtus.	50.
14. Zemovitus.	54.
15. Lesco IV.	58.
16. Zemomissus.	62.
17. Miecislaus I.	65.
18. Boleslaus Chrobri I. R.	69.
19. Miecislaus II.	77.
20. Casimirus I.	81.

21. Boleslaus ad x.	88.
22. Vladislavus I Hermannus.	92.
23. Boleslaus Kr voukus.	97.
24. Vladislavus II.	104.
25. Boleslaus Crispus.	111.
26. Miecislavus f. nex.	116.
27. Casimirus Justus.	122.
28. Lesco albus.	128.
29. Boleslaus pudicus.	132.
30. Lesco niger.	136.
31. Premislavus II.	140.
32. Venceslaus Bohemus.	144.
33. Vladislavus Locticus.	148.
34. Casimirus Magnus.	152.
35. Ludovicus Hungarus.	156.
36. Vladislavus Jagello.	159.
37. Vladislavus III.	163.
38. Casimirus II.	168.
39. Joannes Albertus.	171.
40. Alexander I.	176.
41. Sigismundus I.	179.
42. Sigismundus Augustus.	183.

43. Henricus Valefius.	186
44. Stephanus Bttory.	198
45. Sigismundus III.	201.
46. Vladislavus IV.	207.
47. Joannes Casimirus	209.
48. Michâel Korybut	213.
49. Joannes III.	216.
50. Augustus II.	224.

Principes subditis suis imperant:
ratio status etiam Principibus. Prin-
cipes circumveniri possunt: ratio
status nunquam. *Arnodus.*

31

Imen inane

57

22.

Dei

57

23.

Benefici

57

24

Conscia

57

25

26

Religio

57

27

28

Laurea

101

29

30

Lib. 10. 101

31

Amendy prafazium

32

33

34

35

36

37

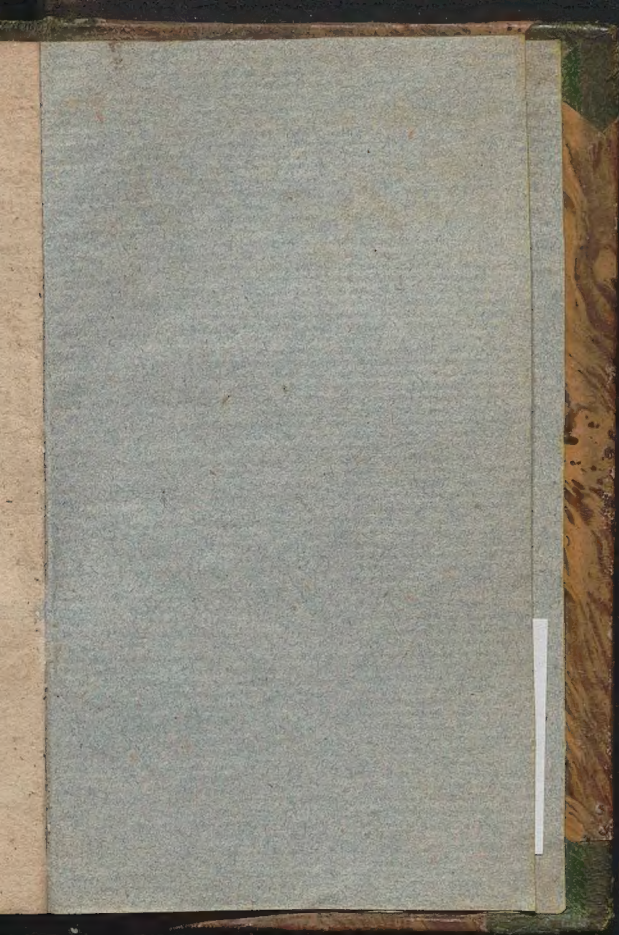
38

39

4

4

4

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025782

